

 CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnje izvješće društva Croatia Airlines d.d. i Grupe Croatia Airlines za 2023. godinu

Travanj 2024.

Napomena: Ovaj PDF format nije službeni format za objavu godišnjeg izvješća.

SADRŽAJ:

Izjava Uprave	2
Izvešće posloводства o stanju Društva za 2023. godinu	3 – 46
Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	47 – 49
Odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji za godinu koje je završila 31. prosinca 2023. zajedno s Izvešćem neovisnog revizora	50 – 134

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22), ovime dajemo sljedeću:

IZJAVU

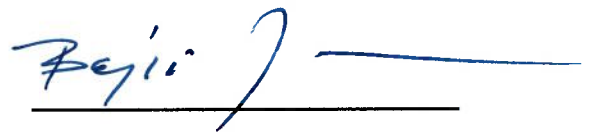
Da su odvojeni i konsolidirani revidirani financijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, dobitaka i gubitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu.

Da Izvještaj posloводства Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Ova Izjava daje se kao prilog Godišnjeg izvješća izdavatelja Croatia Airlines d.d.

Osoba odgovorna za sastavljanje izvješća izdavatelja:

Predsjednik Uprave

Jasmin Bajić

U Zagrebu, 22. travnja 2024.

Izvešće posloводства o stanju Društva za 2023. godinu

Travanj 2024.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	5
Croatia Airlines u 2023. godini – predavljanje	7
Ljudski potencijali	9
Društvena odgovornost	15
Unapređenje poslovanja i projekti	18
Poslovno okruženje i rizici poslovanja.....	20
Flota	29
Tržište	31
Financijsko poslovanje	34
Imovina, financiranje i investicije	37
Konsolidirani rezultat poslovanja	40
Vremenska neograničenost poslovanja.....	41
Planske smjernice i ciljevi 2024. godine	45
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.- III. 2024.....	46

Karakteristični pokazatelji

Flota

Tip zrakoplova	Br. na kraju 2023.	Sjedala	Ø starost (god.)	Br. na kraju 2022.
Airbus A320	2	348	21,66	1
Airbus A319	4	576	21,73	5
Q400	6	456	14,60	6
UKUPNO	12	1.380	18,15	12

Prometni pokazatelji

OPIS		2023.	2022.	Index 23./22.
Nalet (km)	<i>DIST 000</i>	16.728	15.246	110
Broj uzlijetanja	<i>FLTS</i>	25.977	23.348	111
Operativno vrijeme	<i>BH sati</i>	36.213	32.700	111
Prevezeni putnici	<i>RPAX 000</i>	1.734	1.453	119
Prevezena roba i pošta	<i>CGO t</i>	1.524	1.514	101
Ostvareni putnički km	<i>RPK mil.</i>	1.300	1.104	118
Raspoloživa sjedala - km	<i>ASK mil.</i>	1.991	1.781	112
Putnički faktor popunjenosti	<i>PLF %</i>	65,3	62,0	105
Ostvareni tonski km	<i>RTK mil.</i>	131	112	117
Raspoloživi tonski km	<i>ATK mil.</i>	209	187	112
Težinski faktor popunjenosti	<i>WLF %</i>	62,9	59,7	105

Financijski pokazatelji

Pokazatelj		2023.	2022.	Index 23./22.
Operativni prihodi	<i>mil. EUR</i>	252	210	120
Ukupni prihodi	<i>mil. EUR</i>	262	220	119
Operativni troškovi	<i>mil. EUR</i>	248	223	111
Ukupni troškovi	<i>mil. EUR</i>	260	238	109
Operativni rezultat	<i>mil. EUR</i>	4	-13	-
Neto rezultat	<i>mil. EUR</i>	2	-18	-
EBIT	<i>mil. EUR</i>	5	-15	-
EBITDA	<i>mil. EUR</i>	24	6	393
EBIT marža	%	2,1	-1,0	-
Ekonomičnost		1,0	0,1	-
Koeficijent tekuće likvidnosti		1,7	1,9	90
Koeficijent zaduženosti		1,0	0,9	101
Koeficijent financiranja		12,2	14,7	83
Koeficijent obrtaja ukupne imovine		1,1	1,0	116
ROA	%	1,0	-8,3	-
ROE	%	15,6	-	-
Jedinični operativni trošak	<i>EUR/ATK</i>	1,2	1,2	100
Jedinični operativni prihod	<i>EUR/ATK</i>	1,2	1,1	108
Putnički <i>yield</i> (putnički prihod u EUR/RPK)	<i>€cent/RPK</i>	16,1	15,2	106

Pokazatelji produktivnosti

Pokazatelj	2023.	2022.	Index 23./22.
Zaposleni (rtk/zaposlenom)	142.524	121.140	118
Zrakoplovi (BH/dan)	8,8	8,3	106
Gorivo (rtk/tona)	2.289	2.189	105

Croatia Airlines u 2023. godini – predavljanje

Croatia Airlines kao hrvatski nacionalni zračni prijevoznik predavlja strateški dio hrvatske prometne infrastrukture što je posebno došlo do izražaja u kriznom pandemijskom razdoblju jer je kompanija doprinijela održavanju prometne povezanosti hrvatskom gospodarstvu i građanima dok su strane kompanije prekinule prometovanje po izbivanju krize. U više od 34 godine postojanja i pružanja usluge prijevoza Croatia Airlines povezuje hrvatske gradove s najvažnijim europskim destinacijama, a u suradnji sa zrakoplovnim partnerima i s cijelim svijetom. Croatia Airlines, kao član najvećeg svjetskog udruženja zrakoplovnih kompanija *Star Alliance*, svojim putnicima omogućuje pristup globalnoj mreži letova uz korištenje mnogobrojnih pogodnosti.

Struktura vlasništva

Croatia Airlines je dioničko društvo. Temeljni kapital Društva na dan 31.12.2023. godine iznosi 92.387.953 EUR i podijeljen je na 92.387.953 redovne dionice nominalne vrijednosti 1 EUR.

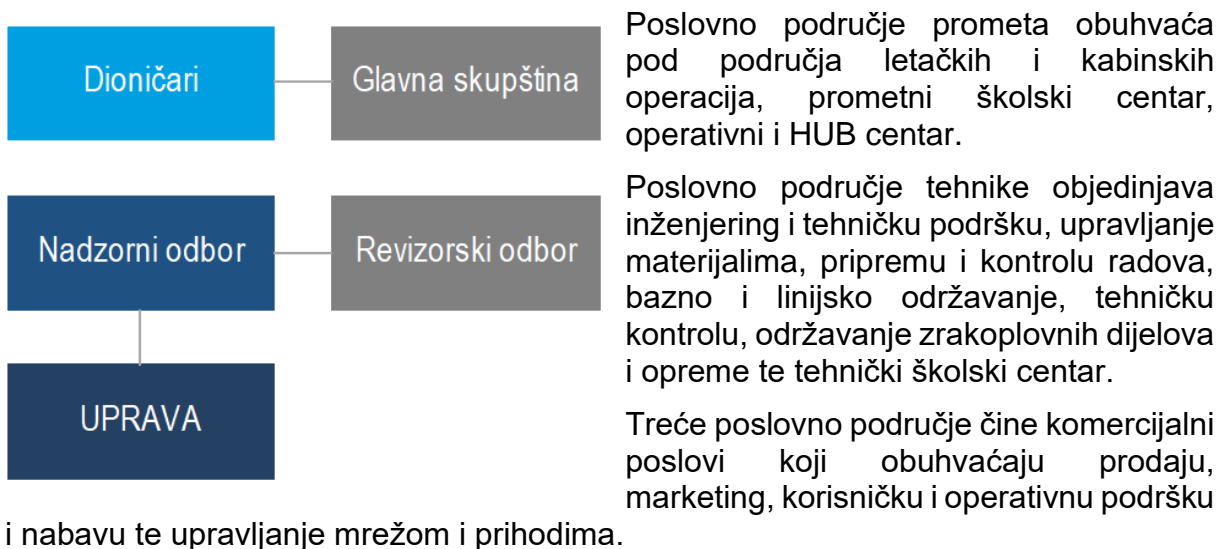
U nastavku slijedi prikaz najvećih dioničara Društva na dan 31.12.2023. godine

Top 10 dioničara	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu
REPUBLIKA HRVATSKA	91.610.821	99,159%
ZRAČNALUKAZAGREBD.O.O.	477.121	0,516%
HPBD.D./ZAREPUBLIKU HRVATSKU	173.768	0,188%
JANAF D.D.	22.000	0,024%
HRVATSKALUTRIJAD.O.O.	4.000	0,004%
PRAGUSAONE LTD	3.682	0,004%
HP D.D.	2.750	0,003%
TURISTHOTEL D.D.	2.090	0,002%
TANKERKOMERC D.D.	2.090	0,002%
OSTALI	89.631	0,097%
Ukupno	92.387.953	100,000%

Upravljačka struktura Društva i organizacija

Rad Društva organiziran je preko poslovnih funkcija grupiranih u poslovne cjeline i kroz zajedničke funkcije kompanije organizirane unutar Tajništva uprave, Ureda za upravljanje kvalitetom i sigurnošću, Ureda za upravljanje kriznim situacijama i izvanrednim događajima, Sektora kontrolinga i interne revizije te kroz korporativne funkcije koje uključuju Sektor financija i računovodstva, Sektor pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom i Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

Prema Statutu Društva Upravu čini najmanje jedan član, a najviše tri člana, dok članstvo Nadzornog odbora broji pet članova od kojih je jedan član predstavnik radnika. Na mjestu Predsjednika Uprave Društva je gospodin Jasmin Bajić, a predsjednik Nadzornog odbora je gospodin Zlatko Mateša. U 2023. godini Nadzorni odbor Croatia Airlinesa djelovao je u sastavu od četiri člana.

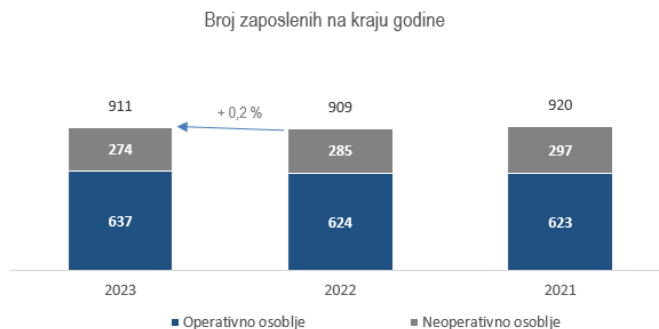
Poslovnice u inozemstvu

Croatia Airlines ima šest poslovnica u inozemstvu: Poslovnica Bruxelles - Belgija, Poslovnica Frankfurt - Njemačka, Poslovnica Pariz - Francuska, Poslovnica Sarajevo - Bosna i Hercegovina, Poslovnica Skopje – Sjeverna Makedonija i Poslovnica Zürich - Švicarska.

Pariz	Francuska	Frankfurt	Njemačka	Zürich	Švicarska
Adresa:	Roissypôle Le Dôme, 1 Rue de la Haye BP 18913 Tremblay en France 95731 Roissy CDG Cedex	Adresa:	Kaiserstrasse 7 60311 Frankfurt a.M.	Adresa:	Letzigraben 154, 8047 Zurich
Bruxelles	Belgija	Skopje	Sjeverna Makedonija	Sarajevo	Bosna i Hercegovina
Adresa:	Tribes Brussels Central Station, Koloniënstraat 56 1000 Brussel - België	Adresa:	Skopje International Airport 1043 Petrovec - Skopje	Adresa:	Zračna luka Sarajevo Ul. Khurta Schorka 36, 71 210 Sarajevo

Ljudski potencijali

Broj zaposlenika u radnom odnosu, koji uključuje i lokalno zaposlene u predstavništvima, na dan 31.12.2023. iznosio je 911 djelatnika, što je za dva zaposlenika odnosno 0,2 posto više od broja zaposlenih na kraju 2022. godine. Na dan 31.12.2023. godine bilo je 16 ustupljenih radnika, pomoćnih mehaničara u sektoru tehničkih poslova za potrebe procesa održavanja zrakoplova.

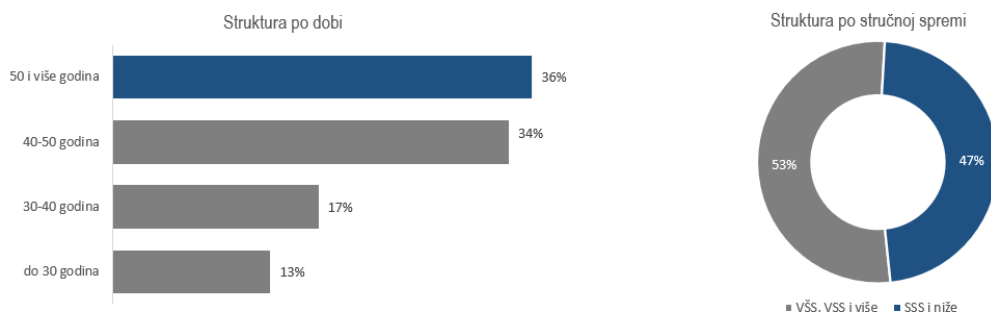

Na kraju 2023. godine **broj operativnih radnika** veći je za 13 radnika, odnosno za 2 posto, dok je **broj neoperativnog osoblja** manji za 11 radnika, odnosno za 4 posto u odnosu na kraj 2022. godine. Zastupljenost operativnog osoblja¹ u Društvu iznosi 70 posto, a neoperativnog 30 posto.

Tijekom 2023. godine kompanija se počela pripremati za uvođenje novog tipa zrakoplova A220 u flotu. Sa svrhom usklađivanja potreba i ciljeva kompanije s trenutnim kadrom i pravovremenim uvođenjem novih zrakoplova u flotu, realizirana su zapošljavanja dodatnog kadra u Prometu i Tehnici, prilagođen je interni Pravilnik o školovanju te su dogovorena školovanja za novi tip zrakoplova A220. U tijeku je kreiranje organizacijskih jedinica i radnih mjesta koja će biti popunjavana zbog promjena tipa zrakoplova te se posljedično veliki naponi ulažu u prilagodbu svih internih akata i procesa novom tipu zrakoplova.

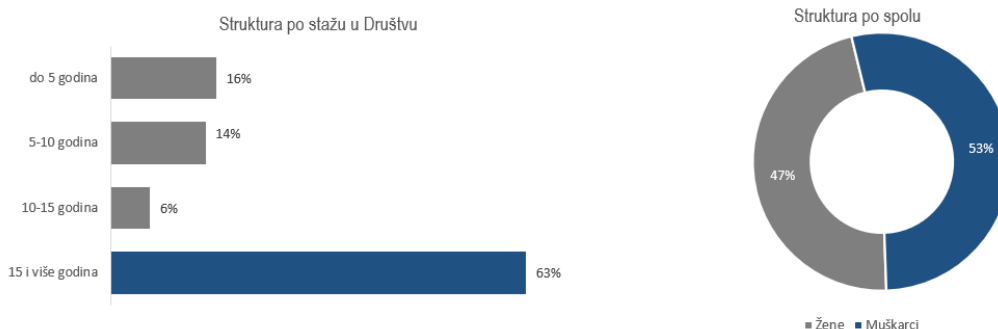
Kao temelj razvoja ljudskih potencijala kompanije u budućnosti, nastavilo se sa zapošljavanjem mlađih generacija te se u 2023. godini udio zaposlenika starosti do 30 godina u odnosu na 2022. godinu povećao za 1 posto.

Obrazovna struktura pokazuje da 53 posto zaposlenih ima više i visoko obrazovanje, a prosječna životna dob zaposlenih je 44 godine.

¹ Uključuje sljedeća operativna radna mjesta u Društvu: promet (piloti, kabinsko osoblje, operativni centar, zemaljske usluge, voditelji stanica, asistenti voditelja stanica); tehnika te dijelove komercijalnih poslova (dio voditelja poslovnica, dio prodajnih predstavnika, djelatnici snabdjevanja zrakoplova). U operativna radna mjesta nisu uključena radna mjesta Službe prodaje zadužena za telefonsku i internet prodaju i Služba odnosa s korisnicima.

U spolnoj strukturi nešto su zastupljeniji muškarci (53 posto).

Prosječan staž u Croatia Airlinesu za operativno osoblje iznosio je 16 godina, neoperativno osoblje 21 godinu, dok je prosječan staž svih zaposlenika iznosio 17 godina, što pokazuje visoki stupanj lojalnosti zaposlenika kompaniji od kojih je veliki dio cijeli svoj dosadašnji radni vijek proveo radeći u Croatia Airlinesu.

Udio žena u strukturi visokoga *managementa* iznosio je 53 posto.

Ulaganja i programi školovanja

Školovanje zaposlenika Croatia Airlinesa odvija se kroz tri školska centra:

- *Prometni školski centar* čije su aktivnosti vezane za edukaciju letačkog, kabinskog i zemaljskog osoblja,
- *Tehnički školski centar* koji se bavi obrazovanjem tehničkog osoblja i osoblja koje radi na održavanju zrakoplova,
- *Školski centar namijenjen neoperativnim sektorima* čija su ciljana skupina svi ostali zaposlenici kompanije.

U 2023. godini ostvareno je ukupno 6.209 sati internih školovanja odnosno 17 posto više u odnosu na 2022. godinu, na kojima su sudjelovali svi zaposlenici kompanije.

Ulaganja u školovanja (u EUR)	2023.	2022.	Index 23./22.
Operativno osoblje	952.021	687.391	138
Neoperativno osoblje	109.622	64.836	169
Ukupno	1.061.643	752.228	141

Tijekom 2023. godine **Tehnički školski Centar** Croatia Airlinesa nastavio je aktivnu suradnju s Hrvatskom agencijom za civilno zrakoplovstvo (HACZ) u segmentu izdavanja i produživanja PART-66² dozvola.

² PART66 – Aircraft Maintenance Licences

U dijelu školovanja propisanih PART-147³ i PART-145⁴ regulativom provedena su sva planirana školovanja te pripreme za uvođenje novog tipa zrakoplova Airbus A220 u flotu.

U dijelu školovanja propisanih PART-145 regulativom, s početkom sezone održavanja, pokrenuta su komercijalna školovanja „*On Job Training*“ u svrhu upisa prvog tipa zrakoplova u AML PART-66 dozvolu koja se provode u PART-145 organizaciji tijekom sezone radova održavanja pa polaznici realiziraju dio sati za izvođenje radova na održavanju zrakoplova. Na snagu je stupio i novi priručnik Tehničkog školskog centra OP-STP-029 Airside Operations Training Manual kojim se definiraju školovanja sukladno regulativi PART ADR koji je prihvatila MZLZ kao i certifikate za navedena školovanja.

Tijekom 2023. godine sva planirana školovanja **Prometnog školskog centra** vezana za inicijalna školovanja, obvezne obnove znanja kao i potrebne provjere na zrakoplovu, simulatoru i na zemlji koje omogućuju produljenje ovlaštenja i dozvola za obavljanje poslovnih aktivnosti zaposlenika, nastavljena su bez epidemioloških mjera koje su ukinute krajem 2022. godine i nisu ponovno aktivirane. Prometni školski centar provodio je planirana školovanja tijekom cijele 2023. godine, a sve edukacije i provjere znanja provedene su na vrijeme uz manji broj izmjena uzrokovanih operativnim razlozima, dugotrajnim bolovanjima, odnosno defektima na simulatoru.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo provela je nekoliko kontrola i inspekcija u cilju kontinuiranog nadzora aktivnosti Prometnog školskog centra u prostorijama Croatia Airlinesa, na simulatorima te na redovnim letovima Croatia Airlinesa. Ostvareni rezultati pokazali su zavidnu razinu usklađenosti s propisanim standardima. Obavljene su također inspekcije simulatora te rada instruktora u skladu s odredbama *OM-D & Quality Inspection Orders* sustava kvalitete u cilju praćenja i podizanja razine kvalitete rada instruktora.

Interna školovanja zaposlenika neoperativnih službi u 2023. godini obuhvatila su uobičajena školovanja vezana za obnovu znanja auditora, procedure rukovanja opasnim robama, inicijalna školovanja i obnove znanja vezane za putničke rezervacije, tarife i ispunjavanje prijevoznih dokumenata, ali i školovanja koja su organizirana za specifične kategorije zaposlenika kako bi ovladali posebnim znanjima vezanim za sprečavanje prijevera i krivotvorina te kako bi ih se osposobilo za osnovno korištenje funkcionalnosti ALTEA DCS. Održana je i serija školovanja namijenjenih osposobljavanju zaposlenika zračnih luka Pula, Dubrovnik i Zadar za izdavanje međunarodnih zračnih prijevoznih dokumenata.

Croatia Airlines, kao nacionalni prijevoznik Republike Hrvatske, unutar svoga Školskog centra organizira razna školovanja potrebna putničkim i robnim agencijama za stjecanje IATA licence, školovanja namijenjena zaposlenicima zračnih luka, špediterskim organizacijama te zrakoplovnim kompanijama. U 2023. godini održana su školovanja iz putničkih rezervacija, tarifa i ispisivanja prijevoznih dokumenata za vanjske suradnike, zaposlenike IATA putničkih agencija i mlade osobe koje takvim školovanjima nastoje postići bolju poziciju na tržištu rada.

Proces edukacije zaposlenika Croatia Airlinesa oslanja se prvenstveno na interne resurse što podrazumijeva korištenje vlastitih ovlaštenih instruktora. Osim financijskih

³ PART 147 Maintenance Training Organisation

⁴ PART 145 - Maintenance Organisation

ušteda koje se tako ostvaruju, njegovanjem vlastitog „*know-how*“ postiže se i manja ovisnost o vanjskim resursima te promiče kompanijska kultura i poslovna strategija.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici Društva se u pravilu zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Na određeno vrijeme zapošljava se dodatno operativno osoblje, tijekom ljetne sezone kabinsko osoblje i piloti, a tijekom zime pomoćno tehničko osoblje za potrebe sezone održavanja zrakoplova. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se zamjene privremeno odsutnih radnika ili popune u razdobljima velikih vršnih opterećenja.

Radnicima na administrativnim poslovima i dalje je pružena mogućnost rasporeda rada s promjenjivim vremenom početka i završetka rada u razdobljima za početak rada od 7 do 9 sati ujutro i završetkom od 15 do 17 sati popodne.

Radnicima na radnim mjestima prodajnih predstavnika i voditelja prodaje čiji poslovi obuhvaćaju internet i telefonsku prodaju te radnicima službe za odnose s korisnicima i službe obrade putničkih dokumenata omogućen je rad s izdvojenog mjesta rada u većem dijelu radnog vremena. Također, za sve radnike koji rade u jednakom rasporedu na ostalim poslovima kod kojih je moguće rad obavljati s izdvojenog mjesta rada uvedena je mogućnost izbora dva dana mjesečno za rad s izdvojenog mjesta rada kako bi se na adekvatan način uskladio privatni i poslovni život radnika. Na taj način kompanija je povećala mogućnost privlačenja i zapošljavanja mlađe generacije.

Radi ublažavanja negativnog utjecaja inflacije na realnu vrijednost primanja radnika tijekom 2023. godine, početkom godine u dva navrata isplaćene su jednokratne pomoći, a od 1. travnja plaće su povećane za 10 posto, dok su najniže plaće u kompaniji značajnije povećane. Sve navedene mjere provedene su odlukom Uprave iako nisu predložene važećim kolektivnim ugovorom.

Croatia Airlines posebnu pozornost posvećuje zdravlju radnika pa se u prostorima Društva organiziralo već uobičajeno cijepljenje protiv gripe i specijalistički pregledi dermatologa.

Kompanija redovito omogućuje zaposlenicima i slobodan radni dan na dan polaska njihove djece u prvi razred – Dan prvašića.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima različite naknade i potpore. One se očituju preko naknade troškova za prijevoz na posao, isplate otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, potpore za neprekinuto bolovanje dulje od 90 dana, potpore u trenutku rođenja djeteta i pravo na plaćeni dopust u slučajevima rođenja djeteta, selidbe, sklapanja braka, školovanja i slično.

U slučajevima duljih bolovanja, teških bolesti i teškog materijalnog stanja, Društvo nastoji pomoći radniku i njegovoj obitelji potporom za nabavu lijekova i troškove liječenja. Redovito se pomaže i djeci preminulih radnika mjesečnom potporom za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Jubilarnе nagrade isplaćuju se radnicima s 25 godina staža te je u 2023. godini nagradu dobilo 34 radnika.

Zaštita na radu, zaštita od požara i zaštita okoliša

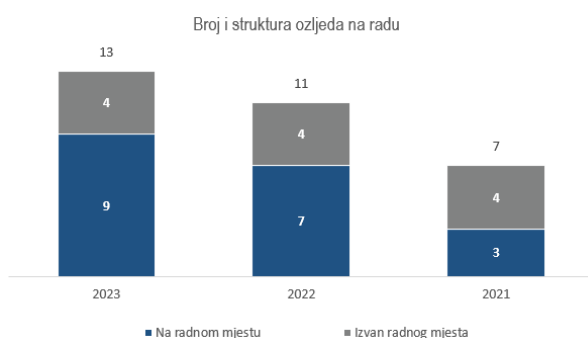
Organizacija zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša propisana je zakonskom regulativom, kao i internim aktima Društva.

Redovito se organizira i provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osnovno osposobljavanje radnika za zaštitu od požara za sve novozaposlene radnike kao i za radnike kojima je potrebna obnova znanja. Specijalistička osposobljavanja za rad na siguran način pri rukovanju strojevima i uređajima s povećanim opasnostima (hidrauličke podizne platforme, strojevima za obradu metala i nemetala, viličari i sl.) kao i osposobljavanje za stjecanje znanja o zaštiti od opasnih kemikalija organizirala su se prema realnim potrebama Sektora tehničkih poslova.

Svi radnici koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada obavljaju redovite liječničke preglede.

Za svu radnu opremu (strojeve i uređaje, sredstva za rad, postrojenja i instalacije) u procesu rada kao i za uređaje i instalacije koje služe za dojavu i gašenje požara, redovito se organiziraju i provode redoviti servisi i periodička ispitivanja.

Sav opasan otpad iz procesa rada redovito se i propisno uklanja te zbrinjava o čemu se vodi evidencija (očevidnici) kao i pravovremeni izvješaji u registar onečišćavanja okoliša pri Ministarstvu zaštite okoliša.

U 2023. godini nije bilo inspekcijskih nadzora iz područja zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša.

U 2023. godini prijavljeno je ukupno trinaest ozljeda na radu (devet žena i četiri muškaraca). Od 13 prijavljenih ozljeda 11 su priznate od strane HZZO-a, dok se na još dvije čeka rješenje o priznavanju. Od trinaest prijavljenih ozljeda, devet ih se

dogodilo na mjestu obavljanja poslova i radnih zadataka, a četiri pri dolasku na radno mjesto i odlasku s radnog mjesta do mjesta stanovanja. Smrtnih slučajeva u vezi s ozljedama na radu i profesionalnih bolesti nije bilo.

Zaštita dostojanstva radnika

Radi zaštite dostojanstva radnika propisan je postupak „Zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih uz povredu dostojanstva radnika“ te su imenovane dvije osobe muškog i ženskog spola koje su ovlaštene primiti i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika sukladno zakonodavnom zahtjevu. Tijekom 2023. primljena je jedna pritužba koja je riješena.

U skladu s donesenim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Društvu se kontinuirano provodi analiza položaja i broja muškaraca i žena. Redovito se donosi plan promicanja ravnopravnosti spolova sukladno zakonodavnim zahtjevima te je u 2023. godini u strukturi zaposlenih omjer bio 53 posto muškaraca i 47 posto žena.

Zaštita osobnih podataka

Kako bi se zaštitili osobni podaci u Društvu postoji Odluka o imenovanju osobe za prikupljanje, obrađivanje, korištenje i dostavu trećim osobama osobnih podataka radnika Društva te je uspostavljen nadzor sukladno obvezama iz GDPR-a i imenovan je povjerenik za zaprimanje pritužbi radi zaštite osobnih podataka.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu djeluje šest sindikata - Hrvatski sindikat prometnih pilota, Sindikat inženjera i tehničara u zrakoplovstvu, Samostalni strukovni sindikat aviomehaničara Hrvatske, Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova, Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu te sindikalno udruženje ORCA - Organizacija radnika Croatia Airlinesa u koju su učlanjeni zaposlenici grupacije pilota, članova kabinske posade i aviomehaničara i radnici koje zastupa Novi sindikat, a koji se uz Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu smatra reprezentativnim za kolektivno pregovaranje.

U kompaniji djeluje i Radničko vijeće koje broji devet članova. Kroz Radničko vijeće, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici Društva sudjeluju u odlučivanju o njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima te se procesi obavješćivanja radničkog vijeća o stanju zaposlenosti obavljaju kvartalno, a savjetovanje se provodi sukladno obvezama iz Zakona o radu. Povremeno, predstavnici službe ljudskih resursa, također prisustvuju sjednicama Radničkog vijeća kako bi izvještavali i savjetovali. Po potrebi na poziv sjednicama može prisustvovati i predsjednik Uprave kao i drugi direktori sektora. Nakon godina pandemije COVID-19 i izbjegavanja sastajanja uživo, u svibnju 2023. godine održan je skup radnika radi poboljšanja neposredne komunikacije između radnika i rukovodstva. Također, redovito se održavaju i sastanci s predstavnicima sindikata te sa zaposlenicima iz pojedinih sektora radi upoznavanja s ciljevima pojedinih organizacijskih cjelina i očekivanim radnim zadacima i ciljevima.

Društvena odgovornost

Promet i turizam

Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik prepoznaje društvenu odgovornost u osiguranju optimalne zračne povezanosti Republike Hrvatske i svijeta s naglaskom na doprinos razvoju hrvatskog turizma. Potrebama turističke privrede i turističkog razvoja Croatia Airlines se prilagođava mrežom izravnih letova za Zagreb i jadranska odredišta, a u suradnji sa svojim partnerima te usklađivanjem s drugim oblicima transporta gdje god je to moguće. Croatia Airlines omogućuje hrvatskim zračnim lukama cjelogodišnju otvorenost, a svim putnicima izvrsnu povezanost tijekom cijele godine.

Važnost u povezivanju domaćih zračnih odredišta i održavanju prometa unutar Hrvatske kontinuirano prepoznaje i Vlada Republike Hrvatske. Nakon provedenog javnog natječaja, a temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske u 2022. godini između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te Croatia Airlinesa sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje od 4. srpnja 2022. do 28. ožujka 2026. godine na slijedećim linijama: Dubrovnik-Zagreb-Dubrovnik; Split-Zagreb-Split; Zagreb-Zadar-Pula-Zadar-Zagreb; Zagreb-Brač-Zagreb; Osijek-Dubrovnik-Osijek; Osijek-Split-Osijek, a u svrhu očuvanja prometne povezanosti regija te gospodarskog razvitka Republike Hrvatske.

Hrvatski brend

Croatia Airlines danas je prepoznatljiv brend u Europi i svijetu te aktivno pridonosi razvoju turističkih potencijala Republike Hrvatske. Usporedno s osnutkom kompanije, 7. kolovoza 1989. godine, počelo je i njezino brendiranje, a razvoj korporacijskog vizualnog identiteta jedno je od najvažnijih obilježja toga procesa. Vizualni identitet nesumnjivo je pridonio prepoznatljivosti Croatia Airlinesa kao hrvatskog brenda. Bitno je naglasiti kako se brend uglavnom stvara unutar tvrtke, odnosno vlastitim stručnim snagama. Kao članica Star Alliancea, najveće svjetske udruge zračnih prijevoznika, kompanija je dužna primijeniti logo Croatia Airlinesa i Star Alliancea na svim promotivnim materijalima. Korporativni dizajn nastoji projicirati imidž zrakoplovne tvrtke ne samo u domovini već Hrvatsku predstaviti i diljem svijeta. Hrvatska zastava osnova je identiteta naše kompanije. Natpis Croatia na zrakoplovima ima iznimnu važnost jer na taj način pridonosi promociji Hrvatske u Europi. Uz to vizualnim identitetom se želi ilustrirati sigurnost, pouzdanost i operativna učinkovitost kompanije.

U sklopu projekta Inspirirani Hrvatskom, Croatia Airlines nudio je putnicima na letu kvalitetne obroke promovirajući gastro ponudu Hrvatske temeljenu na autohtonim receptima i namirnicama iz Hrvatske. U suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba, od 1. prosinca 2022. do 31. ožujka 2023. godine, Croatia Airlines je putnicima na letu promovirao obroke inspirirane Zagrebom pod nazivom *Zagrebački zalogaj*, a kroz letke i filmove na letovima promovirao se grad Zagreb. U razdoblju od 1. travnja do 31. srpnja 2023. godine, u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom, Turističkom zajednicom grada Splita i TZ Splitsko-dalmatinske županije putnicima su ponuđeni obroci inspirirani Dalmacijom pod nazivom *Dalmatinska marena*. Od 1. kolovoza do 30. studenog 2023. godine, u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom i TZ Kvarnera, na letovima su se promovirali obroci pod nazivom *Okusi Kvarnera*, dok se od 1. prosinca 2023. do 31. ožujka 2024., u suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba, putnicima Croatia Airlines ponovno nudi *Zagrebački zalogaj*.

Svoj doprinos razvoju turizma Croatia Airlines daje i putnim časopisom *Croatia*⁵ koji ima veliku ulogu u korporacijskom vizualnom identitetu te također promovira Hrvatsku, a dobio je i nagradu *Marko Polo* za najbolji hrvatski turistički promotivni magazin. U putnom časopisu *Croatia* naglasak je na hrvatskim prirodnim ljepotama, baštini i kulturnim zbivanjima. U sklopu suradnje s Hrvatskom turističkom zajednicom, turističkim zajednicama i mnogim oglašivačima u časopisu se objavljuju različiti članci i oglasi. U zrakoplovima tipa Airbus prikazuju se promotivni turistički filmovi iz različitih krajeva Hrvatske. U ljetnom broju časopisa posebno je obrađena tema zdravstvenog turizma, što je značajan potencijal Hrvatske u smjeru produljenja potražnje i na zimske mjesece.

Croatia Airlines podupire sport u Hrvatskoj te je i 2023. godine bio službeni zračni prijevoznik Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog paraolimpijskog odbora i Hrvatske nogometne reprezentacije te je i na taj način pridonio promociji i vidljivosti Hrvatske diljem svijeta.

Pomoć zajednici

Croatia Airlines kontinuirano provodi različite sponzorsko-donacijske aktivnosti na području kulture, znanosti, sporta itd. Croatia Airlines nastoji poduprijeti institucije kojima je potrebna humanitarna pomoć ili institucije koje organiziraju humanitarne projekte. Kompanija konstantno pomaže i pruža izravnu pomoć prevozeći bolesnike, djecu ili osobe u potrebi te sudjeluje u dobrotvornim akcijama darivanjem usluge prijevoza kao i u edukativnim projektima.

Etičnost u poslovanju

U okviru društva djeluje i etičko povjerenstvo sa svrhom praćenja provedbe odredbi Etičkog kodeksa u radu Društva. Zadatak je Povjerenstva raspraviti i provjeriti informacije o kršenju odredbi Etičkog kodeksa te u slučaju utvrđene povrede predložiti način rješavanja problema za svaku prijavu nepoštivanja usvojenih etičkih načela. Tijekom 2023. godine prilagođen je Poslovník povjerenstva za praćenje primjene Etičkog kodeksa sa svrhom povećanja transparentnosti i brže provedbe procesa Etičkog povjerenstva. Etičko povjerenstvo broji tri člana (zaposlenika).

Sukladno obvezama iz Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti Uprava Društva je imenovala povjerljivu osobu i zamjenika povjerljive osobe za zaprimanje pritužbi zbog kršenja zakona i drugih utvrđenih vrednota.

Zaštita okoliša

U 2023. godini kompanija bilježi daljnji oporavak pokazatelja poslovanja što se odnosi i na povoljnije pokazatelje potrošnje energije i zaštite okoliša u odnosu na pandemijske godine. Ukupno povoljnije (po svim stavkama) energetsko-okolišne indikatore iz 2019. godine Croatia Airlines još nije dostigao, ali trendovi su pozitivni i za očekivati je da će 2024. godina (kako je i mnogo puta navedeno u svjetskim stručnim krugovima) biti prava godina oporavka zrakoplovne industrije.

Kompanijski stručnjaci i tijekom 2023. godine bili su prisutni u mnogim radnim grupama, domaćim i međunarodnim, kako bi prilagodili buduće poslovanje kompanije novim okolišnim okvirima („Fit for 55“ paket na razini EU) čiji elementi su usvojeni tijekom druge polovice 2023. godine. Istim je započelo razdoblje ambicioznog smjera redukcije emisija CO₂ u EU kojim se nastoji postići neutralnost emisija u zračnom prometu do 2050. godine (*carbon neutrality*). Kao i mnoge svjetske kompanije, Croatia Airlines se pridružio obvezi dekarbonizacije do 2050. godine, prihvaćenjem rezolucija

⁵ izlazi četiri puta godišnje sa smjenom godišnjih doba

i politika donesenim od strane IATA i STAR Alliance glede postizanja tog dugoročnog cilja.

Najznačajniji element označava početak obveze (*ReFuel EU*) pružatelja usluge nabave goriva zračnih luka kroz primjenu SAF goriva (*Sustainable Aviation Fuels*) od 2 posto u 2025. godini pri čemu svake godine obveza postotno raste do 70 posto u 2050. godini. Također, od 2026. godine operateri gube prava na besplatne emisijske jedinice čime se povećava trošak nabave emisija CO₂, uvode se novi elementi za mjerenje i „*offsetiranje*“ poput NO_x, CO, vodene pare i čestica, a sve to će potaknuti dodatne promjene prema emisijski povoljnijim tehnološkim i tehničkim rješenjima. Kako bi se dodatno smanjila razina emisija, od 2025. godine operaterima se limitira praksa nošenja goriva za povratne letove (strategija tankeringa) između zračnih luka europske unije na tek 10 posto letova između dvije zračne luke unutar EU pri čemu će se propisati detaljniji parametri primjene tijekom 2024. godine. Dodatni element u najavi je „*Energy Taxation Directive*“ koji bi mogao predstavljati dodatno financijsko opterećenje korištenja energije (svih oblika) u zračnom prometu.

Osim navedenog, uvodi se i regulatorna obveza pripreme infrastrukture za korištenje vodika koji se uz SAF i električnu energiju smatra jednim od „stupova“ redukcije emisija u zračnom prometu.

Sudjelovanje Croatia Airlinesa u redukciji emisija je neupitno, a usmjerenost tome je vidljiva i kroz odluku o obnovi odnosno zamjeni flote, počevši od 2024. godine.

Croatia Airlines nastavio je sudjelovanje u sustavima mjerenja, izvješćivanja, verifikacije kao i trgovanja emisijskim jedinicama te je uspješno realizirao sve obveze u sustavima EU ETS, CH ETS, UK ETS, CORSIA te pojedinim obvezama po državama odredišta.

Tijekom 2023. godine uspješno je obavljen nadzorni audit po ISO14001/50001 normama upravljanja zaštitom okoliša i potrošnjom energije. Kao izvor električne energije tijekom 2023. godine već tradicionalno je odabran HEP ZelEN proizvod (energija iz obnovljivih izvora).

U narednom razdoblju očekuje se intenziviranje rada na implementaciji „Fit for 55“ regulatornog paketa, zamjena postojeće flote starih Airbus zrakoplova i Q400 zrakoplova novim zrakoplovima tipa Airbus A220 te suradnji sa strukovnim organizacijama i regulatornim tijelima. Zamjena flote odvijati će se u razdoblju od 2024. do 2027. godine. Prilikom donošenja odluke posebna je pozornost bila posvećena kretanjima na visoko konkurentnom zrakoplovnom tržištu, cijenama goriva i emisijama CO₂, ciljevima zelenih politika Europske unije te zahtjevima putnika. S novom flotom zrakoplova Airbus A220, Croatia Airlines postati će ekološki prihvatljivi zračni prijevoznik te bi nova flota trebala značajno smanjiti potrošnju goriva i emisije CO₂ (oko 25 posto), koje sukladno posljednjim kretanjima na tržištu nafte i naftnih derivata danas predstavljaju sve veću stavku i u rashodima zrakoplovnih tvrtki.

Također, u planu je zamjena radnih vozila s električnim vozilima na stanicama Croatia Airlinesa na zračnim lukama i u Tehničkom sektoru.

Detaljniji podaci o održivom razvoju i zaštiti okoliša sadržani su u *Nefinancijskom izvješću kompanije* na mrežnoj stranici: <https://www.croatiaairlines.com/hr/0-kompaniji/korporativno-upravljanje>.

Unapređenje poslovanja i projekti

U 2023. godini Croatia Airlines nastavio je s kontinuiranim unapređivanjem poslovanja te razvojem usluga koje pruža svojim korisnicima.

Projekt Usluga dizajna, razvoja, integracije, migracije cjelokupnog postojećeg sadržaja i održavanja korporativne mrežne stranice i sustava naplate se nastavio i u 2023. godini s četvrtom i petom fazom koje su obuhvaćale implementaciju B2B portala i korisničkog profila za plaćanje narudžbi putem spremljenog tokena i tokenizaciju te je završetkom tih faza projekt završen u rujnu 2023. godine. Od 1. lipnja 2023. godine na mrežnoj stranici je također implementiran i novi način plaćanja putem Keks pay aplikacije.

Kompanija intenzivno radi na razvoju i implementaciji **dodatnih usluga**. Implementacija usluge *Time to Think* ušla je u završnu fazu. Usluga je implementirana *offline*, a *online* slijedi u narednom razdoblju. Ova funkcionalnost omogućit će kupcima da uz naknadu sačuvaju svoju rezervaciju na određeno vrijeme kako bi dobili na vremenu za razmišljanje i planiranje putovanja. Proširena je ponuda naplate sjedala implementacijom *Chargeable Seat* usluge s Globalnim Distribucijskim Sustavom – Sabre.

S ciljem još bolje i potpunije usluge kupcima uvodi se odabir sjedala uz naplatu i na letovima partnera Croatia Airlinesa. U travnju je implementirana *interline* naplata sjedala, Interline EMD⁶ ugovora s LH grupom. Početkom lipnja aktiviran je *Interline Electronic Ticketing* (IET) s partnerom Air Dolomiti. Početkom rujna aktiviran je IET ugovor s partnerom EW Discover, dok je u drugoj polovici rujna aktiviran s Deutsche Bahn te je time proširena usluga na putovanja željeznicom za određene destinacije unutar Njemačke te Bruxellesa, Amsterdama i Zuricha. IET s partnerom Flydubai je u završnoj fazi te se implementacija očekuje do kraja siječnja 2024. godine. Nakon razmijenjene dokumentacije i testiranja na nivou pružatelja usluga tijekom studenog 2023. godine, očekuje se početak testiranja IET-a i s partnerom APG Connect. APG Connect je sustav distribucije za IET namijenjen IATA i ne-IATA putničkim agencijama kao platforma za izdavanje, mijenjanje i refundaciju zrakoplovnih karata za više od 100 kompanija iz cijelog svijeta. Dodatno, u fazi testiranja je i *STAR Cross sell of Seats* s partnerom United Airlines, što će Croatia Airlinesu omogućiti prodaju sjedala i u *interline* scenariju.

Intenziviran je i rad na projektu naplate prtljage kroz Departure Control System (DCS) čime će se omogućiti naplata prtljage na izlazu (*gate*) u slučajevima prevelike ili prekobrojne ručne prtljage.

U suradnji s partnerom Europcar putnicima je od lipnja 2023. godine na raspolaganju i usluga rezervacije vozila preko linka na mrežnoj stranici Croatia Airlinesa kojom se putnicima omogućuje da na jednome mjestu objedine uslugu putovanja zrakoplovom i najma vozila. U studenom 2023. godine u suradnji s Amadeusom implementirana je navedena usluga i na stranici Potvrde i stranici Upravljanje rezervacijom.

Tijekom godine u Croatia Airlinesu odvijao se projekt pripreme za certificiranje za normu ISO27001, a cilj projekta je uskladiti sigurnost informacijskog sustava (organizacijske i tehnološke mjere) sa zahtjevima normi ISO27001 te potvrditi sukladnost kroz proces certifikacije. Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću

⁶ EMD (electronic miscellaneous document)

prema ISO/IEC 27001 pruža pomoć organizaciji da upravlja sigurnošću resursa kao što su financijske informacije, intelektualno vlasništvo, podaci o zaposlenicima ili informacije povjerene od trećih strana. Sama certifikacija prema normi provest će se u prvom kvartalu 2024. godine.

Projekt AMOS Airline/MRO Edition odnosi se na implementaciju novog sveobuhvatnog programskog rješenja za optimizaciju procesa održavanja i inženjeringa zrakoplovne kompanije. Oslanjajući se na napredne značajke i funkcionalnosti programa AMOS, Croatia Airlines nastoji poboljšati svoje procese održavanja i ukupnu operativnu učinkovitost. AMOS je globalno prepoznat kao vodeće rješenje u održavanju zrakoplova čija implementacija za Croatia Airlines znači i prilagodbu najboljim svjetskim praksama uz „know – how“ najveće svjetske razine kada su u pitanju procesi održavanja zrakoplova. Vrhunske funkcionalnosti će osnažiti učinkovitost upravljanja procesima održavanja, inženjeringa i logistike flote Croatia Airlinesa u cilju povećanja raspoloživost zrakoplova. Programski paket AMOS pružit će Croatia Airlinesu sveobuhvatnu funkcionalnost i podržati stratešku obnovu flote u potpuno novu flotu Airbus A220, nudeći napredne mogućnosti za postupno uvođenje i povlačenje zrakoplova iz poslovanja. Projekt je započeo u lipnju 2023. godine, odvijat će se u nekoliko faza i trajat će dvije godine.

Dana, 25. rujna 2023. godine potpisan je Sporazum o partnerstvu na projektu uspostave A-CDM (Airport Collaborative Decision Making) u zagrebačkoj zračnoj luci. Sporazum su potpisali Međunarodna zračna luka Zagreb, Havas Zemaljske usluge, Hrvatska, kontrola zračne plovidbe i Croatia Airlines. A-CDM je globalno prihvaćen koncept suradnje uključenih dionika/partnera zračne luke kroz proces pravovremene razmjene informacija i tome prilagođenih postupaka. Primjena A-CDM u budućnosti optimizirati će korištenje raspoloživih resursa, osigurati bolje planiranje te poboljšati ukupnu operativnu učinkovitost Zračne luke Franjo Tuđman, što je u interesu svih dionika.

Poslovno okruženje i rizici poslovanja

Svjetsko gospodarstvo

Stanje gospodarstva je ključni čimbenik u razvoju zračnog prometa. Stoga su iz perspektive industrije zračnog prijevoza prognoze gospodarskog rasta temeljne pretpostavke poslovnih i razvojnih planova. U 2023. godini globalno gospodarstvo i dalje se suočavalo s ogromnim izazovima koje su oblikovali ruska invazija na Ukrajinu i kriza troškova života prouzročena sve širim inflatornim pritiscima. Stapanje više različitih kriza dovelo je do usporavanja rasta ukazujući na sve teže posljedice rata u Ukrajini, poremećaj u lancima opskrbe, energetske krize te visoke inflacije. Dodatna prijetnja je razbuktavanje rata u Izraelu u zadnjem kvartalu 2023. godine te potencijalno širenje na zemlje u okruženju.

Međunarodni monetarni fond (MMF) je u listopadskim prognozama istaknuo ublažene financijske rizike i postupni oporavak od pandemijske krize i posljedica rata u Ukrajini. Svjetsko gospodarstvo trebalo bi u 2023. godini porasti 3 posto što je za 0,2 postotna boda bolje no što je MMF prognozirao u travnju.⁷ U 2022. godini globalno gospodarstvo poraslo je za 3,5 posto. Inflacija bi se trebala postupno smanjivati zahvaljujući padu cijena hrane i energije, iako sporije nego što se isprva očekivalo s 8,7 posto u 2022. godini na 6,9 posto u 2023. godini.

Rješenje spora oko podizanja gornje granice duga u SAD-u i odlučne mjere vlasti u prvoj polovini godine kojima su obuzdane turbulencije u SAD-u i u švicarskom bankarstvu ublažili su rizik previranja i mogućeg slabijeg rasta svjetskog gospodarstva. Međutim, glavni rizici za globalni rast i dalje su visoki. Inflacija bi mogla ostati visoka ili čak porasti ako dođe do daljnjih šokova, uključujući one uzrokovane intenziviranjem rata u Ukrajini i ekstremnih vremenskih prilika, što je dovelo do restriktivnije monetarne politike. U većini gospodarstava prioritet ostaje postizanje održive dezinflacije uz osiguranje financijske stabilnosti.

MMF predviđa rast američkog gospodarstva od 2,1 posto u 2023. godini dok je za Kinu projiciran rast od 5 posto. Za eurozonu predviđa se gospodarski rast od samo 0,7 posto u 2023. godini. Skupini europskih gospodarstava u nastajanju i razvoju MMF prognozira rast aktivnosti u 2023. godini od 2,4 posto.

Hrvatsko gospodarstvo

Prema prognozama po zemljama iz listopada 2023. godine MMF za hrvatsko gospodarstvo u 2023. godini predviđa rast od 2,7 posto.

U 2023. godini inflacija u Hrvatskoj trebala bi iznositi 8,6 posto, stopa nezaposlenosti procjenjuje se na 6,3 posto, a bilanca tekućeg računa plaćanja iskazat će manjak udjelom u bruto društvenom proizvodu (BDP) od 0,2 posto.

Prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku (DZS) hrvatski BDP je u 2023. godini realno veći za 2,8 posto u odnosu na 2022. godinu.⁸

⁷ IMF, World Economic Outlook, October 2023

⁸ www.dzs.hr/ Priopćenje Prva procjena tromjesečnog bruto domaćeg proizvoda za četvrto tromjesečje 2023., 01. ožujka 2024.

Industrijska je proizvodnja, prema kalendarski prilagođenim podacima, u 2023. godini pala za 0,9 posto u odnosu na 2022. godinu.⁹ Realni promet u trgovini na malo, kalendarski prilagođen, porastao je za 3,7 posto u 2023. u odnosu na 2022. godinu.¹⁰ U 2023. godini prisutan je trend postupnog ubrzavanja inflacije potrošačkih cijena, a prosječna godišnja stopa inflacije u 2023. iznosila je 4,5 posto.¹¹

Podaci DZS-a pokazuju da je u 2023. godini broj ukupno zaposlenih osoba porastao za 1,3 posto u odnosu na 2022. godinu, a stopa registrirane nezaposlenosti u prosincu 2023. godine iznosila 6,5 posto (6,8 posto u prosincu 2022. godine).¹²

Prema privremenim podacima DZS-a hrvatski vanjskotrgovinski deficit u 2023. godini dosegnuo je 16,5 milijardi EUR. Pri tome je ukupan izvoz iznosio 22,8 milijardi EUR, a uvoz 39,4 milijardi EUR. Pokrivenost uvoza izvozom u 2023. godini bila je 58 posto.¹³

Prihodi od turizma zauzimaju iznimno velik udio u hrvatskom BDP-u, a ovogodišnja turistička sezona pokazala je kako trenutne geopolitičke okolnosti nisu utjecale na turističke tokove. Rezultati u turizmu gotovo su se približili pretpandemijskim razinama i rekordnoj 2019. godini, a Hrvatska je prepoznata kao jedna od najtraženijih destinacija u Europi.

Turistički pokazatelji govore da je u 2023. godini zabilježeno 19,5 milijuna dolazaka i 92,4 milijuna noćenja turista, što je 9,7 posto više dolazaka i 2,6 posto više noćenja turista u odnosu na 2022. godinu.¹⁴ Domaći turisti ostvarili su 7,6 posto više dolazaka i 4,7 posto više noćenja nego u 2022. godine, dok su strani turisti ostvarili rast dolazaka od 10 posto te rast noćenja od 2,4 posto. U strukturi ukupno ostvarenih dolazaka domaći turisti čine 13,5 posto, a strani 86,5 posto, dok je u strukturi noćenja postotak domaćih 8,8 posto u odnosu na 91,2 posto stranih turista.

Najviše dolazaka stranih turista ostvarili su turisti iz Njemačke, Slovenije, Austrije, Poljske, Češke, Italije te Ujedinjenog Kraljevstva.

Svjetsko zrakoplovno tržište

Globalna industrija zračnih putovanja, nakon povijesnih gubitaka koje je pretrpjela u prethodnim godinama kao rezultat pandemije i povezanih ograničenja putovanja, u 2023. godini pokazala je snažnu potražnju, postupno se približavajući razinama putničkog prometa iz 2019. godine.

Prema IATA procjenama iz prosinca 2023. godine putnički promet izražen u putničkim kilometrima (RPK) u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu rastao je oko 36,9 posto i dosegnuo je oko 94 posto ostvarenja iz 2019. godine¹⁵. Prevezeno je oko 4,3 milijarde putnika odnosno 23 posto više u odnosu na 2022. godinu i 5 posto manje u odnosu na 2019. godinu¹⁶. Unatoč izazovima poput ratova u Ukrajini i na Bliskom istoku, zračni putnički promet u svim regijama nastavlja oporavak. Previđa se potpuni globalni oporavak industrije do kraja 2024. godine, pri čemu se očekuje najbrži rast putničkog prometa u regiji Azije i Pacifika.

⁹ www.dzs.hr/ Priopćenje Indeks obujma industrijske proizvodnje te indeksi zaliha, zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji u prosincu 2023., 12. veljače 2024.

¹⁰ www.dzs.hr/ Priopćenje Trgovina na malo u prosincu 2023., 12. veljače 2024.

¹¹ www.dzs.hr/ Priopćenje Indeksi potrošačkih cijena u prosincu 2023., 12. veljače 2024.

¹² www.dzs.hr/ Priopćenje Zaposleni prema djelatnostima u prosincu 2023., 12. veljače 2024.

¹³ www.dzs.hr/ Priopćenje Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom - privremeni podaci od siječnja do studenog 2023. i za siječanj do prosinca 2023., 12. veljače 2024.

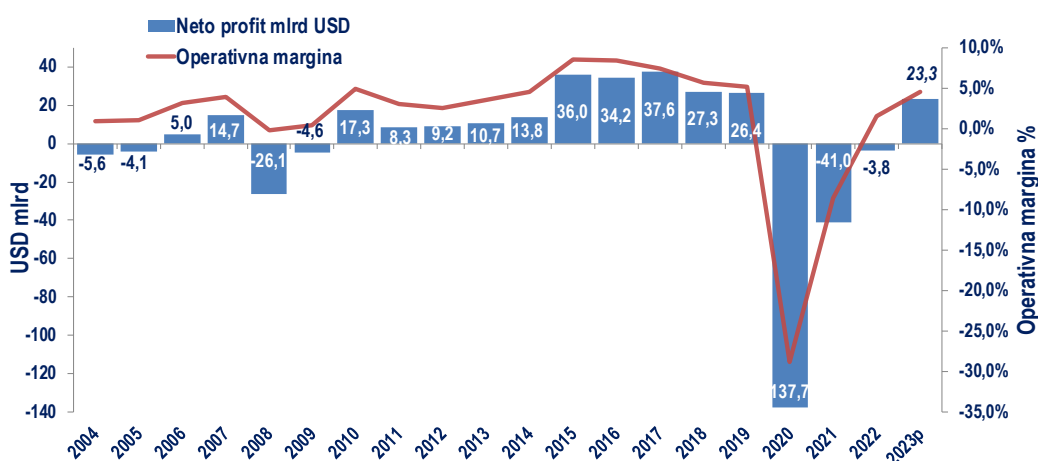
¹⁴ www.dzs.hr/ Priopćenje Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju u prosincu 2023., 01. ožujka 2024.

¹⁵ IATA 2023 saw a stellar industry-wide performance, February 2024

¹⁶ IATA Global Outlook for Air Transport, December 2023

Nakon najveće krize u povijesti industrije zračnog prijevoza, tijekom koje su u razdoblju 2020.-2022. godine ostvareni ukupni neto gubici u iznosu od 185,5 milijardi USD, prema IATA prognozama iz prosinca 2023. godine, procjenjuje se kako će zračni prijevoznici u 2023. ostvariti neto dobit od 23,3 milijarde USD uz prihode od 896 milijardi USD. Međutim, industriju zračnog prijevoza i dalje karakterizira izuzetno nizak stupanj profitabilnosti jer ostvarena neto profitna marža u 2023. godini iznosi 2,6 posto, neto profit po prevezenom putniku iznosi skromnih 5,44 \$ po putniku, a povrat na uloženi kapital (ROIC) od 4,7 posto znatno je niži od cijene kapitala.

Profitabilnost svjetskog zrakoplovstva

Izvor: IATA, prosinac 2023.

Europsko zrakoplovno tržište

Unatoč raznim problemima s kapacitetima i ograničenjima na strani ponude s kojima se europsko zrakoplovno tržište suočavalo u 2023. godini, za europske zračne prijevoznike u 2023. godini IATA prognozira ostvarenje neto dobiti u iznosu od 7,7 milijardi USD nakon neto dobiti od 4,1 milijarde USD u 2022. godini. Putnički promet izražen u putničkim kilometrima (RPK) manji je za 7 posto u odnosu na 2019. godinu.

Ključni rizici poslovanja europskih zračnih prijevoznika u 2023. godini bili su vezani za usko tržište rada, rat u Ukrajini i na Bliskom istoku kao i stalne zabrinutosti oko ekonomskih izgleda u nekim ključnim zemljama unutar i izvan europske regije.

Hrvatsko zrakoplovno tržište

Hrvatsko zrakoplovno tržište karakterizira izražena sezonalnost potražnje s visokim stupnjem konkurencije u ljetnim mjesecima. U normalnim uvjetima tijekom ljetne sezone na hrvatskom tržištu operira gotovo 100 zrakoplovnih tvrtki, više od polovine svih putnika preveze se u trećem kvartalu, dok je u zimskom razdoblju prisutnost konkurencije znatno manja. Croatia Airlines prometuje tijekom cijele godine čime omogućava hrvatskim zračnim lukama cjelogodišnju otvorenost, a usluge zračnog prijevoza stanovnicima Hrvatske. Navedeno ukazuje na značajan utjecaj kompanije na poslovanje ostalih gospodarskih subjekata sustava zračnog prometa, sa sinergijskim učincima na cjelokupno gospodarstvo, a osobito turizam. Također je potrebno istaknuti da tijekom zimskog razdoblja u uvjetima niske potražnje Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik omogućuje povezivanje unutar Hrvatske kao i Hrvatske sa svijetom.

Prema podacima DZS-a u 2023. godini u hrvatskim zračnim lukama zabilježen je putnički promet od 11,27 milijuna putnika, što je porast od 15 posto odnosu na 2022. godinu, ali još uvijek za 1 posto ispod ostvarenja 2019. godine.¹⁷ Tržišni udio Croatia Airlinesa u 2023. godini iznosio je 18,4 posto na hrvatskim zračnim lukama. Broj operacija zrakoplova u hrvatskih zračnim lukama u 2023. godini iznosio je 124.118 što je 4,9 posto više u odnosu na 2022. godinu, ali još uvijek manje do ostvarenih 130 tisuća u 2019. godini. Prijevoz tereta zabilježio je pad od 5,9 posto, a ukupno je prevezeno 9.224 tona tereta.

Croatia Airlines

U 2023. godini Croatia Airlines nastavio je s povećanjem frekvencija i obnavljanjem pojedinih ruta.

Nalet Croatia Airlinesa izražen u broju letova iznosio je 25.977 letova te je povećan za 11 posto, dok je u blok satima iznosio 36.213 blok sati te je povećan za 11 posto u odnosu na 2022. godinu. Ukupno je prevezeno 1.733.529 putnika, što je 19 posto više u odnosu na 2022. godinu, čime je povećan tržišni udio na hrvatskom zrakoplovnom tržištu s obzirom na to da je rast putnika na hrvatskim zračnim lukama u 2023. godini iznosio 15 posto. Ostvareni putnički kilometri povećani su za 18 posto, a putnički faktor popunjenosti (PLF) iznosio je 65,3 posto odnosno 3,3 postotna boda je bolji u odnosu na 2022. godinu. Broj putnika u domaćem redovitom prometu veći je za 16 posto, a u međunarodnom redovitom prometu veći je za 20 posto u odnosu na 2022. godinu. Sukladno ostvarenim prometnim učincima vidljiv je nastavak oporavka i normalizacije putničkog prometa nakon kriznog pandemijskog razdoblja.

S ciljem stvaranja još kvalitetnije i konkurentnije avioprijevoznike ponude Republike Hrvatske, a sukladno „Post Covid“ strategiji Croatia Airlinesa potvrđenoj u kolovozu 2021. godine, Croatia Airlines je početkom listopada 2022. godine donio odluku o početku procesa obnove flote odnosno zamjeni postojećih zrakoplova Croatia Airlinesa s novom unificiranom flotom. Na taj način strukturirana, s jednim tipom zrakoplova, buduća flota Croatia Airlinesa omogućit će pojednostavljenje procesa te unaprijediti operativnu i financijsku učinkovitost kompanije. Croatia Airlines s novom flotom postati će ekološki prihvatljiviji zračni prijevoznik te će značajno smanjiti potrošnju goriva i emisiju CO₂ što je značajna stavka u rashodima zrakoplovnih tvrtki.

Tijekom 2023. godine intenzivno su se odvijale aktivnosti vezane za nabavu te prihvata prvih novih zrakoplova A220 u flotu od 2024. godine, a sukladno „Post Covid“ strategiji Croatia Airlinesa.

Početkom 2023. godine Croatia Airlines je ugovorio operativni najam za šest zrakoplova Airbus A220 (četiri zrakoplova Airbus A220-300 i dva zrakoplova Airbus A220-100) s *leasing* kompanijom Air Lease Corporation. Dana 30. listopada 2023. godine ugovoren je operativni najam tri zrakoplova Airbus A220 s *leasing* kompanijom Azzora. U drugoj polovici prosinca 2023. godine s *leasing* kompanijom Griffin Global Asset Management ugovoreno je financiranje šest zrakoplova Airbus A220 koji su direktno naručeni od Airbusa kao jedan od dodataka ugovoru koji datira još iz 2008. godine. Financiranje se odnosi na predujmove i operativni najam šest zrakoplova.

¹⁷ www.dzs.hr/ Priopćenje Promet u zračnim lukama u prosincu 2023., 12. veljače 2024.

Zaključivanjem navedenih ugovora o zakupu u 2023. godini završene su aktivnosti vezane za nabavu 15 zrakoplova od čega bi 12 zrakoplova bilo zamjena za postojeću flotu, a tri zrakoplova bi bile dodatne jedinice u floti Croatia Airlinesa te bi u 2027. godini Croatia Airlines trebao raspolagati s 15 zrakoplova Airbus A220, kako to predviđa „Post Covid“ strategija.

Također, u 2023. godini proveden je *sale & lease back* vlastitih Airbus zrakoplova kako bi se osigurala potrebna fleksibilnost u provedbi plana zamjene flote, a rizici zbrinjavanja zrakoplova po izlasku iz flote prebačeni su na *leasing* kompaniju. Dobivena financijska sredstva će se iskoristiti za kupnju rezervnih motora za flotu Airbus A220.

U konvencionalnim uvjetima poslovanja zrakoplovne kompanije suočavaju se sa širokim rasponom strateških, operativnih i financijskih rizika, a posebnosti proizlaze iz specifičnih karakteristika pojedinih tržišta ovisno o stupnju razvijenosti gospodarstva, obilježjima potražnje (sezonalnost, turizam...), postojećoj i budućoj razini konkurencije te veličini i financijskoj snazi pojedinih prijevoznika.

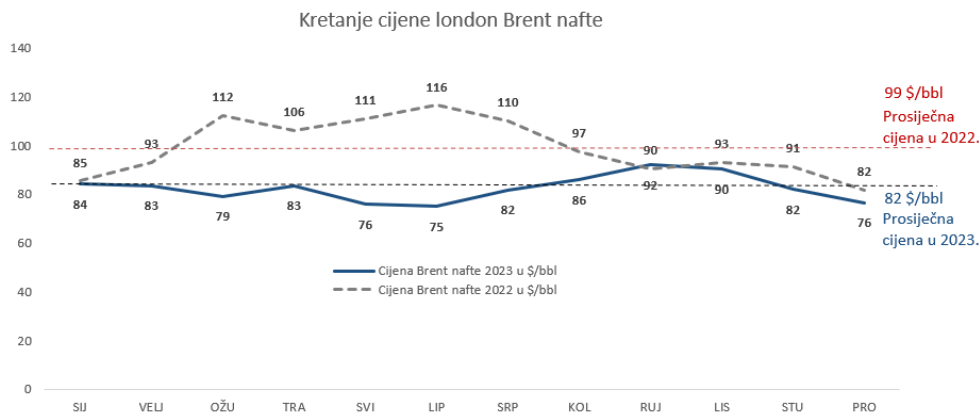
U provedbi procesa upravljanja rizicima Croatia Airlinesa prepoznati su najvažniji rizici prema mogućem utjecaju na poslovanje kompanije čije praćenje treba osigurati ublažavanje mogućih negativnih posljedica te transformiranje rizika u prilike gdje je to moguće. Kao najvažniji vanjski rizici koji utječu na poslovanje Croatia Airlinesa prepoznati su gospodarsko okruženje (Hrvatska i odredišta), konkurencija, Star Alliance i partnerstva, rizici promjena cijena (prometne naknade i dozvole za letenje, dobavljači, gorivo, emisijske jedinice), kretanja valuta, kamatnih stopa i sl. Glavni unutarnji rizici odnose se na ljudske resurse, upravljanje kapacitetima, poremećaje u operaciji, prodaji i upravljanje prihodima te rizik likvidnosti posebice u zimskim mjesecima.

Zračni promet još uvijek nije ostvario obujam prometa iz pretkrizne 2019. godine, međutim promet raste te se povratak obujma prometa očekuje u 2024. godini. Poslovanje zrakoplovnih kompanija u 2023. godini je suočeno s više glavnih rizika, a održavanje ravnoteže među različitim faktorima i odgovorima na pojedine rizike postalo je složenije. Glavni rizici koji su u 2023. godini imali najveći utjecaj na poslovanje Croatia Airlinesa su rizik cijene goriva, rizik cijene emisijskih jedinica, rizik inflacije dok je snažno povećanje prodajnih priljeva i stabilno stanje novca umanjilo rizik likvidnosti. Uz ublažavanje mogućih negativnih posljedica ovih rizika fokus Croatia Airlinesa bio je usmjeren na daljnje provođenje „Post Covid“ strategije poslovanja.

Gorivo

Croatia Airlines je u 2023. godini povećao nalet u odnosu na 2022. godinu za 11 posto te nabavu količina goriva za 12 posto, ali su troškovi u odnosu na isto razdoblje bili manji za 12 posto. Stabilnost cijene goriva do rujna, odnosno u ljetnoj sezoni kada Croatia Airlines ima najveći broj operacija radi sezonalnosti, povoljno je utjecala na troškove goriva u odnosu na 2022. godinu.

Prosječna cijena IPE London Brent nafte u 2023. godine iznosila je 82 \$/bbl što je 17 posto manje nego u 2022. godini. Tržište nafte je bilo relativno stabilno do mjeseca srpnja kada je cijena nafte skočila i u rujnu preskočila 92\$/bbl, dok je krajem godine usprkos nestabilnosti na Bliskom istoku pala ispod 80 \$/bbl.

Cijena emisijskih jedinica

Europska komisija u ljeto 2021. godine predstavila je paket prijedloga u cilju postizanja emisijske neutralnosti, odnosno u cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 posto do 2030. godine u usporedbi s razinama iz 1990. godine. Isto se odnosi i na zračni promet. Provođenje Fit for 55 kroz ReFuelEU je novi izazov za europske zrakoplovne kompanije budući da od 1. siječnja 2026. godine gube pravo na besplatne emisijske jedinice, a od 1. siječnja 2025. godine imaju obvezu kupovanja SAF-a (održivo gorivo za zrakoplove) te su u obvezi započeti s praćenjem osim plinova CO₂ i plinove Nox i SO₂. Problem na hrvatskom tržištu je što Hrvatska za sada neće proizvoditi SAF u Republici Hrvatskoj već se projekt radi na nivou MOL grupe. SAF-a za uvoz nema, a nema ga dovoljno ni na europskom niti na globalnom tržištu. Zabrinjavajuća je činjenica da se sirovine za proizvodnju SAF goriva moraju uvoziti u EU.

Croatia Airlines nastavlja svoju pripremu i prilagodbu nabave i uvođenja noviteta u suradnji sa svim dionicima na tržištu, a svjestan činjenice da su emisijske jedinice i na primarnom i na sekundarnom tržištu izrazito podložne volatilnosti. U 2023. godini Croatia Airlines je dobio nešto više od 50 posto besplatnih emisijskih jedinica, a ostalo je kupio na OTC tržištu. U 2024. i 2025. godini Croatia Airlines očekuje postupno smanjenje dobivenih besplatnih emisijskih jedinica što će biti jedan od elemenata rasta troškova emisijskih jedinica u tim godinama, a uz već postojeći rizik rasta cijene emisijskih jedinica. Na primarnom tržištu emisijskim jedinicama (EEX) prosječna cijena emisijskih jedinica u 2023. godini iznosila je 83 EUR/t, dok je prosječna cijena u 2022. godini iznosila 81 EUR/t. Od početka prve nabave u 2013. godini do danas cijena je porasla s 2,9 EUR po jedinici na trenutnih oko 80 do 90 EUR po jedinici.

Kako bi se ublažio rizik volatilnosti cijene emisijskih jedinica u studenom i prosincu 2023. godine kupljene su emisijske jedinice za 2023. godinu budući da je cijena bila znatno povoljnija u odnosu na cijenu iz travnja kada su bile kupljene emisijske jedinice za 2022. godinu.

Nedostatak radne snage u zračnom prometu

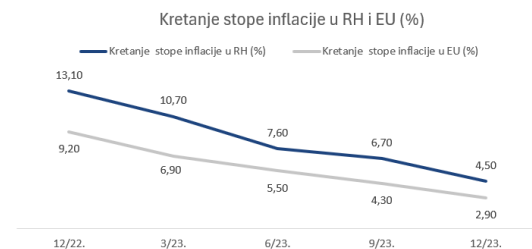
Jedan od glavnih kratkoročnih rizika je nedostatak radne snage u zračnom prometu tijekom predsezona i ljetne sezone zbog porasta prometa u europskim zračnim lukama. Navedeno se prvenstveno odnosi na nedostatak radne snage u zračnim lukama (*check-in*, utovar i istovar prtljage, općenito prihvat i otprema putnika i zrakoplova). Također prisutni su i standardni problemi s radnom snagom u kontroli zračnog prometa što u pravilu uzrokuje kašnjenja u polijetanju i slijetanju zrakoplova.

Tijekom ljetnog reda letenja određene zračne luke uvele su ograničenja prihvaća broja letova i putnika zrakoplovnim kompanijama, a na mnogima su se produljili procesi prihvaća i otpreme putnika, što je moglo utjecati na kvalitetu pružanja usluga putnicima.

Croatia Airlines u ljetnoj sezoni 2023. godine nije imao nedostatak operativnog prometnog osoblja, ali veliki problemi na najznačajnijim europskim zračnim lukama zbog nedostatka osoblja kao i nedostatak kontrolora leta u Europi predstavljali su rizik za kompaniju i utjecali na poremećaje u prometu i troškove uslijed toga, osobito u ljetnoj sezoni. U zimskom redu letenja ovaj rizik je smanjen sukladno smanjenju obujma prometa na zračnim lukama.

Rizik inflacije

Inflacija u Europskoj uniji s početnih 9,2 posto u prosincu 2022. godine pala je na 2,9 posto u prosincu 2023. godine. Kretanje inflacije u Hrvatskoj prati trend inflacije u Europskoj uniji, ali na nešto višoj razini te je s 13,1 posto u prosincu 2022. pala na 4,5 posto u prosincu 2023. godine. Iako je inflacija u padu i dalje postoji neizvjesnost daljnjeg kretanja cijena roba i usluga te njihovog utjecaja na troškove kompanije.

Izvor: Tradingeconomics.com | Eurostat

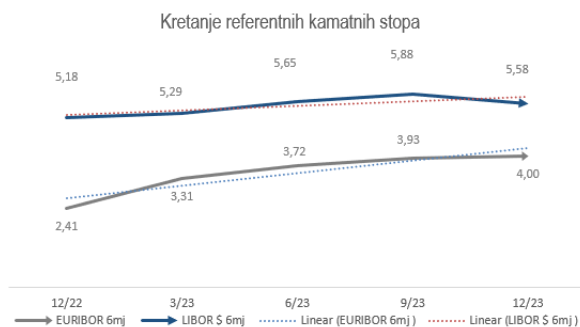
Kreditni rejting

U 2023. godini Republika Hrvatska je poboljšala kreditni rejting sa stabilnog BBB+, na pozitivan BBB+ kod sve tri agencije (Fitch Ratings, Moody's i Standard & Poor's). Na povećanje kreditnog rejtinga, osim makroekonomske i fiskalne stabilnosti, utjecao je i ulazak Republike Hrvatske u eurozonu. Održavanje fiskalne discipline, provedba strukturnih reformi i održiv gospodarski rast su ključni faktori za očuvanje sadašnjeg rejtinga, koji je najviši kreditni rejting u hrvatskoj povijesti. Ovakav kreditni rejting imao je pozitivan odjek na poslovanje kompanije koja je pod povoljnijim uvjetima ugovorila dugoročne najmove nove Airbus A220 flote.

Kamatni rizik

U drugome kvartalu 2023. godine u potpunosti je otplaćen dugoročni klupski PBZ/HPB devizni kredit. Otplatom ovog kredita Croatia Airlines više nema dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom te je kamatni rizik koji bi mogao utjecati na poslovanje sveden na minimum.

U četvrtom kvartalu 2023. godine vrijednost Euribora bilježio je blagi pad nakon značajnog razdoblja rasta koji je započeo u zadnjem kvartalu 2022. nakon dužeg razdoblja negativnih kamatnih stopa. Slično se kretao i Libor u odnosu na 2022. godinu, ali u četvrtom kvartalu 2023. godine bilježi lagani rast.

Rizik likvidnosti

Najznačajniji unutarnji rizik koji utječe na poslovanje Croatia Airlinesa je održavanje stabilne likvidnosti. Rizik likvidnosti trenutno je najviše pod utjecajem rizika cijene goriva i cijene EOS emisija. Potražnja za uslugama zračnog prijevoza u kontinuiranom je rastu te pozitivno utječe na likvidnost poslovanja. Croatia Airlines aktivno primjenjuje različite interne oblike racionalizacije i nadzora poslovanja, provodi optimizaciju reda letenja i prilagodbu flote sukladno potražnji i kretanju *bookinga* u cilju prilagodbe aktualnim tržišnim uvjetima. Uz redovno praćenje dospijuća obveza izrađuju se i projekcije novčanog tijeka za razdoblje od godine dana kako bi se na vrijeme utvrdili mogući rizici u poslovanju i podmirivanju obveza kompanije.

Posljedice rata u Ukrajini

Ruska invazija na Ukrajinu izazvala je niz dalekosežnih posljedica na globalnom tržištu, a promatrajući njezin utjecaj na zrakoplovnu industriju posebno treba istaknuti rast cijene goriva, rastuću inflaciju, povećanje kamatnih stopa, moguće povećanje premija osiguranja zbog velikog broja zrakoplova zaplijenjenih u Rusiji i dr. Croatia Airlines nikad nije imao uspostavljene redovne linije prema Ukrajini i Bjelorusiji, dok je prema Rusiji do početka pandemije COVID-19 obavljao samo sezonske ljetne letove na relaciji Zagreb - Sankt Peterburg. Spomenuti letovi ukinuti su 2020. godine zbog pada potražnje te otežanih uvjeta prelaska granice, kako s hrvatske, tako i s ruske strane te nisu ponovno uspostavljeni.

Croatia Airlines nije imao ni uspostavljenu prodajnu mrežu agenata i zastupnika na tržištima Ukrajine i Bjelorusije, a prodaja karata Croatia Airlinesa na tržištu Rusije je zaustavljena kroz nacionalni BSP ukidanjem dozvole za izdavanje karata svim agentima zbog neizvjesne naplate. Kompanija je na tržištu Rusije imala i suradnju s agentom Global Russia marketing. Na dan 31.12.2023. godine iznos nenaplaćenog duga od agenata s ruskog tržišta iznosi 28,7 tisuća EUR. Croatia Airlines ne raspolaže s imovinom u Rusiji, Ukrajini i Bjelorusiji te zbog međusobnih sankcija između EU i Rusije nema potencijalnih gubitaka i dodatnih troškova.

Sukobi u Izraelu

Sukobi u Izraelu te cjelokupna nesigurnost Bliskog istoka utjecali su na poremećaje i odstupanja od standardne očekivane potražnje. Dok je u prvim danima sukoba bila povećana potražnja zbog potreba za repatriacijom u oba smjera, s nastavkom i produljenjem sukoba dolazi do smanjenja potražnje i ukidanja svih putovanja koja nisu nužna. S daljnjom eskalacijom sukoba za očekivati je daljnje smanjenje potražnje pogotovo u turističkom segmentu u što se ubrajaju i hodočasnička putovanja. Po izbijanju sukoba Croatia Airlines je osjetio negativne posljedice straha od terorizma u studenom i prosincu 2023. godine kroz otkazivanje planiranih putovanja u najprometnije europske destinacije Paris, London, Amsterdam itd.

Zbog izrazite sezonalnosti hrvatskog tržišta, ali i neizvjesnog trajanja sukoba, procjena utjecaja je dana na godišnjem nivou. Utjecaj na poslovanje Croatia Airlinesa kroz redoviti putnički promet je relativno mali budući da se radi oko 5 tisuća putnika godišnje uključujući putovanja iz Izraela za Hrvatsku kao i putovanja za Izrael koji u svom dijelu putovanja koriste letove i usluge Croatia Airlinesa. S obzirom na to da mali europski dio ovih putovanja bude obavljen letovima Croatia Airlinesa, prihod po letu nije značajan za poslovanje Croatia Airlinesa te procjena ukupne vrijednosti ovih putovanja iznosi oko 380.000 EUR godišnje.

Puno je veći utjecaj na charter promet koji Croatia Airlines obavlja između Hrvatske i Izraela. To je tržište posebno značajno jer omogućava noćno korištenje zrakoplova kada bi zrakoplov inače ostao parkiran. Promet prema Izraelu je zaustavljen na kraju ljetne sezone 2023. godine pa je negativan utjecaj bio manji. Godišnje je planirano 60 do 80 rotacija (360 do 480 blok sati) zrakoplova, većinom iz Zagreba, a manjim dijelom iz Dubrovnika za Tel Aviv.

Nestabilna sigurnosna situacija u okruženju nije pogodna ni za željeni povratak na tržište Libanona gdje je kompanija više godina bila prisutna charter letovima za Bejrut.

Flota

Croatia Airlines je u 2023. godini raspolagao s flotom od 13 zrakoplova: sedam zrakoplova Airbus – dva tipa A320 i pet zrakoplova tipa A319 te šest zrakoplova Q400.

A 320 – 2 zrakoplova
zrakoplov ima 174 sjedala – ukupno 348 sjedala

A 319 – 5 zrakoplova
zrakoplov ima 144 sjedala/150 sjedala*
– ukupno 726 sjedala

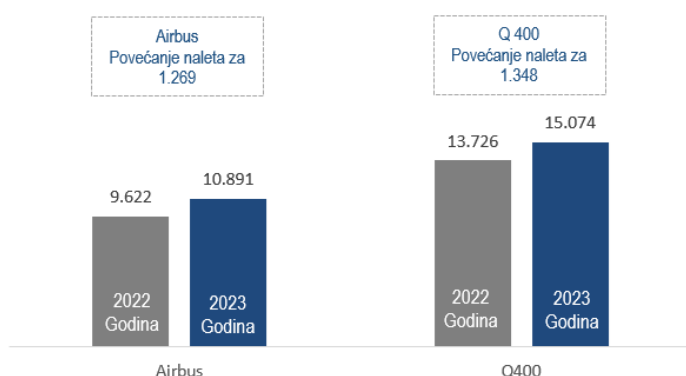

*četiri zrakoplova imaju 144 sjedala, a jedan zrakoplov ima 150 sjedala

Q 400 – 6 zrakoplova
zrakoplov ima 76 sjedala – ukupno 456 sjedala

Promjena strukture naleta

U 2023. godini zrakoplovi Croatia Airlinesa ostvarili su nalet od 36.213 blok sati, što je povećanje od 11 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareno je 25.977 letova, što je 11 posto više nego prethodne godine. Struktura naleta prilagođena je potrebama prometa te je obzirom na okolnosti naglasak bio na korištenju flote Q400.

Do rujna 2023. godine u vlasništvu kompanije bilo je pet zrakoplova Airbus flote koji su pred istekom „životnog vijeka“. U rujnu 2023. godine proveden je *Sale & lease back* zrakoplova tipa Airbus 319/320 u procesu operativne zamjene flote jer je kao veliki rizik detektirana potreba adekvatnog zbrinjavanja pet zrakoplova tipa Airbus 319/320 po isteku „životnog vijeka“, a u vlasništvu su Croatia Airlinesa. Obaveza zbrinjavanja postojeće Airbus flote uvjetuje da se rješenje nađe dok su zrakoplovi još plovidbeni kako bi se mogli monetizirati njihovi motori, dijelovi i komponente. Stoga je donesen zaključak kako je najekonomičnije prodaju napraviti u paketu i u zatečenom stanju, po modelu tzv. *Sale & lease back*, dakle prodati zrakoplove dok su plovidbeni te ih

istodobno uzeti u zakup dok ne budu zamijenjeni novim zrakoplovima. Prednost takvog pristupa jest osiguranje potrebne fleksibilnosti u provedbi plana zamjene flote (npr. produljenje najma u slučaju kašnjenja isporuka novih zrakoplova), uz prebacivanje rizika zbrinjavanja ne plovidbenih zrakoplova na *leasing* kompaniju. Ostali zrakoplovi u floti Croatia Airlinesa (flota Dash 8-Q400) bit će vraćeni vlasnicima/davateljima najma nakon što istekne zakup. Zrakoplov Airbus A319 registracije 9A-CTI odradio je 28.10.2023. zadnji let za kompaniju te je vraćen najmodavcu.

Jedan od zrakoplova A320, koji je u operativnom najmu, imao je funkciju rezervnog zrakoplova te se koristio po potrebi, odnosno u slučaju poremećaja u prometu zbog tehničkih razloga, a prema ugovoru za njega su se plaćali samo ostvareni sati letenja.

Iskorištenost flote

Tip zrakoplova	Broj zrakoplova	Ø dnevno vrijeme operacije (BH)	Promjena 23.-22.	Promjena iskorištenosti 23./22.
Airbus A320	2	7,30	-0,60	-7,6%
Airbus A319	5	9,10	0,60	7,1%
Q-400	6	8,90	0,50	6,0%
UKUPNO	13	8,80	0,53	6,5%

Flota Croatia Airlinesa ostvarila je u 2023. godini prosječno 3.116 blok sati po zrakoplovu, što je za 1,2 posto viši nivo iskorištenosti u odnosu na 2022. godinu.

Prosječan broj zrakoplova na razini cijele 2023. godine iznosio je 11,62. Raspoloživi sjedalo kilometri (ASK) u 2023. godini veći su za 12 posto dok su ostvareni putnički kilometri (RKP) veći za 18 posto u odnosu na 2022. godinu.

Tržište

U 2022. godini započeo je oporavak zrakoplovnog tržišta nakon dvije godine obilježene pandemijom COVID-19, a ovaj pozitivni trend rasta potražnje nastavio se i u 2023. godini u kojoj je Croatia Airlines nastavio s povećanjem frekvencija i obnavljanjem pojedinih ruta.

U 2023. godini **Croatia Airlines prevezao je 1.733.529 putnika** odnosno 19 posto više putnika u odnosu na 2022. godinu.

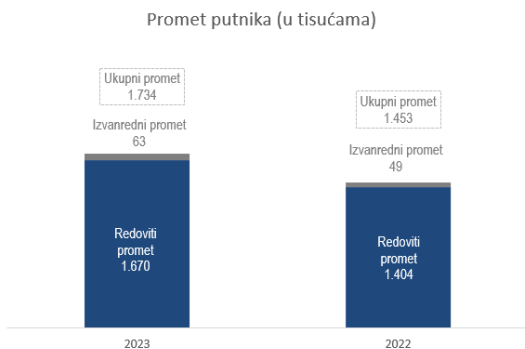
Croatia Airlines tijekom ljetne sezone 2023. godine izravno je povezivao Hrvatsku s 24 međunarodna odredišta, odnosno 25 europskih zračnih luka, a zrakoplovi su pritom letjeli na 44 međunarodne linije. Ljetnim redom letenja Croatia Airlines dodatno je proširio mrežu međunarodnih odredišta, uvođenjem novih međunarodnih linija iz Splita za Oslo i Skopje, iz Dubrovnika za Prag te iz Bole na otoku Braču za München. JP Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar d.o.o. i Croatia Airlines potpisali su ugovor o uvođenju redovite linije Mostar – Zagreb. Ugovor je potpisan na temelju provedenog natječaja za obavljanje usluge redovitog međunarodnog linijskog zračnog prijevoza na navedenoj liniji. Sukladno ugovoru Croatia Airlines je od 3. svibnja 2023. godine uveo redovne međunarodne letove Mostar – Zagreb koji se obavljaju triput na tjedan.

Tijekom zimskog razdoblja u sezoni 2023./2024. zrakoplovi Croatia Airlinesa letjeti će na ukupno 23 međunarodne linije te povezivati 13 međunarodnih odredišta sa 7 hrvatskih zračnih luka. Pritom se planira povećati ukupan broj letova za gotovo 12 posto te ponuditi 13,6 posto više sjedala u odnosu na zimsko razdoblje 2022./2023. godine, a time Croatia Airlines sudjeluje u unapređenju prometne infrastrukture Republike Hrvatske tijekom zimskih mjeseci. U zimskom redu letenja uvedena je nova međunarodna linija Zadar-München, a produžena su letenja na pojedinim sezonskim linijama (Split-Kopenhagen, Split-London Heathrow, Dubrovnik-Frankfurt, Split-Zurich, Rijeka-München i Pula-Zurich).

U 2023. godini Croatia Airlines je surađivao sa 16 *code share* partnera od čega se 13 odnosi na kompanije iz Star Alliance-a (Lufthansa, Austrian Airlines, Swiss, Turkish Airlines, TAP, SAS, Brussels Airlines, United Airlines, Air Canada, LOT, Singapore Airlines, Air India i Asiana Airlines), a tri na članove Sky Team alijanse (Air France, KLM i Alitalia/ITA Airways). Cilj ovakvih suradnji je ostvarivanje dostupnosti na tržištima na kojima zrakoplovna kompanija fizički ne obavlja letove ili povećanje kapaciteta na postojećim rutama.

Od 26. ožujka 2023. godine režim putovanja bez graničnih kontrola počeo je vrijediti i u zračnom prometu između Hrvatske i država *schengenskog* područja. Sukladno tome putnicima se omogućuje brže i protočnije putovanje u Hrvatsku te iz Hrvatske u države *schengenskog* prostora.

U 2023. godini Croatia Airlines prevezao je ukupno 1,73 milijuna putnika, odnosno 19 posto više nego u 2022. godini. Broj putnika u **domaćem redovitom prometu** veći je za 16 posto, dok je broj putnika u **međunarodnom redovitom prometu** veći za 20 posto u odnosu na 2022. godinu.

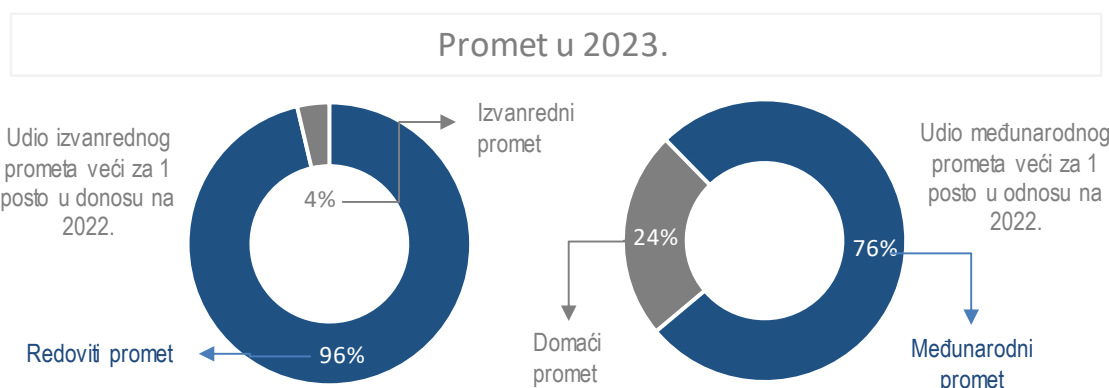
U izvanrednome, **čarter prometu**, prevezeno je 63 tisuća putnika, što je 30 posto više u odnosu na 2022. godinu. Udio čarter prometa

iznosi tek 4 posto ukupnog prometa.

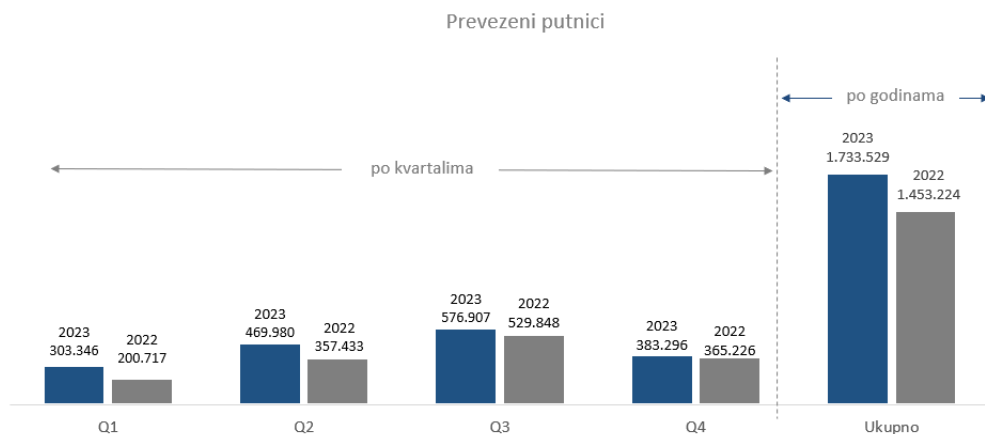
Ostvareni prijevoz tereta u 2023. godini iznosi 1.523 tona, što je 1 posto više u odnosu na 2022. godinu.

Ostvareni **putnički faktor popunjenosti (PLF)** od 65,3 posto veći je za 3,3 postotna boda od ostvarenja u 2022. godini. **Težinski faktor popunjenosti (WLF)** iznosio je 62,9 posto te je veći za 3,2 postotni bod.

U 2023. godini prevezeno je ukupno 1.733.529 putnika. Od ukupnog broja prevezenih putnika 412.586 putnika ostvareno je u domaćem redovitom prometu, 1.257.471 putnika u međunarodnom redovitom prometu i 63.472 putnika u čarter prometu.

U međunarodnom redovitom prometu broj prevezenih putnika u 2023. godini veći je za 20 posto, odnosno prevezeno je 209 tisuća putnika više u odnosu na 2022. godinu. Putnički faktor popunjenosti (PLF) u međunarodnom redovitom prometu, uz 12 posto više ponuđenih kapaciteta, iznosio je 65 posto (povećanje od 3,1 postotna boda). U domaćem redovitom prometu broj prevezenih putnika bilježi rast od 16 posto odnosno prevezeno je 56 tisuća putnika više u odnosu na 2022. godinu. Putnički faktor popunjenosti (PLF) u domaćem redovitom prometu iznosio je 61,0 posto (2,8 postotna boda u odnosu na 2022. godinu). Sukladno ostvarenim prometnim učincima vidljiv je oporavak poslovanja.

U 2023. godini radnici **Sektora tehničkih poslova** na zrakoplovima drugih kompanija od velikih radova odradili su jedan dvanaestogodišnji pregled, pet šestogodišnjih pregleda te 12 C pregleda. Održavanje se provodi u tri hangara, a od prošle godine i na platformi zbog radova koji su generirani Programom održavanja zrakoplova u parkingu.

Croatia Airlines i Pratt & Whitney, američka tvrtka Raytheon Technologiesa, 20. lipnja 2023. godine potpisali su ugovore o održavanju i postprodajnoj usluzi za motore nove generacije (GTF – Geared Turbo Fan) koji će pokretati novu flotu Croatia Airlinesa. Nova unificirana (*single type*) flota trebala bi se do 2027. godine sastojati od 15 novih zrakoplova Airbus A220-100 i A220-300. Pratt & Whitney osigurat će održavanje motora cijele flote na temelju dugoročnog ugovora Engine Fleet Management Program (EFPM). Potpisani ugovor predstavlja financijski optimiziran program održavanja cjelokupne flote motora u Pratt & Whitney radionicama koji uključuje održavanje, posjete radionicama unutar Pratt & Whitney mreže, kupnju rezervnih motora, nabavu dijelova motora i slično. Croatia Airlines će korištenjem GTF motora na novoj floti stvoriti uvjete za niže operativne troškove po sjedalu i putovanju u odnosu na Airbus A320, manju potrošnju goriva, niže emisije CO₂ i buke, manje troškove održavanja uz izvrsnu pouzdanost rada te još kvalitetniju uslugu prijevoza putnika.

Financijsko poslovanje

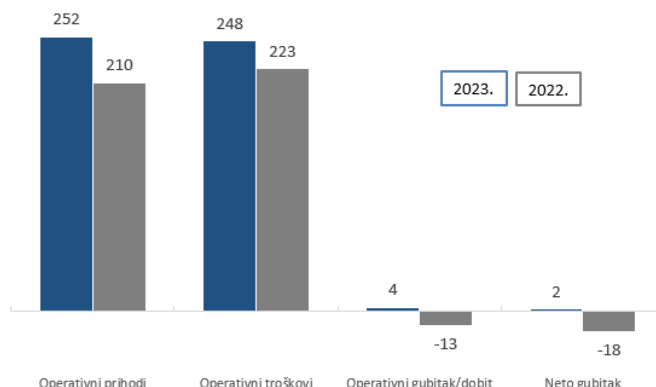
Račun dobiti i gubitka

U 2023. godini nastavio se rast potražnje za uslugama zračnog prijevoza koji je započeo u 2022. nakon dvije godine poslovanja pod utjecajem pandemije te je sukladno tome Croatia Airlines nastavio s povećanjem frekvencija i uvođenjem novih ruta u 2023. godini što je dovelo do rasta naleta u broju letova za 11 posto i rasta broja prevezenih putnika za 19 posto u odnosu 2022. godinu.

(000 EUR)	2023.	2022.	Index 23/22
Putnički promet	208.782	167.871	124
Prijevoz tereta	1.063	1.368	78
Ostali prihodi	42.515	40.736	104
Prihodi iz poslovanja	252.360	209.975	120
Troškovi letenja	76.337	77.873	98
Održavanje	42.834	31.220	137
Usluge putnicima	13.996	10.512	133
Usluge u zračnom prometu	53.292	46.845	114
Promocija i prodaja	26.744	22.432	119
Opći i administrativni poslovi	11.972	10.932	110
Amortizacija	18.976	21.365	89
Ostali rashodi	4.126	1.837	225
Troškovi iz poslovanja	248.278	223.015	111
Dobit iz poslovanja	4.082	-13.039	-
Rashodi od kamata	-2.945	-2.988	99
Prihodi od kamata	1.463	76	-
Tečajne razlike (neto)	-435	-2.248	19
Ostali financijski rashodi	-5	-5	103
Ostali financijski prihodi	93	0	-
Neto rezultat financiranja	-1.830	-5.164	35
Neto dobit	2.252	-18.203	-

Provedba strateških inicijativa definiranih „Post Covid“ strategijom, pozitivni tržišni trendovi, rast prihoda te niža cijena goriva doprinijeli su znatno boljem poslovanju u 2023. godini. Croatia Airlines je u 2023. godini ostvario operativnu dobit u visini od 4,1 milijuna EUR koja s neto rezultatom financiranja daje neto dobit od 2,3 milijuna EUR, što predstavlja pozitivan pomak od 20,4 milijuna EUR u odnosu na 2022. godinu.

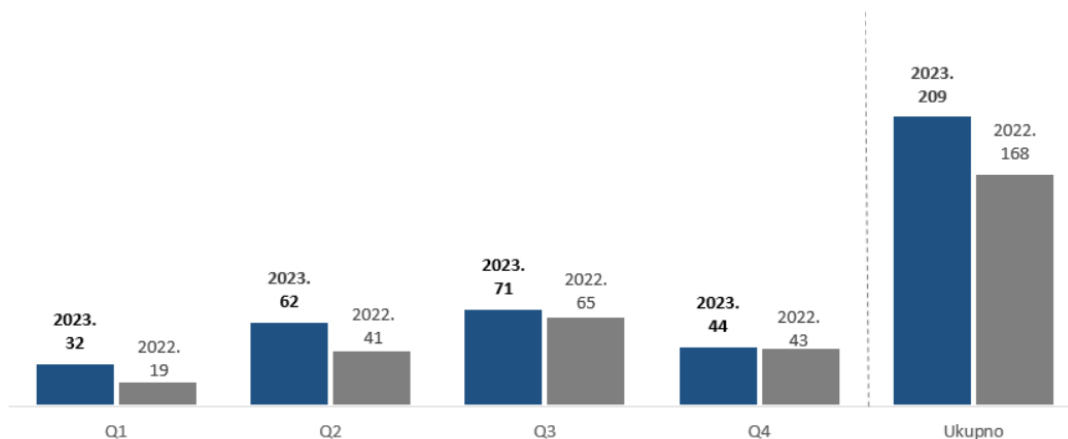
Račun dobiti i gubitaka (u mil. EUR)

Sukladno rastu prometa (+11 posto u letovima i blok satima) i operativni prihodi i operativni troškovi ostvareni su na znatno višoj razini u usporedbi s 2022. godinom.

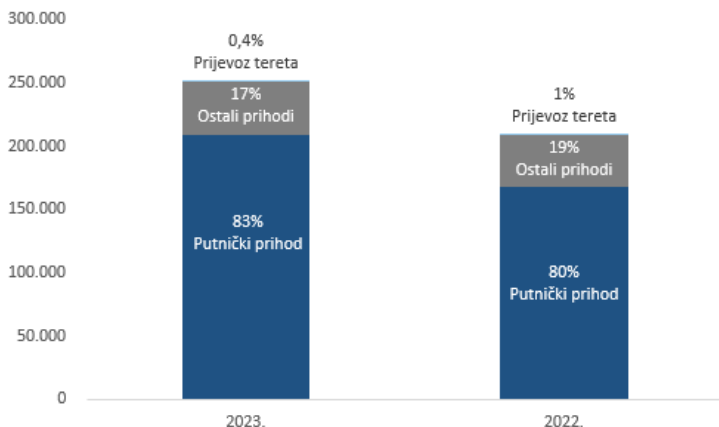
Operativni prihodi veći su za 20 posto (+42,4 milijuna EUR) u odnosu na 2022. godinu što je rezultat rasta putničkih prihoda. Putnički prihodi viši su za 24 posto (+40,9 milijuna EUR) u odnosu na 2022. godinu uz 19 posto više prevezenih putnika. U svim četiri kvartala Croatia Airlines bilježi rast putničkih prihoda u odnosu na 2022. godinu.

Putnički prihod po kvartalima (u milijunima EUR)

U 2023. godini prevezeno je 1.523 tona tereta što je 9 tona više u odnosu na 2022. godinu, međutim promjena u strukturi tereta u korist prijevoza pošte utjecala je na 22 posto niže ostvarenje prihoda od tereta u odnosu na 2022. godinu. Ostali prihodi veći su za 4 posto, a rezultat su povećanja prihoda po raznim kategorijama (prihodi od usluga marketinga, subvencija, rezervacijskog sustava i sl.), a uključuju i efekt provedbe *Sale & lease back* Airbus flote u rujnu i listopadu 2023. godine.

Struktura operativnih prihoda

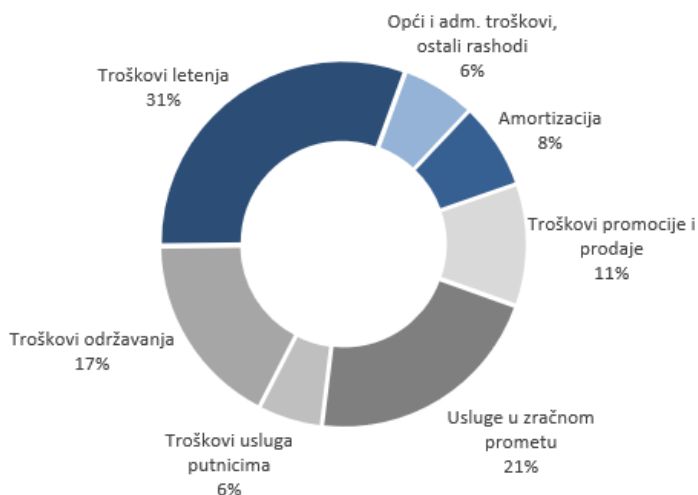

Osim evidentnog rasta ukupne razine prihoda u odnosu na 2022. godinu primjetna je i promjena strukture prihoda u smislu rasta udjela putničkih prihoda te smanjenja udjela ostalih prihoda u ukupnim prihodima. Prihodi od prijevoza tereta čine manje od 1 posto operativnih prihoda.

Ostvareni **operativni troškovi** veći su za 11 posto (+25,3 milijuna EUR) u odnosu na ostvarenje 2022. godine. Veći operativni troškovi prvenstveno su rezultat rasta broja letova (+11 posto) i povećanja broja putnika (+19 posto), a dijelom i inflatornih kretanja. Povećanje troškova ostvareno je na svim kategorijama operativnih troškova osim na troškovima amortizacije te troškovima letenja. Najveće povećanje ostvareno je na troškovima održavanja (+37 posto), gdje uz povećanje naleta i starosti flote dolazi i do većih cijena usluga i materijala za održavanje zrakoplova. Rast naleta uz povećanje jediničnih cijena usluga pojedinih dobavljača razlog je većih troškova usluga u zračnom prometu, odnosno usluga zračnih luka i troškova kontrole leta. Veći troškovi ostvareni su i na troškovima prodaje i promocije te na troškovima usluga putnicima zbog povećanja broja putnika. Na rast općih i administrativnih troškova utjecali su prvenstveno veći troškovi tekućeg održavanja, dok je viša razina troškova prethodnih godina i rashoda imovine uzrokovala porast kategorije ostalih rashoda.

Unatoč rastu naleta, troškovi letenja ostvareni su na nešto nižoj razini zbog znatno nižih cijena mlaznog goriva (-17 posto) tijekom 2023. godine u odnosu na 2022. godinu. Amortizacija je ostvarena na nižoj razini zbog redovnih mjesečnih otpisa uz nižu razinu investicija.

Struktura operativnih troškova 2023.

Osim rasta ukupne razine troškova u odnosu na 2022. godinu primjetna je i promjena u strukturi troškova u korist troškova održavanja zrakoplova čiji udio raste za 3 postotna boda zbog većih troškova održavanja uslijed rasta naleta i jediničnih cijena usluga. Smanjenje udjela troškova letenja za 4 postotna boda rezultat je niže cijene goriva u 2023. godini u odnosu na 2022. unatoč rastu naleta.

Imovina, financiranje i investicije

Bilanca stanja

(000 EUR)	Kraj 2023.	Kraj 2022.	Index 23./22.
AKTIVA			
Dugotrajna imovina	114.316	112.783	101
Kratkotrajna imovina	112.376	106.789	105
Ukupna aktiva	226.692	219.572	103
PASIVA			
Kapital i rezerve	14.480	11.695	124
Rezerviranja	39.953	31.784	126
Dugoročne obveze	107.509	109.867	98
Kratkoročne obveze	64.750	66.226	98
Ukupna pasiva	226.692	219.572	103

Vrijednost imovine na kraju 2023. godine veća je za 3 posto u odnosu na kraj 2022. godine.

Dugotrajna imovina veća je za 1 posto u odnosu na kraj 2022. godine. Na promjenu strukture dugotrajne imovine utjecala je *Sale & lease back* transakcija postojeće Airbus flote zrakoplova, a s druge strane realizirana su i financijska ulaganja za predujmove novih Airbus A220 zrakoplova i rezervnih motora te sigurnosnih depozita za najam zrakoplova.

Kratkotrajna imovina veća je za 5 posto u odnosu na kraj 2022. godine. Rast je ostvaren na potraživanjima te zadržanim depozitima po prodanim kartama što je rezultat veće prodaje koju je kompanija ostvarila u 2023. godini, a utjecalo je na povećanje stanja novčanih sredstava za 4 posto u odnosu na 2022. godinu.

Rast vrijednosti ukupne imovine pratio je i rast vrijednosti **obveza i kapitala** za 3 posto u odnosu na kraj 2022. godine.

Ostvarena dobit 2023. godine u visini od 2,3 milijuna EUR povećala je razinu **kapitala i rezervi** te sada iznosi 14,5 milijuna EUR.

Viša razina rezerviranja rezultat je većih uplata *maintenance* rezervi za zrakoplove u najmu.

Dugoročne obveze smanjene su za 2 posto kroz redovito podmirivanje obveza za imovinu u najmu, dok su dugoročni krediti i ostale obveze zadržane na razini stanja na kraju 2022. godine.

Kratkoročne obveze manje su za 2 posto u odnosu na kraj 2022. godine kao rezultat otplate kratkoročnog dijela kredita.

Obveze Croatia Airlinesa na kraju 2023. godine po tri dioničarska zajma iznose 78,8 milijuna EUR, dok je dugoročni PBZ/HPB klupski kredit otplaćen u svibnju 2023. godine.

Investicije u 2023. godini

Investicije	2023.	2022.	2021.
Ulaganja u zrakoplove	-	534.521	515.824
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	1.423.478	1.574.137	1.010.949
Građevinski objekti	-	15.615	-
Ulaganja u tuđe zrakoplove	923.361	1.420.782	331.552
Nematerijalna imovina - ostalo	688.869	301.881	251.050
Ostala oprema	709.671	711.612	147.456
Ukupno	3.745.379	4.558.547	2.256.830

Ukupna ulaganja u 2023. godini iznose 3,7 milijuna EUR. Ulaganja u zrakoplove zajedno s uključenim rezervnim dijelovima čine 63 posto ukupnih ulaganja i iznose 2,3 milijuna EUR. Iznos od 656 tisuća EUR odnosi se na zamjenu podvozja zrakoplova Q400 flote (CQE,CQC,CQF), 137 tisuća EUR na modifikacije Q400 flote te 107 tisuća EUR na modifikacije Airbus flote. Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu iznose 1,4 milijuna EUR.

U 2023. godini također su u vlastitoj izvedbi odrađena četiri C pregleda na zrakoplovima tipa Airbus (CTH, CTG, CTN, CTO) te jedan C pregled na zrakoplovu Q400 flote (CQA).

Ostala ulaganja obuhvaćaju oko 1,4 milijuna EUR, pri čemu ulaganja u software iznose 689 tisuća EUR, ulaganja u informatičku opremu 557 tisuća EUR, dok ulaganja u ostalu raznu opremu i infrastrukturu iznose 154 tisuća EUR.

Novčani tijek

(u 000 EUR)	2023.	2022.	Index 23./22.
Stanje sredstava 1. siječnja	76.286	41.311	185
Priljevi iz poslovanja	260.133	217.525	120
Dioničarski zajam	-	12.476	-
Dokapitalizacija	-	39.286	-
Priljevi	260.133	269.287	97
Obveze iz poslovanja	258.080	227.177	114
Unaprijed kupljene emisije ETS	6.584	-	-
Krediti	2.951	1.695	174
Odljevi	267.615	228.872	117
Investicijske aktivnosti neto	10.315	-5.440	-
Neto promjena u razdoblju	2.833	34.976	8
Stanje sredstava 31. prosinca	79.120	76.286	104

Na kraju 2023. godine stanje novca iznosilo je 79,1 milijun EUR, uz pozitivan novčani tijek u iznosu od 2,8 milijuna EUR.

Nastavak rasta potražnje za uslugama zračnog prometa obilježio je 2023. godinu te je Croatia Airlines u tom razdoblju ostvario 29 posto veću prodaju što je za rezultat imalo 20 posto (+42,6 milijuna EUR) veće priljeve iz poslovanja.

Odljevi su veći za 17 posto. Rast prometnih operacija uzrok je povećanja odljeva iz poslovanja za 14 posto. Na višu razinu odljeva utjecala je i kupnja emisijskih jedinica CO₂ za 2023. godinu koju je kompanija obavila u studenom i prosincu 2023. godine (6,6 milijuna EUR). Uobičajeno je od uvođenja EU ETS obveze da se kupovina emisijskih jedinica obavlja tijekom mjeseca travnja za prethodnu godinu, odnosno neposredno prije krajnjeg roka. S obzirom na volatilnost cijena emisija iskorišten je trenutak znatno niže cijene u odnosu na cijenu iz travnja 2023. kada su kupljene emisijske jedinice za 2022. godinu. U svibnju 2023. otplaćena je zadnja rata dugoročnog klupskog PBZ/HPB deviznog kredita u iznosu 2,9 milijuna EUR, a novih zaduženja nije bilo.

Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti je pozitivan i iznosi 10,3 milijuna EUR. U rujnu i listopadu kompanija je zaprimila sredstva od prodaje vlastitih Airbus zrakoplova koji su pred krajem vijeka upotrebe, a koja će se namjenski trošiti za financiranje nabave rezervnih motora i rezervnih dijelova za nove zrakoplove Airbus A220. Tijekom 2023. godine uplaćeno je 4,2 milijuna EUR PDP predujmova za nabavu zrakoplova, 2,4 milijuna EUR PDP predujmova za kupnju rezervnih motora te 3,6 milijuna EUR sigurnosnih depozita za najam novih Airbus A220 zrakoplova. Ostala investicijska ulaganja u iznosu 2,5 milijuna EUR, u svom najznačajnijem dijelu, odnose se na ulaganja u vlastite i unajmljene zrakoplove te nabavu rezervnih dijelova, alata i opreme.

Konsolidirani rezultat poslovanja

(000 EUR)	Croatia Airlines		Obzor putovanja		Amadeus Croatia		Croatia Airlines Grupa*	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Prihodi od prodaje	221.601	178.766	1.337	1.271	754	668	223.656	180.217
Ostali prihodi	30.759	31.209	23	62	1	7	30.783	31.278
Troškovi iz poslovanja	248.278	223.015	1.278	1.198	621	536	250.139	224.258
Dobit/gubitak iz poslovanja	4.082	(13.039)	82	135	133	139	4.300	(12.763)
Neto financijski rezultat	(1.830)	(5.164)	(7)	(2)	0	(5)	(1.931)	(5.173)
Dobit/gubitak prije oporezivanja	2.252	(18.203)	75	133	134	134	2.369	(17.935)
Neto rezultat poslovanja	2.252	(18.203)	68	133	134	134	2.362	(17.935)

* Podaci Croatia Airlines Grupe ne uključuju međusobne transakcije (eliminirani su međusobni prihodi i rashodi)

Konsolidirani rezultat grupe obuhvaća rezultat Društva te njegovih ovisnih društava. Sve transakcije unutar grupe u potpunosti su eliminirane, a konsolidirani rezultat za 2023. godinu na razini Grupe je dobit u iznosu od 2,4 milijuna EUR. Ukupni prihodi i rashodi ovisnih društava u konsolidiranim prihodima i rashodima sudjeluju s oko 1 posto što pokazuje neznatan utjecaj poslovanja ovisnih društava na poslovanje Croatia Airlinesa.

Kao zračni prijevoznik Grupa je izložena promjenama kamatnih i valutnih tečajeva. Iz tog razloga Grupa primjenjuje politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Područje revizijskog djelovanja Croatia Airlines obuhvaća i internu reviziju ovisnih društava što je definirano Strateškim planom rada interne revizije Croatia Airlines.

Vremenska neograničenost poslovanja

Croatia Airlines je u razdoblju od 2020. do 2022. godine poslovao u uvjetima najveće krize civilnog zrakoplovstva u povijesti, što je posljedica globalne pandemije COVID-19 koja je snažno utjecala na sve aspekte gospodarskih i društvenih aktivnosti u svijetu, a posebno poguban utjecaj imala je na putovanja i turizam te su zračni prijevoznici i zračni promet u cjelini bili među najpogođenijima. Od 2022. godine kreće postupni oporavak zrakoplovne industrije koji se nastavio i u 2023. godini, iako razina prometa iz 2019. nije dostignuta.

Sukladno trendovima i oporavku industrije Croatia Airlines je u 2023. godini nastavio s povećanjem frekvencija i obnavljanjem pojedinih ruta. Ostvaren je rast naleta u broju letova od 11 posto te rast putnika od 19 posto u odnosu na 2022. godinu, a dostizanje rezultata iz 2019. godine planira se u 2024. godini.

Poslovanje zrakoplovnih kompanija u 2023. godini bilo je suočeno s više glavnih rizika, a održavanje ravnoteže među različitim faktorima i odgovorima na pojedine rizike postalo je složenije. Glavni rizici koji su u 2023. godini imali najveći utjecaj na poslovanje Croatia Airlinesa su rizik cijene goriva, rizik cijene emisijskih jedinica te rizik inflacije dok je snažno povećanje prodajnih priljeva i stabilno stanje novca umanjilo rizik likvidnosti. Kako bi se ublažio rizik volatilnosti cijene emisijskih jedinica u studenom i prosincu 2023. godine kupljene su emisijske jedinice za 2023. godinu budući da je cijena bila znatno povoljnija u odnosu na cijenu iz travnja kada su bile kupljene emisijske jedinice za 2022. godinu. Uz navedene dugoročne rizike značajan izazov u 2023. godini u zrakoplovnoj industriji bio je nedostatak radne snage u svim segmentima zračnog prometa. Croatia Airlines u ljetnoj sezoni 2023. godine nije imao nedostatak operativnog prometnog osoblja, ali veliki problemi na najznačajnijim europskim zračnim lukama zbog nedostatka osoblja kao i nedostatak kontrolora leta u Europi predstavljali su rizik za kompaniju i utjecali na poremećaje u prometu i troškove osobito u ljetnoj sezoni. U zimskom redu letenja ovaj rizik je smanjen sukladno smanjenju obujma prometa na zračnim lukama. Jedan od rizika je i širenje sukoba u Izraelu i na Bliskom istoku jer to ima utjecaj na charter promet koji Croatia Airlines obavlja između Hrvatske i Izraela. To je tržište posebno značajno jer omogućava noćno korištenje zrakoplova kada bi zrakoplov inače ostao parkiran. Nastavak sukoba može negativno utjecati i na 2024. godinu jer je planirano 60 do 80 rotacija (360 do 480 blok sati) zrakoplova, većinom iz Zagreba, a manjim dijelom iz Dubrovnika za Tel Aviv.

Unatoč cijeloj lepezi uvećanih rizika ostvareni su značajni pozitivni pomaci u odnosu na 2022. godinu, kako u rastu prometa tako i u financijskom poslovanju.

Uz ublažavanje mogućih negativnih posljedica poslovnih rizika fokus Croatia Airlinesa bio je usmjeren na daljnje provođenje „Post Covid“ strategije poslovanja.

S ciljem stvaranja još kvalitetnije i konkurentnije avioprijevozničke ponude Republike Hrvatske, a sukladno „Post Covid“ strategiji Croatia Airlinesa potvrđenoj u kolovozu 2021. godine, Croatia Airlines je početkom listopada 2022. godine donio odluku o početku procesa obnove flote, odnosno zamjeni postojećih zrakoplova Croatia Airlinesa s novom unificiranom flotom. Na taj način strukturirana, s jednim tipom zrakoplova, buduća flota Croatia Airlinesa omogućit će pojednostavljenje procesa i praćenje operativne i financijske učinkovitosti kompanije. Croatia Airlines s novom flotom postati će ekološki prihvatljiviji zračni prijevoznik te će značajno smanjiti potrošnju goriva i emisiju CO₂ što predstavlja značajnu stavku rashoda zrakoplovnih

kompanija. Tijekom 2023. godine intenzivno su se odvijale aktivnosti vezane za nabavu te prihvata prvih novih zrakoplova tipa Airbus A220 u flotu od 2024. godine, a sukladno „Post Covid“ strategiji Croatia Airlinesa.

Poslovni planovi od 2022. godine temelje se i na inicijativama „Post Covid“ strategije koje bi omogućile dugoročnu održivost poslovanja uz definiranje strateških ciljeva i mjera kojima bi se ovi ciljevi ispunili.

Ključni strateški ciljevi:

- 1) osiguravanje profitabilnosti;
- 2) odgovornost prema dioničarima;
- 3) povećanje kapitala;
- 4) obnova i optimizacija flote;
- 5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora

U cilju ispunjenja spomenutih strateških ciljeva, Društvo će provesti ili već provodi sljedeće mjere:

1) *optimiziranje strukture flote zrakoplova*

Jedan od glavnih ciljeva poslovnog plana, osim oporavka poslovanja nakon pandemije COVID-19 zamjena je postojeće flote novijim troškovno isplativijim zrakoplovima putem operativnog najma. Nakon detaljne analize tržišta i ponuda zrakoplova, Croatia Airlines odabrao je zrakoplov tipa Airbus A220, kapaciteta 149 sjedala (A220-300) i 127 sjedala (A220-100) za isporuke u razdoblju od 2024. do 2027. godine.

Početak 2023. godine Croatia Airlines je ugovorio operativni najam za šest zrakoplova tipa Airbus A220 (četiri zrakoplova A220-300 i dva zrakoplova A220-100) s leasing kompanijom Air Lease Corporation. Dana 30. listopada 2023. godine ugovoren je operativni najam tri zrakoplova tipa Airbus A220 s leasing kompanijom Azzora. U drugoj polovici prosinca 2023. godine s leasing kompanijom Griffin Global Asset Management ugovoreno je financiranje šest zrakoplova A220 koji su direktno naručeni od Airbusa kao jedan od dodataka ugovoru koji datira još iz 2008. godine. Financiranje se odnosi na predujmove i operativni najam šest zrakoplova. Na taj način ugovoreno je 15 zrakoplova Airbus A220, kako to predviđa „Post Covid“ strategija Croatia Airlinesa.

Prepoznata su dva glavna rizika u procesu zamjene flote: kašnjenje isporuke novih zrakoplova te rizik potrebe adekvatnog zbrinjavanja pet zrakoplova tipa Airbus 319/320 po isteku „životnog vijeka“ koji su u vlasništvu Croatia Airlinesa. Obaveza zbrinjavanja postojeće Airbus flote uvjetuje da se rješenje nađe dok su zrakoplovi još plovidbeni kako bi se mogli monetizirati njihovi motori, dijelovi i komponente. Stoga je donesen zaključak kako je najekonomičnije prodaju napraviti u paketu i u zatečenom stanju, po modelu tzv. *Sale & lease back*, dakle prodati zrakoplove dok su plovidbeni te ih istodobno uzeti u zakup dok ne budu zamijenjeni novim zrakoplovima. Prednost takvog pristupa jest osiguranje potrebne fleksibilnosti u provedbi plana zamjene flote (npr. produljenje najma u slučaju kašnjenja isporuka novih zrakoplova), uz prebacivanje rizika zbrinjavanja ne plovidbenih zrakoplova na *leasing* kompaniju. U rujnu 2023. godine proveden je *Sale & lease back* zrakoplova tipa Airbus 319/320, a dobivena financijska sredstva će se iskoristiti za kupnju rezervnih motora za flotu A220. Ostali zrakoplovi u floti Croatia Airlinesa (flota Dash 8-Q400) bit će vraćeni vlasnicima/davateljima najma nakon što istekne zakup.

2) optimiziranje i proširenje mreže opsluživanja

Sukladno očekivanom oporavku potražnje za uslugama zračnog prijevoza poslije završetka pandemije planom je predviđeno postupno povećanje broja destinacija i frekvencija uz optimiziranje proširene mreže opsluživanja. U 2022. godini uvedeno je pet novih međunarodnih linija iz Zračne luke Split za Amsterdam, Bukurešt, Dublin, Milano i Stockholm, a povećavao se nalet i u zimskom razdoblju uvođenjem linija Osijek-München, Split-Zurich, Pula-Zurich. U 2023. godini uvedene su nove linije Split-Oslo, Split-Skopje, Dubrovnik-Prag, Zagreb-Mostar, Zadar-München te Brač-München, a za 2024. godinu planira se uvođenje novih ruta iz Zagreba.

3) povećanje putničkih prihoda

Planirano povećanje putničkih prihoda bazira se na planiranom porastu broja prevezenih putnika uz povećanje ponuđenih usluga (proizvoda), diversifikaciju cijena usluga te povećanje efikasnosti kroz daljnju digitalizaciju svih komercijalnih aktivnosti u cilju realiziranja prihodovnih potencijala.

4) povećanje prihoda koji nisu vezani uz letenje

U tijeku je profiliranje sektora tehničkih poslova kao profitnog centra uz povećanje prihoda od pružanja usluga održavanja drugim kompanijama. Planirani porast prihoda od usluga održavanja zrakoplova drugih kompanija bazira se na predviđenom produljenju sezone održavanja zrakoplova na deset mjeseci godišnje odnosno oslobađanjem kapaciteta održavanja i njihovim maksimalnim iskorištenjem za održavanja zrakoplova drugih kompanija nakon zamjene stare flote Croatia Airlinesa novim zrakoplovima.

5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora za razdoblje 2022.-2026. godine

Prometno povezivanje Hrvatske i dalje je u fokusu kompanije. Nakon provedenog javnog natječaja, a temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlinesa sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje od 4. srpnja 2022. do 28. ožujka 2026. godine.

6) troškovne inicijative u vidu smanjenja različitih kategorija troškova

Neke od planiranih mjera racionalizacije su optimizacija troškova usluga zračnih luka kroz proces pregovaranja s dobavljačima, jača kontrola postojećih ugovora i traženja potencijalnog novog pružatelja usluga prihvata i otpreme zrakoplova na monopolističkim tržištima te kroz pregovaranje nižih cijena pristojbi zračnih luka, smanjenje troškova podvorbe putnika promjenom modela usluga tijekom leta, racionalizacija prodajne mreže odnosno poslovnica te smanjenje agentskih provizija. Jedna od troškovnih inicijativa je i smanjenje troškova rada kroz mjere optimizacije planiranja posada te povećanje produktivnosti osoblja tehnike, komercijalnog i administrativnog osoblja optimiziranjem poslovnih procesa. Efekt ovih mjera zbog rasta cijena odnosno inflatornih pritisaka te povećanja jediničnih cijena dobavljača su umanjeni od očekivanih u „Post Covid“ strategiji pogotovo u 2023. godini. U cilju dodatne optimizacije troškova kroz optimizaciju poslovnih procesa, kompanija je započela i s digitalizacijom i to u području komercijalnih poslova, u procesu održavanja zrakoplova, a u 2024. godini očekuje se početak projekta DMS (Document Management Systems) na razini cijele kompanije.

7) pregovori s Airbusom u pogledu otkazivanja narudžbe zrakoplova A320neo

Pregovori oko raskida/promjene ugovora iz 2008. godine s Airbus Industrie za nabavu četiri Airbus 320neo zrakoplova započeli su u jesen 2019. godine. Pregovori „Termination Agreementa“ čiji predmet je otkazivanje nabave A320neo zrakoplova stavljeni su u mirovanje početkom krize uzrokovane virusom COVID-19, a nastavljani su početkom 2021. godine. U 2022. godini u okviru pregovora s Airbusom oko narudžbe šest novih A220 zrakoplova dogovoreno je da ta narudžba zamjenjuje narudžbu A320neo zrakoplova, a u okviru projekta obnove flote Croatia Airlinesa i sukladno smjernicama „Post Covid“ strategije. Tako je, umjesto pregovora oko raskida starog ugovora, Croatia Airlines nastavio ugovor s Airbusom i sklopio dodatak kupoprodajnom ugovoru iz travnja 2008. kojim su se postojeće obveze vezane za A320neo zrakoplove zamijenile novom obvezom vezanom za kupovinu šest zrakoplova Airbus A220. S Airbusom je također postignut dogovor oko korištenja do sada plaćenih avansa (PDP iznosa) u iznosu od 9 milijuna USD za nove zrakoplove kao i otpis kamata u iznosu od 1,3 milijuna USD.

Provođenje definirane „Post Covid strategije“, ali i nastavak procesa privatizacije kada se za to steknu uvjeti trebali bi smanjiti rizike značajne neizvjesnosti i sumnji vezanih uz sposobnost Društva da nastavi poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja u budućem razdoblju.

Planske smjernice i ciljevi 2024. godine

Međunarodna udruga za zračni prijevoz (IATA¹⁸) predviđa nastavak profitabilnosti zračnih prijevoznika u 2024. godini, ali i dalje s izuzetno niskom profitnom maržom od 2,7 posto i povratom na uloženi kapital (ROIC) od 4,9 posto što je znatno manje od cijene kapitala. Za 2024. godinu IATA projicira da će zrakoplovne kompanije prevesti 4,7 milijarde putnika što bi bio povijesni rekord koji bi premašio i razinu od 4,5 milijardi putnika zabilježenu u 2019. godini odnosno rezultate prije pandemije COVID-19. Promet putnika izražen u putničkim kilometrima (RPK) u 2024. godini trebao bi rasti 9,8 posto u odnosu na 2023. godinu, odnosno 4,5 posto u odnosu na 2019. godinu.

Croatia Airlines za 2024. godinu planira pozitivan poslovni rezultat u visini od 1,4 milijuna EUR. Projekcije prihoda i troškova temelje se na kapacitetu od 2,3 milijarde raspoloživih sjedala kilometara te na 2,2 milijuna projiciranih putnika.

Plan poslovanja Croatia Airlinesa za 2024. godinu uključuje nastavak provođenja strateških inicijativa „Post Covid“strategije, a fokus će biti na provođenju operativnih aktivnosti vezanih za prihvata prva dva nova Airbus A220 zrakoplova u flotu (jedan od lipnja, a drugi od prosinca 2024. godine) te širenju mreže odredišta iz Zagreba i Splita. Za potrebe ljetne sezone i širenja mreže odredišta planira se i kratkoročni najam dva zrakoplova. Također se planira proširenje „*scope of work*“ za linijsko održavanje za novi tip zrakoplova Airbus A220. U 2024. godini Croatia Airlines planira obavljanje PSO programa na linijama domaćeg prometa sukladno Ugovoru za razdoblje 2022.-2026. godine te na međunarodnoj liniji Zagreb-Mostar-Zagreb temeljem ugovora sa Zračnom lukom Mostar. Jedan od ciljeva je i potpisivanje novog kolektivnog ugovora na dulje razdoblje. Dio aktivnosti u 2024. godini odnosit će se i na daljnju digitalizaciju i optimiziranje IT podrške. U 2024. godini i dalje je naglasak na maksimalnoj sigurnosti operacija uz praćenje i poštivanje zakonske regulative, održavanje certifikata i odobrenja. Cilj je zadržati tehničku pouzdanost flote uz izvođenje svih redovno planiranih pregleda i modifikacija i ostalih radova na zrakoplovima i motorima u floti prema važećim standardima te zadržavanje nivoa kvalitete, sigurnosti i točnosti. Planira se i sklapanje dugogodišnjih ugovora s tražiteljima usluga baznog održavanja (*airlines, lessors*) te produljenje sezone velikih radova tijekom cijele godine (ili na barem deset mjeseci), a sve u cilju povećanja prihoda od usluga održavanja.

Planirani rezultat temelji se na projekciji prometnih učinaka koji su osnova za izračun prihoda i troškova poslovanja:

- 27.921 - ostvarenje naleta u letovima;
- 38.642 - ostvarenje naleta u blok satima;
- Godišnji promet od 2,23 milijuna putnika (495 tisuća više u odnosu na ostvarenje 2023. godine);
- PLF na razini 74,0 posto;

Glavni rizici ostvarenja planiranih financijskih i naturalnih rezultata za 2024. godinu odnose se na kretanje cijene nafte i cijene emisijskih jedinica, probleme u lancu opskrbe vezano za dijelove motora i zrakoplova pojedinih tipova zrakoplova, kretanje potražnje za zračnim prijevozom, regulatorne promjene iz kojih mogu proizaći rastući troškovi usklađivanja te dodatni troškovi koji se odnose na režime prava putnika, regionalne ekološke inicijative i zahtjeve pristupačnosti. S obzirom na navedene rizike budnost i fleksibilnost biti će ključni kako za cijelu zrakoplovnu industriju, tako i za Croatia Airlines.

¹⁸ IATA Global Outlook for Air Transport, December 2023

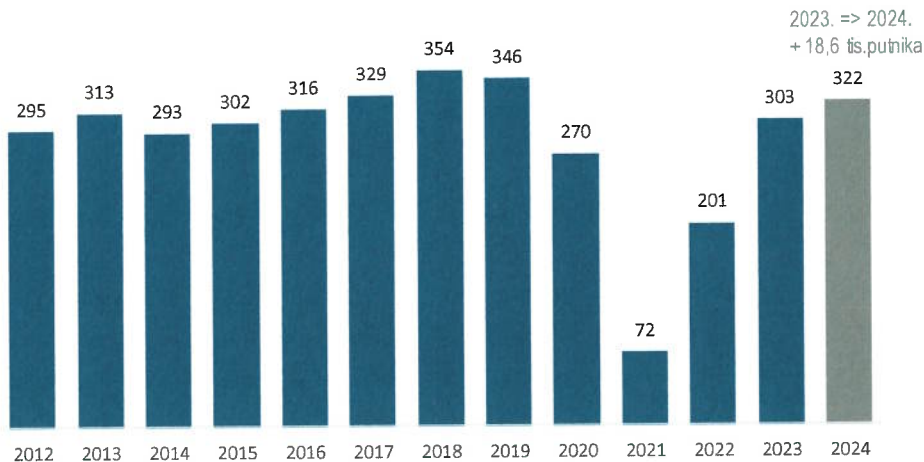
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.- III. 2024.

OPIS		I.-III. 2024.	I.- III. 2023.	Index
Nalet (km)	DIST 000	3.042	2.954	103
Broj uzlijetanja	FLTS	5.272	5.112	103
Operativno vrijeme	BH sati	6.900	6.717	103
Prevezeni putnici	RPAX 000	321.936	303.347	106
Prevezena roba i pošta	CGO t	365	350	104
Ostvareni putnički km	RPK mil.	208.441	197.007	106
Raspoloživa sjedala - km	ASK mil.	349.095	321.257	109
Putnički faktor popunjenosti	PLF %	59,7	61,3	97
Ostvareni tonski km	RTK mil.	21.122	20.030	105
Raspoloživi tonski km	ATK mil.	36.678	34.096	108
Težinski faktor popunjenosti	WLF %	57,6	58,7	98

Broj putnika u razdoblju I.-III. 2024. godine veći je za 6 posto (18,6 tisuća putnika) u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Domaći redoviti promet bilježi povećanje broja putnika od 9 posto, dok je međunarodni redoviti putnički promet zabilježio povećanje od 6 posto u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Putnički faktor popunjenosti (PLF) iznosi 59,7 posto te je 1,6 postotnih bodova

manji u odnosu na isto razdoblje 2023. godine.

Putnici u razdoblju I.-III. (u tisućama)

Predsjednik Uprave

Jasmin Bajić

Temeljem članka 272.p.,a u vezi čl.250.a.st.4. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07., i 148/08., dalje u tekstu ZTD) Uprava Društva CROATIA AIRLINES d.d. (dalje u tekstu: Društvo), zastupana po Predsjedniku Uprave Jasminu Bajiću, daje sljedeću

I Z J A V U

o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Croatia Airlines kao dioničko društvo čije su dionice uvrštene u redovito tržište na Zagrebačkoj burzi d.d. primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja (dalje u tekstu: Kodeks) kojega su zajednički izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza, dostupan na službenim stranicama Zagrebačke burze, www.zse.hr.

Osim navedenog Kodeksa, Društvo, kao društvo u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske, dužno se pridržavati i odredbi iz Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele, koji je donijela Vlada RH, a koji je objavljen u Narodnim novinama br. 132 iz 2017. godine.

Detaljna obrazloženja vezana uz manja odstupanja od pojedinih preporuka Kodeksa, Društvo je iznijelo u upitniku o praksama upravljanja i dostavilo Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga.

Društvo Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostavlja popunjen upitnik o usklađenosti i upitnik o praksama upravljanja, dok se zadnji objavljuje na mrežnim stranicama Društva.

Sustav unutrašnjih kontrola u Društvu uspostavljen je na način da su internom organizacijom i poslovnim procedurama definirane kontrolne točke čime se osigurava nadzor tijekom točnosti i cjelovitosti konkretnih podataka koji se odnose na financijske, poslovne i regulatorne obveze koje mogu predstavljati značajne rizike za Društvo.

Procjena rizika financijskog izvještavanja obavlja se putem analiza i upravljanja unutarnjim i vanjskim rizicima kod pripreme realnih i objektivnih financijskih izvještaja sukladno računovodstvenim politikama Društva.

Uprava je uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, usvojila politiku koja određuje prirodu i opseg rizika koje Društvo mora i koje je voljno preuzeti kako bi se postigli svi dugoročni strateški ciljevi (sklonost preuzimanja rizika).

Postojećim sustavom unutarnjih kontrola Uprava društva nastoji minimalizirati i isključiti mogućnost pogrešaka i prijevara u poslovanju.

Organizacija korporativnog upravljanja

Struktura korporativnog upravljanja Društva temelji se na dualističkom sustavu, koji se sastoji od Uprave Društva i Nadzornog odbora. Zajedno s Glavnom Skupštinom, predstavljaju tri temeljna organa Društva.

Uprava Croatia Airlines d.d.

Upravu Društva je jednočlana i predstavlja ju Predsjednik Društva g. Jasmin Bajić.

Upravu imenuje i opoziva Nadzorni odbor na vrijeme od pet godina. Uprava vodi poslove Društva sukladno Statutu Društva i zakonskim propisima.

Uprava je pratila da poslovne i druge knjige i poslovna dokumentacija budu u skladu sa Zakonom, sastavljala knjigovodstvene dokumente, realno procjenjivala imovinu i obveze, sastavljala financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim propisima i standardima i važećim propisima.

Nadzorni odbor

U 2023. godini Nadzorni odbor djelovao je u sastavu :

Zlatko Mateša,

- predsjednik nadzornog odbora

Janko Mišić

- zamjenik predsjednika nadzornog odbora

Zoran Barac,

- član nadzornog odbora

Mirko Tatalović,

- član nadzornog odbora

Nadzorni odbor je u 2023. održao pet redovitih sjednice na kojima su sudjelovali svi članovi Nadzornog odbora, te je sukladno odredbama Statuta, tri puta odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti elektronskim putem bez održavanja sjednice. Nadzorni odbor je sukladno zahtjevima Kodeksa proveo unutarjni nadzor Društva redovitim Kontrolama predloženih izvješća. Na sjednicama Nadzornog odbora raspravljalo se i odlučivalo o svim pitanjima iz nadležnosti tog tijela propisanim ZTD-om i Statutom Društva. Nadzorni odbor je proveo samoocjenjivanje djelotvornosti i sastava članova Nadzornog odbora, kao i Revizijskog odbora. Samoocjenjivanje je proveo Predsjednik Nadzornog odbora zajedno sa svim članovima, bez angažiranja vanjskih suradnika. Nadzorni odbor je utvrdio da Nadzorni odbor kao cjelina dobro funkcionira, te imaju potrebna stručna znanja, ista ocjena se odnosi i na doprinos svakog člana zasebno. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova dio je Godišnjeg izvješća Društva koje se podnosi Glavnoj skupštini.

Nadzorni odbor Društva nije osnovao komisiju za imenovanja i komisiju za nagrađivanje iz razloga što Nadzorni odbor, prema odredbama Statuta ima pet članova te sam obavlja poslove iz nadležnosti navedenih komisija, dok je osnovan Revizijski odbor.

U 2023. godini Revizijski odbor djelovao je u sastavu: Zoran Barac, predsjednik, Mirko Tatalović, član i Rudi Grubišić vanjski član. Tijekom godine Revizijski odbor održao je pet tematskih sjednica na kojima se raspravljalo o financijskim rezultatima poslovanja,

planu revizije, sustavu interne kontrole i upravljanja rizicima, te drugim poslovima gdje je Nadzornom odboru trebala potpora u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, financijskom izvješćivanju i kontrole Društva. Prisustvo sjednicama za sva tri člana Revizijskog odbora iznosilo je 100 posto.

Nadzorni odbor je za buduća razdoblja pri izdavanju preporuka za imenovanja postavio kao ciljni postotak zastupljenosti ženskih članova nadzornog odbora i uprave minimum od 25 posto, koji bi se trebao postići u narednom razdoblju od 5 godina, te će se o istome voditi računa prilikom slijedećeg natječaja za izbor članova Nadzornog odbora odnosno Uprave.

Glavna Skupština

Glavnu skupštinu Društva čine dioničari, jedna dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini. Pravo glasa dioničara nije ograničeno Statutom Društva na određeni postotak ili broj glasova, niti postoje vremenska ograničenja za ostvarivanje prava glasa.

Tijekom 2023. godine održane su tri Glavne skupštine Društva, što uključuje i skupštinu na kojoj je donijeta odluka o usklađenju temeljnog kapitala i nominalnog iznosa dionica Društva zbog uvođenja eura. U tom razdoblju Društvo nije stjecalo vlastite dionice.

STRUKTURA DIONIČARA na dan 31.12.2023:

Dioničari	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu
REPUBLIKA HRVATSKA	91.610.821	99,159%
ZRAČNA LUKA ZAGREB D.O.O.	477.121	0,516%
HPB D.D. / ZA REPUBLIKU HRVATSKU	173.768	0,188%
JANAF D.D.	22.000	0,024%
HRVATSKA LUTRIJA D.O.O.	4.000	0,004%
PRAGUSA ONE LTD	3.682	0,004%
HP D.D.	2.750	0,003%
TURISTHOTEL D.D.	2.090	0,002%
TANKERKOMERC D.D.	2.090	0,002%
OSTALI	89.631	0,097%
UKUPNO	92.387.953,00	100%

Sukladno odredbama iz čl.272.p ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio godišnjeg izvješća o stanju Društva za 2023. godinu.

Zagreb, 22. travnja 2024. godine

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave

CROATIA AIRLINES d.d.

**Odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora**

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje	52
Izješće neovisnog revizora	53-60
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	61
Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.	62
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines	63
Odvojeni izvještaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.	64
Konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice Grupe Croatia Airlines	65
Odvojeni izvještaj o promjenama glavnice društva Croatia Airlines d.d.	66
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Grupe Croatia Airlines	67
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima društva Croatia Airlines d.d	68
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje	69-134

Odgovornost za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

---

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija ("MSFI EU"), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja na izvještajni datum i rezultata poslovanja društva Croatia Airlines d.d., Buzin („Društvo”) i njegovih ovisnih društava („Grupa”) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima; i
- sastavljanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakovitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave

Croatia Airlines d.d.

Bani 75/b, Buzin

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

22. travnja 2024. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Croatia Airlines d.d. i njegovih ovisnih društava

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2023. godine, odvojeni i konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i odvojeni i konsolidirani Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i informacije o značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2023. godine, njihovu financijsku uspješnost i njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije („MSFI“).

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)
Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)
Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Utvdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvešću neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda od putničkog prometa u redovnim letovima</p> <p>Društvo je u Izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2023. iskazalo prihode od putničkog prometa u redovnim letovima u iznosu od 208.782 tisuće eura (31. prosinca 2022. godine: 167.935 tisuća eura).</p> <p>Prihodi od putničkog prometa priznaju se u Izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku kada se putnički kuponi iskoriste, odnosno u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Do trenutka iskorištenja putničkih kupona vrijednost prodanih dokumenata leta priznaje se u kratkoročne obveze iz zračnog prometa, koje se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte.</p> <p>Zbog poslovnog modela Društva određivanje iznosa prihoda koji se priznaju u razdoblju, odnosno precizno priznavanje prihoda u Izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja "Prihodi od ugovora s kupcima" (MSFI 15), temelji se na kompleksnim internim IT sustavima unutar kojih se obrađuje veliki broj transakcija.</p> <p>S obzirom na značajnosti prihoda od prodaje prikazanih u Izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti uz kompleksnost IT sustava zaključili smo da je postojanost, točnost i potpunost prihoda kao i njihovo evidentiranje u pravilnom izvještajnom razdoblju ključno revizijsko pitanje.</p> <p>Vidjeti bilješke 2.a) „Prihodi“ i 4. „Prihodi od putničkog prometa“ u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja procesa prodaje obavljanjem razgovora sa ključnim osobama u prodaji; - Stjecanje razumijevanje i ispitivanje dizajna i implementacije ključnih kontrola vezanih za priznavanje prihoda od prodaje i načina evidentiranja prihoda od putničkog prometa redovnim letovima - Testiranje općih IT kontrola od strane IT revizora koje osiguravaju upravljanje korisničkim pravima pristupa, upravljanje promjenama, upravljanje obradom podataka i upravljanje mrežnom sigurnošću - Testiranje točnosti i potpunosti transakcijskih podataka evidentiranih u internim IT sustavima, njihovu usklađenost s glavnom knjigom kao i provjeru ispravnosti rasporeda na pozicije financijskog izvještaja od strane IT revizora - Provedbu operativne učinkovitosti internih kontrola i testa detalja na reprezentativnom uzorku transakcija, prihoda od putničkog prometa povezivanjem iznosa priznatih u financijskim izvještajima s pratećom dokumentacijom - Procjenu usklađenosti politike za priznavanje prihoda od prodaje s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima; - Procjenu adekvatnosti objava vezanih uz priznavanje prihoda od prodaje u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostala pitanja

Skrećemo pozornost na stranicu 17. izvješća posloводства Društva i Grupe u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. članka 21.a ZoR-a navedena mrežna stranica na kojoj će biti objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće Društva i Grupe najkasnije 6 mjeseci od izvještajnog datuma. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Odvojene i konsolidirane financijske izvještaje Društva i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2022. revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima 28. travnja 2023. godine.

Ostale informacije u godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima, koje smo dobili prije datuma ovog izvješća neovisnog revizora i zasebno nefinancijsko izvješće, za koje očekujemo da će nam biti stavljeno na raspolaganje nakon tog datuma.

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane, kao i jesu li u zasebnom nefinancijskom izvješću prikazane nefinancijske informacije zahtijevane odredbama stavka 1. ili stavka 2. članka 21.a Zakona o računovodstvu.

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtjeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Društvom i Grupom.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvješće posloводства sastavljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu i sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja podatke iz članaka 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja usklađene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvješće posloводства sastavljeno u skladu sa člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
3. priložena Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe te njihovog okruženja stečenog u okviru revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje**

Uprava je odgovorna za sastavljanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji istinito i fer prikazuju u skladu s MSFI i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevarama može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Na dan 11. lipnja 2023. godine imenovala nas je Skupština Društva temeljem prijedloga Nadzornog odbora da obavimo reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja za 2023. godinu.

Angažirani smo za obavljanje zakonske revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe prvi put za 2023. godinu što predstavlja angažman od jedne godine.

U reviziji odvojenih financijskih izvještaja Društva za 2023. godinu odredili smo značajnost za odvojene financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 3.263 tisuće eura, što predstavlja približno 1,5% poslovnih prihoda za 2023. godinu. U reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za 2023. godinu odredili smo značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 3.263 tisuće eura, što predstavlja približno 1,5% poslovnih prihoda za 2023. godinu.

Odabrali smo poslovne prihode kao mjerilo značajnosti jer smatramo da se radi o najprikladnijim mjerilu na temelju kojeg se mjeri uspješnost poslovanja Društva, odnosno Grupe.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima (nastavak)

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja za 2023. godinu i datuma ovog Izvešća nismo Društvu i njegovim društvima koja su pod njegovom kontrolom pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo i Grupu.

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje.

Izvešće o uvjerenju revizora o usklađenosti odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 65/18, 17/20, 83/21 i 151/22) primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“).

Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji pripremljeni za potrebe objavljivanja javnosti temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci *CTN-31-12-2023-HR*, u svim značajnim odrednicama pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih zaduženih za upravljanje

Uprava Društva odgovorna je za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava Društva odgovorna je održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijave ili pogreške

Uprava Društva također je odgovorna za:

- objavljivanje javnosti financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvješću u važećem XHTML formatu;
- odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvješće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (nastavak)

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjeni) - *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija*.

Obavljeni postupci

Priroda, vremenski okvir i obim odabranih procedura ovise o prosudbi revizora. Razumno uvjerenje je visok stupanj uvjerenja, međutim ne osigurava da će opseg testiranja otkriti svaku značajnu (materijalnu) neusklađenost s Uredbom o ESEF-u.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u,
- stekli smo razumijevanje internih kontrola Društva relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u,
- identificirali smo i procijenili rizike značajne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijave ili pogreške; i
- na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- financijski izvještaji, koji su uključeni u odvojeni i konsolidirani financijski izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu,
- podaci, sadržani u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
- korišten je XBRL jezik za označavanje,
- korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u,
- oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)**

Izvješće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (nastavak)

Zaključak

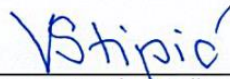
Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni radi objavljivanja javnosti, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvješću neovisnog revizora za priložene odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i godišnje izvješće za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

Angažirani partner u reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe za 2023. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Vedrana Stipić, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 29. travnja 2024. godine

BDO Croatia d.o.o.
Radnička cesta 180
10000 Zagreb

Hrvoje Stipić, Predsjednik Uprave
Vedrana Stipić, ovlaštenu revizor**BDO**

BDO Croatia d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 180
OIB: 76394522236

2

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Bilješka	2023. tisuće eura	2022. tisuće eura
Poslovni prihodi			
Prihodi od putničkog prometa	4	208.782	167.935
Prihodi od prijevoza tereta		1.063	1.368
Ostali prihodi od prodaje	5	15.192	13.827
Ukupni poslovni prihodi		225.037	183.130
Ostali prihodi	6	29.402	28.445
Poslovni troškovi			
Troškovi letenja		(76.337)	(77.903)
Održavanje		(42.834)	(31.232)
Usluge putnicima		(13.996)	(10.516)
Usluge u zračnom prometu		(53.292)	(46.863)
Promocija i prodaja		(26.744)	(22.440)
Opći i administrativni troškovi		(13.827)	(12.120)
Amortizacija	12, 13, 14, 31	(19.016)	(21.415)
Ostali troškovi poslovanja		(4.093)	(1.846)
Ukupni troškovi poslovanja		(250.139)	(224.335)
Dobit/(gubitak) iz redovnog poslovanja		4.300	(12.760)
Financijski prihodi	9	9.369	10.214
Financijski rashodi	10	(11.300)	(15.389)
Neto financijski rashodi		(1.931)	(5.175)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		2.369	(17.935)
Porez na dobit	11	(7)	-
Dobit/(gubitak) poslovne godine		2.362	(17.935)
Ostala sveobuhvatna dobit			
Odgođene tečajne razlike		-	88
Fer vrijednost ulaganja u vlasničke instrume		533	20
Tečajne razlike preračunavanja		-	-
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		533	107
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)		2.895	(17.828)
Dobit/(gubitak) po dionici	28	0,03	(0,29)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Bilješka	2023. tisuće eura	2022. tisuće eura
Poslovni prihodi			
Prihodi od putničkog prometa	4	208.782	167.935
Prihodi od prijevoza tereta		1.063	1.368
Ostali prihodi od prodaje	5	13.138	12.372
Ukupni poslovni prihodi		222.983	181.675
Ostali prihodi			
	6	29.377	28.380
Poslovni troškovi			
Troškovi letenja		(76.337)	(77.903)
Održavanje		(42.834)	(31.232)
Usluge putnicima		(13.996)	(10.516)
Usluge u zračnom prometu		(53.292)	(46.863)
Promocija i prodaja		(26.744)	(22.440)
Opći i administrativni troškovi		(12.006)	(10.935)
Amortizacija	12, 13, 14, 31	(18.976)	(21.373)
Ostali troškovi poslovanja		(4.093)	(1.830)
Ukupni troškovi poslovanja		(248.278)	(223.092)
Dobit/(gubitak) iz redovnog poslovanja		4.082	(13.037)
Financijski prihodi i rashodi			
Financijski prihodi	9	9.462	10.211
Financijski rashodi	10	(11.292)	(15.377)
Neto financijski rashodi		(1.830)	(5.166)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		2.252	(18.203)
Porez na dobit	11	-	-
Dobit/(gubitak) poslovne godine		2.252	(18.203)
Ostala sveobuhvatna dobit			
Odgođene tečajne razlike		-	88
Fer vrijednost ulaganja u vlasničke instrumente		533	20
Tečajne razlike preračunavanja		-	-
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		533	107
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)		2.785	(18.096)
Dobit/(gubitak) po dionici	28	0,02	(0,29)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines

na dan 31. prosinca 2023.

	Bilješka	31. prosinca 2023. tisuće eura	31. prosinca 2022. tisuće eura
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	12	777	418
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	13.633	29.633
Ulaganja u nekretnine	14	-	-
Imovina s pravom korištenja	31	41.281	41.065
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	16	32.571	23.512
Dugotrajni depoziti	17	12.384	9.324
Ulaganja u vlasničke instrumente	18	25	195
Dugotrajna potraživanja	19	13.612	8.478
		114.283	112.625
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	9.602	8.754
Potraživanja od kupaca	21	15.374	11.918
Ostala potraživanja	22	3.428	3.369
Potraživanja za plaćeni porez na dobit		19	19
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	23	1.906	5.080
Kratkotrajni depoziti	24	3.647	1.986
Novac i novčani ekvivalenti	25	79.913	77.022
		113.889	108.148
UKUPNA IMOVINA		228.172	220.773
GLAVNICA I OBVEZE			
Glavnica			
Dionički kapital	26	92.388	83.334
Rezerve	27	889	39.642
Zadržana dobit / (akumulirani gubitak)		(80.467)	(92.764)
Dobit/(gubitak) tekuće godine		2.362	(17.935)
		15.170	12.277
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	29	39.953	31.784
Dugoročni krediti	30	81.654	80.893
Dugoročne obveze po najmovima	31	25.848	28.992
Ostale dugoročne obveze		7	7
		147.462	141.676
Kratkoročne obveze			
Rezerviranja	29	3.710	3.710
Kratkoročni krediti	32	-	-
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	30	-	2.950
Kratkoročne obveze po najmovima	31	12.663	11.320
Obveze prema dobavljačima	33	17.670	12.840
Ostale kratkoročne obveze	34	27.646	27.147
Obveza za porez na dobit		7	-
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	35	3.844	8.853
		65.540	66.820
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		228.172	220.773

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.

na dan 31. prosinca 2023.

	Bilješka	31. prosinca 2023. tisuće eura	31. prosinca 2022. tisuće eura
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	12	777	418
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	13.585	29.610
Ulaganja u nekretnine	14	-	-
Imovina s pravom korištenja	31	41.258	41.013
Ulaganja u ovisna društva	15	346	346
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	16	32.571	23.512
Dugotrajni depoziti	17	12.142	9.211
Ulaganja u vlasničke instrumente	18	25	195
Dugotrajna potraživanja	19	13.612	8.478
		114.316	112.783
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	9.602	8.754
Potraživanja od kupaca	21	14.573	11.360
Ostala potraživanja	22	3.625	3.339
Potraživanja za plaćeni porez na dobit		-	-
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	23	1.810	5.065
Kratkotrajni depoziti	24	3.646	1.985
Novac i novčani ekvivalenti	25	79.120	76.286
		112.376	106.789
		226.692	219.572
UKUPNA IMOVINA			
GLAVNICA I OBVEZE			
Glavnica			
Dionički kapital	26	92.388	83.334
Rezerve	27	476	39.229
Preneseni gubitak		(80.636)	(92.665)
Dobit/(gubitak) tekuće godine		2.252	(18.203)
		14.480	11.695
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	29	39.953	31.784
Dugoročni krediti	30	81.654	80.893
Dugoročne obveze po najmovima	31	25.848	28.967
Ostale dugoročne obveze		7	7
		147.462	141.651
Kratkoročne obveze			
Rezerviranja	29	3.710	3.710
Kratkoročni krediti	32	-	-
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	30	-	2.950
Kratkoročne obveze po najmovima	31	12.637	11.290
Obveze prema dobavljačima	33	17.101	12.551
Ostale kratkoročne obveze	34	27.507	26.955
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	35	3.795	8.770
		64.750	66.226
		226.692	219.572
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE			

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice društva Croatia Airlines d.d.

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Dionički kapital	Rezerve	Preneseni gubitak	Dobit / (gubitak) tekuće godine	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2021.	83.334	162	(54.422)	(38.255)	(9.182)
Neto gubitak za godinu	-	-	-	(17.935)	(17.935)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	107	-	-	107
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	107	-	(17.935)	(17.828)
<i>Transakcije s vlasnicima</i>	-	-	-	-	-
Prijenos rezultata 2021. godine	-	87	(38.342)	38.255	-
Dokapitalizacija	-	39.286	-	-	39.286
Stanje 31. prosinca 2022.	83.334	39.642	(92.764)	(17.935)	12.277
Neto dobit za godinu	-	-	-	2.362	2.362
Smanjenje temeljnog kapitala (konverzija)	(30.232)	-	30.232	-	-
Pretvaranje rezervi u temeljni kapital	39.286	(39.286)	-	-	-
Prijenos rezultata 2022. godine	-	-	(17.935)	17.935	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	533	-	-	533
Stanje 31. prosinca 2023.	92.388	889	(80.467)	2.362	15.170

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Odvojeni izvještaj o promjenama glavnice društva Croatia Airlines d.d.

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Dionički kapital	Rezerve	Zadržana dobit / (akumulirani gubitak)	Dobit / (gubitak) tekuće godine	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2021.	83.334	(164)	(54.412)	(38.253)	(9.494)
Neto gubitak za godinu	-	-	-	(18.203)	(18.203)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	107	-	-	107
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	107	-	(18.203)	(18.096)
Transakcije s vlasnicima					
Prijenos rezultata 2021. godine	-	-	(38.253)	38.253	-
Dokapitalizacija	-	39.286	-	-	39.286
Stanje 31. prosinca 2022.	83.334	39.229	(92.665)	(18.203)	11.695
Neto dobit za godinu	-	-	-	2.252	2.252
Smanjenje temeljnog kapitala (konverzija)	(30.232)	-	30.232	-	-
Pretvaranje rezervi u temeljni kapital	39.286	(39.286)	-	-	-
Prijenos rezultata 2022. godine	-	-	(18.203)	18.203	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	533	-	-	533
Stanje 31. prosinca 2023.	92.388	476	(80.636)	2.252	14.480

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Grupe Croatia Airlines (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Bilješka	2023. tisuće eura	2022. tisuće eura
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit/(Gubitak) za godinu		2.362	(17.935)
<i>Usklađivanja:</i>			
Amortizacija		19.016	21.415
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(9.490)	(52)
Rashodovanje nekretnina, postrojenja i opreme		709	598
Otpis obveze za kamate		-	(1.156)
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca		53	-
Naplaćena otpisana potraživanja		(2)	(9.342)
Neto promjena u rezerviranjima		8.169	(199)
Raskid ugovora o najmu		(1.840)	760
Nerealizirane tečajne razlike		(696)	363
Troškovi kamata		2.947	2.991
Prihodi od kamata		(1.367)	(72)
		<u>19.861</u>	<u>(2.629)</u>
<i>Promjene:</i>			
Zaliha		(848)	(786)
Potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		486	(926)
Obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(1.149)	8.529
Novac generiran iz poslovnih aktivnosti		<u>18.350</u>	<u>4.188</u>
Plaćene kamate		(1.781)	(1.909)
Primljene kamate		1.367	73
Neto promjena danih depozita		(4.721)	4.044
Plaćeni porez na dobit		-	(1)
Neto novčani tokovi (korišteni u) / iz poslovnih aktivnosti		<u>13.215</u>	<u>6.395</u>
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti			
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(2.589)	(3.262)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		22.992	93
Izdaci za održavanje zrakoplova i motora		(15.071)	(6.666)
Neto novčani tokovi korišteni u investicijskim aktivnostima		<u>5.332</u>	<u>(9.835)</u>
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Uplata kapitalnih rezervi	27	-	39.301
Primljeni krediti	32	-	12.481
Otplata kredita	32	(2.950)	(1.701)
Otplata najмова	31	(12.706)	(11.634)
Neto novčani tokovi iz / (korišteni u) financijskim aktivnostima		<u>(15.656)</u>	<u>38.447</u>
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata			
		<u>2.891</u>	<u>35.007</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		77.022	42.126
Efekt preračuna tečaja		-	(111)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	25	<u>79.913</u>	<u>77.022</u>

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima društva Croatia Airlines d.d. (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Bilješka	2023. tisuće eura	2022. tisuće eura
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit/(Gubitak) za godinu	2.252	(18.203)
<i>Usklađivanja:</i>		
Amortizacija	18.976	21.373
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(9.481)	(52)
Rashodovanje nekretnina, postrojenja i opreme	709	598
Otpis obveze za kamate	-	(1.156)
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	53	-
Naplaćena otpisana potraživanja	(2)	(9.339)
Neto promjena u rezerviranjima	8.169	(199)
Raskid ugovora o najmu	(1.852)	760
Nerealizirane tečajne razlike	(413)	363
Troškovi kamata	2.945	2.989
Prihodi od kamata	(1.463)	(76)
Prihodi od udjela u dobiti i dividendi	(93)	-
	<u>19.800</u>	<u>(2.942)</u>
<i>Promjene:</i>		
Zaliha	(848)	(786)
Potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	590	(527)
Obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(1.349)	8.366
Novac generiran iz poslovnih aktivnosti	<u>18.193</u>	<u>4.111</u>
Plaćene kamate	(1.779)	(1.908)
Primljene kamate	1.206	77
Neto promjena danih depozita	(4.592)	4.026
Neto novčani tokovi (korišteni u) / iz poslovnih aktivnosti	<u>13.028</u>	<u>6.306</u>
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti		
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(2.555)	(3.255)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	22.992	93
Dani zajmovi	(500)	-
Primici od otplate danih zajmova	250	30
Izdaci za održavanje zrakoplova i motora	(15.071)	(6.666)
Primljene dividende	93	-
Neto novčani tokovi korišteni u investicijskim aktivnostima	<u>5.209</u>	<u>(9.798)</u>
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Uplata kapitalnih rezervi	27	39.301
Primljeni krediti	32	12.481
Otplata kredita	32	(1.701)
Otplate po najmu	31	(11.601)
Neto novčani tokovi iz / (korišteni u) financijskim aktivnostima	<u>(15.403)</u>	<u>38.480</u>
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		
	<u>2.834</u>	<u>34.988</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	76.286	41.406
Efekt preračuna tečaja	-	(108)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	25	<u>76.286</u>

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

1. OPĆI PODACI

Osnovne djelatnosti društva Croatia Airlines d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. godine mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin. Krajnji vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu).

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Božidara Adžije 19, osnovan je 19. listopada 1993. godine. Amadeus Croatia d.d. ili ACO Croatia (Amadeus Commercial Organisation) je međunarodna tvrtka, odnosno joint venture poduzeće koje su osnovali Društvo i Amadeus Global Travel Distribution iz Madrida sa svrhom da na teritoriju Republike Hrvatske zastupa interese Amadeus Global Distribution sustava i to na način da omogućuje spajanje putničkih i turističkih agencija na bazu Amadeusa smještenu u Erdingu pokraj Münchena, a za potrebe izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom te rezerviranja rent-a-car vozila i smještaja u hotelima. Također je zadužen za marketing na teritoriju Republike Hrvatske, oglašavanje i sponzoriranje te za organizaciju pomoći korisnicima koja je dostupna svakim radnim danom kao i za organizaciju i provođenje njihovog školovanja za potrebe učinkovitog korištenja Amadeus sustava.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin i poslovnom adresom u Teslinoj 5. Osnovna djelatnost je izdavanje zrakoplovnih dokumenata svih zrakoplovnih kompanija, osiguravanje smještaja u hotelima tražene kategorije, organizacija transfera i rent a car usluge, putno osiguranje i slično.

Skupština dioničara Društva

Republika Hrvatska	99,16 %
Zračna luka Zagreb d.o.o.	0,52 %
HPB za Republiku Hrvatsku	0,19 %
Ostali	0,13 %
Ukupno	100,00 %

Nadzorni odbor Društva

Zlatko Mateša	Predsjednik
Zoran Barac	Član
Mirko Tatalović	Član
Janko Mišić	Član; imenovan 2. kolovoza 2022.; zamjenik predsjednika od 14. listopada 2022.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava Društva

Jasmin Bajić Predsjednik Uprave, imenovan, 4. studenog 2017.

Uprava ovisnih društava

Ivana Erceg Direktorica Amadeus Croatia d.d., imenovana 20.9.2023.

Eugen Šunde Direktor Amadeusa Croatia d.d., do 19.9.2023.

Romana Žižak Direktorica Obzor putovanja d.o.o., imenovana 1.7.2023.

Silvana Turčić Direktorica Obzor putovanja d.o.o., do 30.6.2023.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Izjava o sukladnosti

Odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji su sastavljeni sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj Uniji (MSFI EU).

Osnova sastavljanja i funkcionalna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje Društva i Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Društvo i Grupa posluju (funkcijska valuta). Obzirom da je Republika Hrvatska od 1. siječnja 2023. godine sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, uvela euro kao službenu valutu, Društvo i Grupa su za potrebe pripreme financijskih izvještaja za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, promijenili prezentacijsku valutu iz kuna u eure, te su financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine prvi pripremljeni u eurima. Euro je od 1. siječnja 2023. godine također i funkcijska valuta Društva i Grupe (do 1. siječnja 2023. godine to je bila kuna). Iako promjena prezentacijske valute u financijskim izvještajima predstavlja promjenu računovodstvene politike koja zahtijeva retroaktivnu primjenu, Društvo i Grupa nisu objavili treću bilancu u financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 8 (MRS) Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, obzirom da je utvrdila da promjena prezentacijske valute nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe, zbog stabilnog tečaja HRK/EUR zadnjih nekoliko godina.

Financijski izvještaji za 2022. godinu su sastavljeni u kunama kao funkcijskoj i izvještajnoj valuti koja je vrijedila do 31. prosinca 2022. godine.

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. financijski podaci za 2022.godinu iskazani su u eurima i preračunati po fiksnom tečaju konverzije (1EUR= 7,53450 kuna).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

Iznosi u ovim financijskim izvještajima su zaokruženi na najbližu tisuću, osim ako nije drugačije napomenuto.

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom načela povijesnog troška, izuzev financijske imovine i financijskih obveza, koje su iskazane po fer vrijednosti te zrakoplova i rezervnih motora, koji su iskazani u okviru nekretnina, postrojenja i opreme u revaloriziranim iznosima. Računovodstvene politike primjenjuju se dosljedno, osim ako nije drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe i Društva.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- je Društvo sposobno temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo i Grupa ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole. Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućavaju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta.

Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

Računovodstvene politike ovisnih društava usklađuju se prema matičnom društvu.

Ovisna društva su društva u kojem Društvo (matica) ima kontrolu. Kontrola je postignuta ako: Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu, Društvo je izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i sposobno je temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos. Društvo ponovno procjenjuje ima li kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Ovisno društvo je subjekt u kojem Društvo ima kontrolu, odnosno neposredno ili posredno prevladavajući utjecaj. Kontrola se ostvaruje stjecanjem više od 50% udjela ili dionica s pravom glasa, ostvarivanjem prava imenovanja većine članova uprave ili nadzornog odbora, pravom u odlučivanju u ovisnom poduzetniku na način da vladajuće društvo nadzire većinu prava glasa u ovisnom društvu.

U ovim odvojenim financijskim izvještajima ulaganje u ovisna društva je iskazano prema metodi troška. Trošak ulaganja u ovisna društva se testira na umanjenje na svaki izvještajni datum.

Slijedi prikaz osnovnih usvojenih računovodstvenih politika.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

a) Prihodi

Generalno, prihod se mjeri na temelju naknade utvrđene u ugovoru s kupcem, a priznaje kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenese kupcu. Prijenos kontrole nad robom ili uslugama može se odvijati kontinuirano (priznavanje prihoda tijekom vremena) ili na određeni datum (priznavanje po završetku). Prije priznavanja prihoda, Društvo identificira ugovor i obveze za činidbu koje su sadržane u ugovoru. Broj obveza za činidbu ovisi o vrsti ugovora i aktivnosti.

Priznavanje prihoda u skladu s MSFI 15 za sljedeće izvore prihoda je kako slijedi:

- Prihodi od prodaje putničkih karata

Prihodi od prodaje putničkih karata priznaju se kao prihod u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Vrijednost prodanih važećih, ali još neiskorištenih karata uključena je u kratkoročne obveze iz zračnog prometa. Ove obveze se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte. Provizije prodajnim agentima priznaju se u troškove prodaje i marketinga u trenutku prodaje prijevoznih isprava. Putnički prihodi uključuju i prihode od code-share ugovora s određenim zračnim prijevoznicima. Prema tim ugovorima Društvo prodaje sjedala na letovima tih prijevoznika, a prijevoznici prodaju sjedala na letovima Društva. Prilikom prodaje na letovima drugih prijevoznika Društvo je agent te priznaje prihod od provizije. Prihod od prodaje drugih zračnih prijevoznika za letove Društva priznaje se u prihode od putničkog prometa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem je let ostvaren.

- Prihodi od usluga charter prijevoza i prijevoza tereta

Prihodi od usluga prijevoza putnika u charter letovima i prijevoza tereta priznaju se u razdoblju u kojem su usluge prijevoza izvršene. Prihodi od usluga priznaju se prema stupnju izvršenja ugovorene obveze za izvršenje na dan izvještavanja. Stupanj izvršenja se ocjenjuje na temelju dokumentacije obavljenog posla. Porezi, takse, diskonti i popusti se isključuju iz prihoda.

- Prihodi od ostalih usluga

Prihodi od usluga tehnike, odnosno prihodi od popravaka i održavanja zrakoplova priznaju se prema stupnju izvršenja ugovorene obveze za izvršenje, odnosno projekta na datum izvještavanja. Stupanj izvršenja utvrđuje se temeljem odrađenih i planiranih sati rada potrebnih za određeni projekt.

Prihodi od usluga školovanja, propagande i ostalih usluga priznaju se u razdoblju u kojem su navedene usluge izvršene, umanjeni za porez na dodanu vrijednost, diskonte i popuste.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope.

c) Prihodi od dividendi i udjela u dobiti

Prihodi od dividendi i udjela u dobiti priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende i udjela u dobiti.

d) Najmovi

Prilikom sklapanja ugovora, Grupa i Društvo procjenjuju da li ugovor je, ili sadrži, najam. Ugovor je, ili sadrži, najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja nad korištenjem odnosno imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenili da li ugovor sadrži prijenos prava upravljanja nad predmetnom imovinom, Grupa i Društvo koriste definicije za najmove iz MSFI-a 16.

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente najma, Grupa i Društvo raspoređuju naknade iz ugovora na svaku komponentu najma na temelju njene relativne samostalne cijene. Međutim, za najmove poslovnih prostora Grupa i Društvo su izabrali da ne raspoređuju komponente na one koje nisu najam i evidentira najmove i povezane stavke koje nisu najmovi kao jedinstvenu komponentu najma.

Grupa i Društvo priznaju imovinu s pravom korištenja i obvezu za najmove na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja se početno mjeri po trošku, koji se sastoji od početnog iznosa obveze po najmu prilagođenog za sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije, uvećano za sve izravne početne troškove koji su nastali i procijenjene troškove rastavljanja i uklanjanja odnosno imovine ili obnove mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanja odnosno imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, umanjeno za sva primljena odobrenja za najam.

Imovina s pravom korištenja se naknadno amortizira koristeći linearnu metodu od datuma početka najma do isteka perioda najma, osim ako se do kraja razdoblja najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenese na najmoprimca ili ako trošak imovine s pravom korištenja odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost kupnje. U tom slučaju imovina s pravom korištenja će se amortizirati od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka korištenja, koji se utvrđuje na istoj osnovi kao i za slične nekretnine ili opremu. Dodatno, imovina s pravom korištenja se redovito smanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje, te se usklađuju zbog određenih naknadnih mjerenja obveza za najmove.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

d) Najmovi (nastavak)

Obveza za najmove se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najмова koja nisu plaćena do tog datuma, diskontiranih primjenjujući kamatnu stopu koja proizlazi iz najma ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, graničnu kamatnu stopu zaduživanja Grupe odnosno Društva. Općenito, Grupa i Društvo koriste svoju graničnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Grupa i Društvo utvrđuju svoju graničnu stopu zaduživanja koristeći kamatnu stopu od raznih eksternih izvora financiranja i rade određene prilagodbe koje odražavaju uvjete iz najma i vrste unajmljene imovine.

Plaćanja najмова uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju sljedeće:

- fiksna plaćanja, uključujući i plaćanja koja su u biti fiksna;
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, koja se početno mjere primjenom indeksa ili stopa koje vrijede na datum početka najma;
- iznose plaćanja za koja se očekuje da će biti plaćena na temelju jamstava za ostatak vrijednosti; i
- očekivanu cijenu opcije izvršenja kupnje za koju je izvjesno da će ju Grupa odnosno Društvo iskoristiti, plaćanja najмова za opcionalno produljenje trajanja ako je izvjesno da će Grupa odnosno Društvo iskoristiti mogućnost produljenja te kazne za prijevremeni raskid najma osim ako je izvjesno da Grupa odnosno Društvo neće prijevremeno raskinuti najam.

Obveza za najmove se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne stope. Ona se ponovno mjeri kada nastanu promjene u budućim plaćanjima najma zbog promjena indeksa ili stopa, ako postoji promjena u procjeni očekivanog iznosa plaćanja na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, ako Grupa odnosno Društvo promjeni svoje procjene hoće li koristiti mogućnost kupovine, produljenja ili raskida ili ako nastanu promjene u plaćanjima najma koja su u biti fiksna.

Kada se obveza za najam ponovo mjeri na navedeni način, odgovarajuće izmjene se rade i na knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s pravom korištenja ili se evidentiraju u računu dobiti ili gubitka ukoliko je knjigovodstvena vrijednost imovine s pravom korištenja svedena na nulu.

Grupa i Društvo prikazuju imovinu s pravom korištenja i obveze za najmove zasebno u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Grupa i Društvo su odabrali opciju ne priznavanja imovine s pravom korištenja i obveze za najmove, za sve najmove imovine niske vrijednosti i kratkoročne najmove, uključujući informatičku opremu. Grupa i Društvo za takve najmove priznaju plaćanja po najmu kao trošak po linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

e) Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po tečajevima koji su važeći na datum transakcije. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja monetarna sredstva i obveze izraženi u stranoj valuti ponovno se preračunavaju u domaću valutu po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna sredstva prikazana po fer vrijednosti i denominirana u stranoj valuti preračunavaju se u domaću valutu po tečaju važećem na datum utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarna sredstva koja se prikazuju po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se priznaju u dobitak ili gubitak razdoblja na koje se odnose osim tečajnih razlika u transakcijama zaključenim radi zaštite od tečajnog rizika, ukoliko se radi o učinkovitoj zaštiti.

f) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

g) Državne potpore

Državne potpore u obliku izravne financijske potpore bez ikakvih dodatnih povezanih uvjeta priznaju se u sklopu ostalih dobitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su primljene.

Državna potpora priznaje se u dobit ili gubitak na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju troškovi za čije je pokriće potpora namijenjena. Potpore povezane s nekretninama, postrojenima i opremom, priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine. U izvještaju o financijskom položaju potpora se oduzima od troška stjecanja imovine pri izračunavanju nabavne vrijednosti te se priznaje u dobit ili gubitak tijekom vijeka upotrebe imovine koja se amortizira kao smanjenje troška amortizacije.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

h) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanog u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještavanja.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno nadoknativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

i) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, osim zrakoplova, knjiže se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju i eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Zrakoplovi i motori se iskazuju po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za kasniju akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi dostatnom učestalošću kako knjigovodstvena vrijednost ne bi značajno odstupala od one koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na datum izvještavanja.

Izdaci nastali zamjenom većih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme radi povećanja proizvodnog kapaciteta ili znatnog produženja njezina vijeka korištenja se kapitaliziraju.

Dio nabavne vrijednosti zrakoplova Airbus odnosi se na izdatke za redovite preglede zrakoplova. Ovako dobiveni iznosi amortiziraju se u razdoblju od trenutka kupnje zrakoplova do procijenjenog datuma prvog periodičnog pregleda. Troškovi redovitih pregleda kapitaliziraju se u trenutku nastanka i amortiziraju kroz razdoblje do sljedećeg pregleda ili kroz preostali vijek uporabe zrakoplova ako je kraći.

Rotirajući rezervni dijelovi koji se odnose na određene tipove zrakoplova, evidentiraju se na isti način kao i zrakoplovi na koje se odnose.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

i) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U nabavnu vrijednost zrakoplova uključen je ostatak vrijednosti za svaku vrstu zrakoplova. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom počevši od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je sredstvo spremno za uporabu. Oprema i rezervni dijelovi vijeka uporabe duljeg od godinu dana i pojedinačne nabavne vrijednosti više od 464 eura se knjiže kao nekretnine, postrojenja i oprema. Pogonski i poslovni inventar vode se kao nekretnine, postrojenja i oprema bez obzira na njihovu nabavnu vrijednost.

Ukoliko kao rezultat procjene vrijednosti dođe do povećanja vrijednosti isto se priznaje unutar revalorizacijskih rezervi. Umanjenje vrijednosti priznaje se na teret revalorizacijskih rezervi u iznosu raspoloživih revalorizacijskih viškova za odnosnu imovinu, a i gubitak iznad iznosa revalorizacijskih rezervi priznaje se na teret dobiti i gubitka.

Razlika između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene materijalne i nematerijalne imovine u odnosu na vrijednost postignutu prilikom prodaje knjiži se po neto principu neposredno u korist ostalih prihoda ili ostalih rashoda (dobit / gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme).

Zrakoplovi tipa Airbus amortiziraju se pravocrtno tijekom razdoblja od 20 godina. Trošak amortizacije dvanaestogodišnjeg pregleda obračunava se po stopi od 8,33%, a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67%.

Rezervni dijelovi zrakoplova tipa Airbus i Dash iskazuju se u nabavnoj vrijednosti i amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe. Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina. Društvo je tijekom 2023. godine prilagodilo amortizacijske stope za rezervne dijelove nabavljene za unajmljene zrakoplove i motore te se isti amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe uključujući i preostali period trajanja ugovora o najmu. Zgrade se amortiziraju tijekom vijeka uporabe koji je procijenjen na 20 godina, dok je vijek uporabe ostale imovine procijenjen na 4 – 10 godina.

Ulaganja u tuđu imovinu se odnose na ulaganja odnosno održavanja koja povećavaju vrijednost imovine (zrakoplova, motora i građevinskih objekata) i redovne velike preglede koje Društvo ima na imovini koju koristi temeljem ugovora o najmu. Ulaganja se priznaju po trošku nabave te amortiziraju kroz preostali period trajanja ugovora o najmu predmetne imovine koja se nadograđuje ili očekivanog sljedećeg redovnog pregleda, ovisno o tome koji je kraći. Ulaganja u tuđu imovinu prikazana unutar imovine s pravom korištenja.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

j) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se na nekretnine koje se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i rezerviranje za umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe (20 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete dobit ili gubitak kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu.

k) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvaća software i početno se priznaju po trošku nabave te amortizira pravocrtno tijekom procijenjenog korisnog vijeka u trajanju od dvije godine. Izuzetak je SAP ERP software koji se amortizira pravocrtno tijekom korisnog vijeka u trajanju od 8 godina.

l) Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola se ostvaruje ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj udio kako bi ostvarilo koristi iz aktivnosti društva.

Ulaganja u ovisna društva u odvojenim financijskim izvještajima iskazana su metodom troška odnosno po trošku stjecanja korigiranom za umanjenje vrijednosti. Godišnje se provjerava postojanje mogućeg umanjenja troška ulaganja kada događaji ili promjene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrijednost udjela možda nije nadoknativa. Ulaganja za koja je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava. Sve transakcije unutar Grupe, stanja, prihodi i troškovi eliminirani su u konsolidaciji u potpunosti. Računovodstvene politike ovisnih društava usklađene su s računovodstvenim politikama Društva.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

m) Zalihe

Zalihe su iskazane po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak obuhvaća direktno utrošeni materijal i troškove direktnog rada, kao i indirektno troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Utrošak navedenih zaliha evidentira se po metodi prosječnih ponderiranih cijena (zalihe uredskog materijala, cateringa i službene odjeće) i FIFO metodi (zalihe rezervnih dijelova). Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

n) Financijski instrumenti

Financijski instrumenti sastoje se od ugovorenih obveza i financijske imovine. Financijski instrumenti obuhvaćaju potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, ulaganja te preuzete financijske obveze i derivativne financijske instrumente, koji se koriste kao zaštita od rizika promjene valutnih tečajeva ili kamatnih stopa.

Informacije o fer vrijednosti i upravljanju rizicima vezano za financijske instrumente navedene su u nastavku.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva kad ovisno društvo, odnosno Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

Ugovoreni derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po trošku, a kasnije se iskazuju po fer vrijednosti. Na datum sklapanja derivativnog ugovora svrstava se derivativne instrumente kao:

- 1) zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili obveze (zaštita fer vrijednosti),
- 2) zaštitu prognoziranu transakcije ili čvrste preuzete obveze (zaštita novčanog tijeka).

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita i koji su visoko učinkoviti, iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti zajedno sa svim promjenama u fer vrijednosti imovine ili obveza koje su predmetom zaštite. Dobit ili gubitak od derivativnog financijskog instrumenta koji se koristi kao instrument zaštite priznaje se ovisno o prirodi stavke koja se štiti. Društvo formalno dokumentira odnose između instrumenta zaštite i predmeta zaštite, kao i ciljeve upravljanja rizicima te strategiju provođenja različitih zaštitnih transakcija. Proces uključuje povezivanje svih instrumenata zaštite sa specifičnim preuzetim obvezama Društva ili očekivanim transakcijama.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

m) Financijski instrumenti (nastavak)

Politika Društva trenutno ne dopušta držanje derivativnih instrumenata za trgovanje ili u špekulativne svrhe. Sljedeći financijski instrumenti iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe i odvojenom izvještaju o financijskom položaju Društva:

(i) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, sredstva na računima kod banaka i depozite oročene do 90 dana (od datuma oročenja).

(ii) Ulaganja u vlasničke instrumente

Financijski instrumenti uključeni u kategoriju ulaganja u vlasničke instrumente početno su priznati po trošku, a naknadno mjereni po fer vrijednosti. Dividenda se priznaje kao prihod unutar dobiti ili gubitka, osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troška ulaganja. Ostali neto dobiti i gubici priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit i nikada se ne reklasificiraju u dobit ili gubitak.

(iii) Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za iznos rezerviranja za eventualno umanjenje vrijednosti. Povezana vrijednosna usklađenja priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

(iv) Financijske obveze

Financijske obveze namiruju se periodično u novcu ili drugoj financijskoj imovini. To osobito uključuje obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i obveze iz leasinga. Te su financijske obveze početno mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a kasnije prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

o) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa i Društvo imaju sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Potreba za rezerviranjima i procjena iznosa rezerviranja preispituju se na svaki datum izvještavanja uzimajući u obzir i saznanja nakon datuma izvještavanja, a do trenutka odobravanja financijskih izvještaja. Rezerviranja u stranoj valuti preračunavaju se prema tečaju na datum izvještavanja.

Rezerviranja za održavanje zrakoplova i motora u najmu koje ovisi o korištenju predmetne imovine priznaju se tijekom razdoblja proporcionalno korištenju zrakoplova i motora. Mjesečna plaćanja Društva za rezervu za održavanje najmodavca u početku se priznaju kao unaprijed plaćene naknade i netiraju se rezerviranjima za održavanje kada se izvrši inspekcija ili remont. Rezerviranja za održavanje koje Društvo mora obaviti na kraju najma neposredno prije povrata predmetne imovine najmodavcu, neovisno o njenom korištenju, priznaju se prilikom inicijalnog priznavanja ugovora o najmu.

p) Raspodjela dividendi

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine dioničara Društva.

q) Zarada po dionici

Zarada po dionici se obračunava dijeljenjem dobiti ili gubitka koji pripada dioničarima Društva s prosječnim ponderiranim brojem redovitih dionica u izdanju tijekom godine.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

r) Usvajanje novih standarda, tumačenja i izmjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“)

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila Europska unija:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ i pripadajuće izmjene MSFI-ja 17 „Ugovori o osiguranju“ - na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- Izmjena MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvješća“ i MSFI-jeve Izjave o praksama 2- Objava računovodstvenih politika, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- Izmjena MRS-a 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške“- Definicija računovodstvenih procjena, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- Izmjena MRS-a 12 „Porezi na dobit“- Odgođeni porezi povezani s imovinom i obvezama koji proizlaze iz iste transakcije, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.godine
- Izmjena MRS-a 12 „Porezi na dobit“- Međunarodna porezna reforma, Model pravila vezanih uz drugi stup, na snazi odmah i za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine

Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva/Grupe.

Standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

- Izmjena MSFI-ja 16 „Najmovi“- Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024.

Izmjena MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvješća“- Klasifikacija obveza na kratkoročne ili dugoročne, klasifikacija odgođenih obveza na kratkoročne i dugoročne i dugoročne obveze vezane kovenantama, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2024.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija dana godine još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- Izmjena MRS-a 7 „Izvještaj o novčanom toku“ i MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“-Financijski aranžmani dobavljača, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2024. godine
- Izmjena MRS-a 21 „Učinci promjena tečaja stranih valuta“- Učinci promjena tečaja stranih valuta: nemogućnost konverzije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine)

Društvo/Grupa očekuje da usvajanje navedenih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva/Grupe u razdoblju prve primjene standarda.

s) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza.

Slijedi opis prosudbi i ključnih pretpostavki Društva u primjeni računovodstvenih politika, kao i drugih glavnih izvora neizvjesnosti procjena na datum izvještavanja koji nose značajan rizik materijalnih usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini ili značajno utječu na iznose priznate u financijskim izvještajima.

(i) Financijska imovina i obveze

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza utvrđuje se primjenom općeprihvaćenih metoda. S obzirom da tržišne cijene za veći dio financijske imovine i financijskih obveza Društva nisu dostupne, fer vrijednost tih stavki izvedena je iz pretpostavki Uprave vezano za buduće gospodarske uvjete, iznose i vrijeme nastanka budućih novčanih tijekova i procijenjenih diskontnih stopa. Po mišljenju Uprave, fer vrijednosti sve financijske imovine i svih financijskih obveza iskazanih u bilanci Grupe i Društva ne razlikuju se značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

s) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

(ii) Gubici od umanjenja vrijednosti jedinica koje generiraju novac

Utvrđivanje indikatora za potencijalnim umanjenjem vrijednosti zahtjeva od posloводства da donosi procjene vezano uz vanjske i unutarnje čimbenike koji utječu na nadoknadivost ove imovine. Ukoliko postoje naznake umanjenja vrijednosti, Društvo daje procjenu nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti je iznos za koji knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac premašuje njezin nadoknadiivi iznos.

Izračun nadoknadivog iznosa zahtijeva procjene budućih novčanih tokova povezanih s imovinom odnosno jedinicom koja generira novac, poslovnim planom odnosno planom operativnih prihoda i operativnih troškova te s profitabilnošću, diskontom stopom i stopama rasta.

Posloводство Društva procjenjuje da imovina Društva čini jednu jedinicu koja generira novac s obzirom da zrakoplovi u najmu, nisu dedicerani na pojedine letove te se plan letenja radi kako bi se optimizirali troškovi na razini cijelog Društva.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA

Croatia Airlines je u razdoblju od 2020. do 2022. godine poslovao u uvjetima najveće krize civilnog zrakoplovstva u povijesti, što je posljedica globalne pandemije COVID-19 koja je snažno utjecala na sve aspekte gospodarskih i društvenih aktivnosti u svijetu, a posebno poguban utjecaj imala je na putovanja i turizam te su zračni prijevoznici i zračni promet u cjelini bili među najpogođenijima.

U vrijeme najveće krize u 2020. godini, Društvo nije prestalo s letenjem već je nastavilo povezivati Hrvatsku sa svijetom, a svoju misiju je nastavilo u 2021. postupnim vraćanjem linija u prometovanje i povećavanjem broja frekvencija u skladu s potražnjom i epidemiološkim mjerama pojedinih zemalja. Sukladno trendovima zrakoplovne industrije od 2022. godine kreće postupni oporavak koji se nastavio i u 2023. godini, povećanjem frekvencija i obnavljanjem pojedinih ruta, iako razina prometa iz 2019. nije dostignuta.

Početak COVID-19 krize utjecao je na pokrenuti proces privatizacije Društva te je u ožujku 2020. godine Povjerenstvo za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera odlučilo da se uslijed nepovoljne situacije i više sile proces stavi u mirovanje. Naime, u veljači 2019. godine Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o pokretanju postupka traženja strateškog partnera i osnivanju Povjerenstva za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines. Vlada Republike Hrvatske i Društvo očekuju ponovno pokretanje postupka traženja strateškog partnera čim to tržišni uvjeti budu dozvoljavali.

Poslovanje Croatia Airlines u 2023. godini bilo je suočeno s više glavnih rizika, a održavanje ravnoteže među različitim faktorima i odgovorima na pojedine rizike postalo je složenije. Glavni rizici koji su u 2023. godini imali najveći utjecaj na poslovanje Croatia Airlinesa su rizik cijene goriva, rizik cijene emisijskih jedinica te rizik inflacije dok je snažno povećanje prodajnih priljeva i stabilno stanje novca umanjilo rizik likvidnosti.

Uz navedene dugoročne rizike značajan izazov u 2023. godini u zrakoplovnoj industriji bio je nedostatak radne snage u svim segmentima zračnog prometa. Croatia Airlines u ljetnoj sezoni 2023. godine nije imao nedostatak operativnog prometnog osoblja, ali veliki problemi na najznačajnijim europskim zračnim lukama zbog nedostatka osoblja kao i nedostatak kontrolora leta u Europi predstavljali su rizik za kompaniju i utjecali na poremećaje u prometu i troškove osobito u ljetnoj sezoni. U zimskom redu letenja ovaj rizik je smanjen sukladno smanjenju obujma prometa na zračnim lukama. Jedan od značajnih rizika je i širenje sukoba na Bliskom istoku s utjecajem na charter promet koji Croatia Airlines obavlja između Hrvatske i Izraela.

Unatoč cijeloj lepezi uvećanih rizika u 2023. godini ostvareni su značajni pozitivni pomaci u odnosu na 2022. godinu, kako u rastu prometa tako i u financijskom poslovanju. Također, kontinuirano se pratila likvidnost kompanije te su se izrađivale projekcije novčanog tijeka za buduće razdoblje kako bi se na vrijeme utvrdili načini prevladavanja rizika u poslovanju kada su u pitanju uredna podmirenja svih financijskih obveza kompanije. U svibnju 2023. godine otplaćen je dugoročni PBZ/HPB klupski kredit, a novih zaduženja kod banaka nije bilo. Sve financijske obveze Društvo je uredno podmirilo sukladno zadanim rokovima.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Uz ublažavanje mogućih negativnih posljedica poslovnih rizika fokus Croatia Airlinesa bio je usmjeren na daljnje provođenje „Post Covid“ strategije poslovanja.

Na sjednici Nadzornog odbora Društva održanoj 31. kolovoza 2021. godine prihvaćen je prijedlog „Post Covid“ strategije Croatia Airlinesa koji je sredinom 2021. godine napravljen zajedno s odabranim konzultantima - Boston Consulting Group (BCG). Navedenim je otvoren put za daljnje razgovore s vlasnikom Društva, Republikom Hrvatskom, ali i ostalim sudionicima važnim za provedbu i osiguranje uspješne i kvalitetne budućnosti hrvatskog nacionalnog avioprijevoznika i člana udruge Star Alliance.

Uz povećanje učinkovitosti i konkurentne sposobnosti, transformacijom dosadašnjih modela i načina rada, pred Društvom se nalaze ključni operativni i strukturni izazovi koji uključuju obnovu flote zrakoplova i optimizaciju mreže letova tijekom cijele godine. Uzimajući u obzir kretanja na visoko konkurentnom hrvatskom zrakoplovnom tržištu, cijene goriva i emisija CO₂, kao i ciljeve „zelenih“ politika Europske unije, definirane strateške inicijative nemaju alternativu, a njihovom implementacijom se koriste prilike koje se nude u skladu s očekivanim oporavkom zračnog prometa. „Post Covid“ strategija predstavlja novi razvojni ciklus Croatia Airlinesa, a implementacija najvažnijih strateških inicijativa omogućit će održivo poslovanje kompanije u budućnosti.

Implementacija prihvaćene „Post Covid“ strategije Croatia Airlinesa započela je u zadnjem kvartalu 2021. godine. Društvo je početkom listopada 2022. godine donijelo odluku o početku procesa obnove flote, odnosno zamjeni postojećih zrakoplova s novom unificiranom flotom. Na taj način strukturirana, s jednim tipom zrakoplova, buduća flota Croatia Airlinesa omogućit će pojednostavljenje procesa i praćenje operativne i financijske učinkovitosti kompanije. Croatia Airlines s novom flotom postati će ekološki prihvatljiviji zračni prijevoznik te će značajno smanjiti potrošnju goriva i emisiju CO₂. Tijekom 2023. godine intenzivno su se odvijale aktivnosti vezane za nabavu te prihvata prvih novih zrakoplova tipa Airbus A220 u flotu od 2024. godine, a sukladno „Post Covid“ strategiji Croatia Airlinesa.

Poslovni planovi od 2022. godine temelje se i na inicijativama „Post Covid“ strategije koje bi omogućile dugoročnu održivost poslovanja uz definiranje strateških ciljeva i mjera kojima bi se ovi ciljevi ispunili.

Ključni strateški ciljevi:

- 1) osiguravanje profitabilnosti;
- 2) odgovornost prema dioničarima;
- 3) povećanje kapitala;
- 4) obnova i optimizacija flote;
- 5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

U cilju ispunjenja spomenutih strateških ciljeva, Društvo će provesti ili već provodi sljedeće mjere:

1) optimiziranje strukture flote zrakoplova

Jedan od glavnih ciljeva poslovnog plana, osim oporavka poslovanja nakon pandemije COVID-19 zamjena je postojeće flote novijim troškovno isplativijim zrakoplovima putem operativnog najma. Nakon detaljne analize tržišta i ponuda zrakoplova, Croatia Airlines odabrao je zrakoplov tipa Airbus A220, kapaciteta 149 sjedala (A220-300) i 127 sjedala (A220-100) za isporuke u razdoblju od 2024. do 2027. godine. Početkom 2023. godine Croatia Airlines je ugovorio operativni najam za šest zrakoplova tipa Airbus A220 (četiri zrakoplova A220-300 i dva zrakoplova A220-100) s leasing kompanijom Air Lease Corporation. Dana 30. listopada 2023. godine ugovoren je operativni najam tri zrakoplova tipa Airbus A220 s leasing kompanijom Azzora. U drugoj polovici prosinca 2023. godine s leasing kompanijom Griffin Global Asset Management ugovoreno je financiranje šest zrakoplova A220 koji su direktno naručeni od Airbusa kao jedan od dodataka ugovoru koji datira još iz 2008. godine. Financiranje se odnosi na predujmove i operativni najam šest zrakoplova. Na taj način ugovoreno je 15 zrakoplova Airbus A220, kako to predviđa „Post Covid“ strategija Croatia Airlinesa. Prepoznata su dva glavna rizika u procesu zamjene flote: kašnjenje isporuke novih zrakoplova te rizik potrebe adekvatnog zbrinjavanja pet zrakoplova tipa Airbus 319/320 po isteku „životnog vijeka“ koji su u vlasništvu Croatia Airlinesa. Obaveza zbrinjavanja postojeće Airbus flote uvjetuje da se rješenje nađe dok su zrakoplovi još plovidbeni kako bi se mogli monetizirati njihovi motori, dijelovi i komponente. Stoga je donesen zaključak kako je najekonomičnije prodaju napraviti u paketu i u zatečenom stanju, po modelu tzv. sale & lease back, dakle prodati zrakoplove dok su plovidbeni te ih istodobno uzeti u zakup dok ne budu zamijenjeni novim zrakoplovima. Prednost takvog pristupa jest osiguranje potrebne fleksibilnosti u provedbi plana zamjene flote (npr. produljenje najma u slučaju kašnjenja isporuka novih zrakoplova), uz prebacivanje rizika zbrinjavanja neplovidbenih zrakoplova na leasing kompaniju. U rujnu 2023. godine proveden je sale & lease back zrakoplova tipa Airbus 319/320, a dobivena financijska sredstva će se iskoristiti za kupnju rezervnih motora za flotu A220. Ostali zrakoplovi u floti Croatia Airlinesa (flota Dash 8-Q400) bit će vraćeni vlasnicima/davateljima najma nakon što istekne zakup.

2) optimiziranje i proširenje mreže opsluživanja

Sukladno očekivanom oporavku potražnje za uslugama zračnog prijevoza poslije završetka pandemije planom je predviđeno postupno povećanje broja destinacija i frekvencija uz optimiziranje proširene mreže opsluživanja. U 2022. godini uvedeno je pet novih međunarodnih linija iz Zračne luke Split za Amsterdam, Bukurešt, Dublin, Milano i Stockholm, a povećavao se nalet i u zimskom razdoblju uvođenjem linija Osijek-München, Split-Zurich i Pula-Zurich. U 2023. godini uvedene su nove linije Split-Oslo, Split-Skopje, Dubrovnik-Prag, Zagreb-Mostar, Zadar-München te Brač-München, a za 2024. godinu planira se uvođenje novih ruta iz Zagreba.

3) povećanje putničkih prihoda

Planirano povećanje putničkih prihoda bazira se na planiranom porastu broja prevezenih putnika uz povećanje ponuđenih usluga (proizvoda), diversifikaciju cijena usluga te povećanje efikasnosti kroz daljnju digitalizaciju svih komercijalnih aktivnosti u cilju realiziranja prihodovnih potencijala.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

4) povećanje prihoda koji nisu vezani uz letenje

U tijeku je profiliranje sektora tehničkih poslova kao profitnog centra uz povećanje prihoda od pružanja usluga održavanja drugim kompanijama. Planirani porast prihoda od usluga održavanja zrakoplova drugih kompanija bazira se na predviđenom produljenju sezone održavanja zrakoplova na deset mjeseci godišnje, odnosno oslobađanjem kapaciteta održavanja i njihovim maksimalnim iskorištenjem za održavanja zrakoplova drugih kompanija nakon zamjene stare flote Croatia Airlinesa novim zrakoplovima.

5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora za razdoblje 2022.-2026. godine

Prometno povezivanje Hrvatske i dalje je u fokusu kompanije. Nakon provedenog javnog natječaja, a temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske, između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlinesa sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje od 4. srpnja 2022. do 28. ožujka 2026. godine.

6) troškovne inicijative u vidu smanjenja različitih kategorija troškova

Neke od planiranih mjera racionalizacije su optimizacija troškova usluga zračnih luka kroz proces pregovaranja s dobavljačima, jača kontrola postojećih ugovora i traženja potencijalnog novog pružatelja usluga prihvaća i otpreme zrakoplova na monopolističkim tržištima te pregovaranje nižih cijena pristojbi zračnih luka, smanjenje troškova podvorbe putnika promjenom modela usluga tijekom leta, racionalizacija prodajne mreže odnosno poslovnica te smanjenje agentskih provizija. Jedna od troškovnih inicijativa je i smanjenje troškova rada mjerama optimizacije planiranja posada te povećanje produktivnosti osoblja tehnike, komercijalnog i administrativnog osoblja optimiziranjem poslovnih procesa. Efekt ovih mjera zbog rasta cijena, odnosno inflatornih pritisaka te povećanja jediničnih cijena dobavljača su manji od očekivanih u „Post Covid“ strategiji, posebice u 2023. godini. U cilju dodatne optimizacije troškova kroz optimizaciju poslovnih procesa, kompanija je započela i s digitalizacijom i to u području komercijalnih poslova, u procesu održavanja zrakoplova, a u 2024. godini očekuje se početak projekta DMS (Document Management Systems) na razini cijele kompanije.

7) pregovori s Airbusom u pogledu otkazivanja narudžbe zrakoplova A320neo

Pregovori oko raskida/promjene ugovora iz 2008. godine s Airbus Industrie za nabavu četiri Airbus 320neo zrakoplova započeli su u jesen 2019. godine. Pregovori „Termination Agreementa“ čiji predmet je otkazivanje nabave A320neo zrakoplova stavljeni su u mirovanje početkom krize uzrokovane virusom COVID-19, a nastavljeni su početkom 2021. godine. U 2022. godini u okviru pregovora s Airbusom oko narudžbe šest novih A220 zrakoplova dogovoreno je da ta narudžba zamjenjuje narudžbu A320neo zrakoplova, a u okviru projekta obnove flote Croatia Airlinesa i sukladno smjernicama „Post Covid“ strategije. Tako je, umjesto pregovora oko raskida starog ugovora, Croatia Airlines nastavio ugovor s Airbusom i sklopio dodatak kupoprodajnom ugovoru iz travnja 2008. kojim su se postojeće obveze vezane za A320neo zrakoplove zamijenile novom obvezom vezanom za kupovinu šest zrakoplova Airbus A220. S Airbusom je također postignut dogovor oko korištenja do sada plaćenih avansa (PDP iznosa) u iznosu od 9 milijuna USD za nove zrakoplove kao i otpis kamata u iznosu od 1,3 milijuna USD.

Svjetsko gospodarstvo će se i u 2024. godini nastaviti suočavati s brojnim izazovima, a mnogi čimbenici mogli bi (pozitivno ili negativno) utjecati na krhku profitabilnost zrakoplovne industrije. Ipak, IATA smatra da postoji puno razloga za optimizam u 2024. godini, a njihove projekcije predviđaju potpuni oporavak i dostizanje razine prometa iz 2019. godine, odnosno prije COVID-19 pandemije.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Ostvarenje planiranih rezultata Croatia Airlinesa za 2024. godinu u velikoj mjeri će ovisiti o očekivanoj projiciranoj potražnji za uslugama zračnog prijevoza, uz glavne rizike povezane s ratovima u Ukrajini te između Izraela i Hamasa, cijenom goriva i ostalih energenata, inflatornim pritiscima te problemima u lancu opskrbe. Također, vezano za regulatorne planove, zračni prijevoznici mogli bi se suočiti s rastućim troškovima usklađivanja i dodatnim troškovima koji se odnose na režime prava putnika, regionalne ekološke inicijative i zahtjeve pristupačnosti.

U plan poslovanja za 2024. godinu uključene su i strateške inicijative „Post Covid“ strategije Croatia Airlinesa uz intenziviranje svih aktivnosti vezanih za prihvat u flotu prvih novih zrakoplova Airbus A220.

Društvo za 2024. godinu planira dobit u visini od 1,4 milijuna eura. Planirani rezultat temelji se na projekciji prometnih učinaka koji su osnova za izračun prihoda i troškova poslovanja. I u 2024. godini poseban naglasak će biti na održavanju likvidnosti Društva, a planom je predviđeno stanje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 71 milijun eura na kraju 2024. godine. Planirana financijska sredstva dostatna su da se osigura pravovremeno ispunjenje obveza tijekom 2024. godine, odnosno osigura ispunjenje pretpostavki koje će omogućiti Društvu nastavak poslovanja prema načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

Uzevši u obzir sve prethodno spomenute činjenice, Uprava Društva zaključuje kako će Društvo biti sposobno na vrijeme podmiriti tekuće obveze te udovoljiti zahtjevima ugovora o najmovima. Uprava Društva je uvjerenja da je primjereno financijske izvještaje sastaviti po načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

Provođenje definirane „Post Covid“ strategije, ali i nastavak procesa privatizacije kada se za to steknu uvjeti trebali bi smanjiti rizike značajne neizvjesnosti i sumnji vezanih uz sposobnost Društva da nastavi poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja u budućem razdoblju.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

4. PRIHODI OD PUTNIČKOG PROMETA

	2023. Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće eura
Redovni letovi	199.126	158.685
Charter letovi	9.656	9.250
	<u>208.782</u>	<u>167.935</u>

Prihodi po zemljopisnoj podjeli temeljem mjesta kupnje:

	2023. Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće eura
Hrvatska	73.074	56.359
SAD	23.384	17.751
Grčka	19.834	14.140
Njemačka	17.329	15.870
Francuska	7.934	7.591
Nizozemska	5.846	3.863
Švicarska	5.011	4.350
Ostale zemlje	73.699	48.011
	<u>208.782</u>	<u>167.935</u>

5. OSTALI PRIHODI OD PRODAJE

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Prihodi od usluga tehnike	7.361	8.325	7.361	8.325
Provizija od inozemnih zrakoplovnih kompanija	1.173	612	1.173	612
Prihodi od usluga rezervacijskog sustava	1.125	928	373	260
Prihodi od propagandnih usluga	2.560	1.613	2.560	1.613
Prihodi od školovanja	381	454	381	454
Prihodi od ostvarenih milja	516	431	516	431
Ostalo	2.076	1.464	774	677
	<u>15.192</u>	<u>13.827</u>	<u>13.138</u>	<u>12.372</u>

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

6. OSTALI PRIHODI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Prihodi od PSO	15.558	14.782	15.558	14.782
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	9.490	52	9.490	52
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja	2	9.335	2	9.332
Prihod od prodaje rezervnih dijelova	10	19	10	19
Ostali prihodi	4.342	4.257	4.317	4.195
	29.402	28.445	29.377	28.380

Prihodi od PSO, najvećim dijelom, evidentirani su na ime razlike neostvarenih prihoda u odnosu na troškove za obavljanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza od Vlade Republike Hrvatske (PSO – Public Service Obligation). Iznos PSO naknade utvrđuje se kao razlika između ostvarenih prihoda i direktnih troškova letenja na pojedinim domaćim linijama, a ostvaruje se u cilju očuvanja prometne povezanosti regija u domaćem linijskom zračnom prijevozu.

Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme tijekom 2023. godine uključuju efekt provođenja „Sale & lease back,, ugovora i utvrđeni su kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti zrakoplova i motora i diskontiranog iznosa imovine s pravom korištenja izračunatog temeljem ukupno ugovorenih fiksnih obaveza do isteka najma (prema pravilima MSFI-16 standarda).

Ostali prihodi uključuju prihode od odobrenih rabata, ostale prihode iz prethodnih godina, prihode od ukidanja rezerviranja te ostale razne prihode.

Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja iz 2022. godine najvećim dijelom se odnose na uplaćene predujmove za Airbus flotu.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

7. TROŠKOVI PO PRIRODI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eur	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eur	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eur	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eur
Troškovi goriva	50.802	57.591	50.802	57.591
Troškovi zračnih luka	36.105	31.516	36.105	31.516
Troškovi osoblja	42.404	36.202	41.667	35.556
Trošak najma i održavanja motora i dijelova	26.402	16.958	26.402	16.958
Najam zrakoplova	817	56	817	56
Troškovi kontrole leta	17.188	15.346	17.187	15.346
Troškovi rezervacijskog sustava	11.132	9.671	11.132	9.671
Amortizacija	19.016	21.415	18.976	21.373
Troškovi provizija	7.532	6.046	7.532	6.046
Catering	2.629	2.163	2.629	2.163
Trošak potrošnog materijala	2.934	3.175	2.934	3.175
Troškovi promocije	2.255	1.691	2.255	1.691
Ostali troškovi	30.923	22.514	29.840	21.957
	250.139	224.344	248.278	223.099

8. TROŠKOVI OSOBLJA

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eur	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eur	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eur	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eur
Neto plaće i naknade	20.331	17.683	19.926	17.326
Porezi i doprinosi iz plaća	9.471	7.855	9.291	7.707
Doprinosi na plaće	6.637	5.655	6.549	5.580
Ostali troškovi osoblja	5.965	5.009	5.901	4.943
	42.404	36.202	41.667	35.556

Dana 31. prosinca 2023. godine Croatia Airlines Grupa je imala 935 zaposlenika (Croatia Airlines d.d. 911, Amadeus Croatia d.d. 6 i Obzor putovanja d.o.o. 18 zaposlenika), dok je na dan 31. prosinca 2022. godine Croatia Airlines Grupa imala 938 zaposlenika (Croatia Airlines d.d. 910, Amadeus Croatia d.d. 7 i Obzor putovanja d.o.o. 21 zaposlenika); (vidi bilješku 36.).

Troškovi osoblja raspoređeni su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti po stavkama troškova poslovanja u skladu s ICAO (International Civil Aviation Organization) metodologijom.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

9. FINANCIJSKI PRIHODI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Pozitivne tečajne razlike	7.909	10.142	7.906	10.135
Prihodi od kamata	<u>1.367</u>	<u>72</u>	<u>1.463</u>	<u>76</u>
	<u>9.369</u>	<u>10.214</u>	<u>9.462</u>	<u>10.211</u>

10. FINANCIJSKI RASHODI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Negativne tečajne razlike	8.347	12.393	8.341	12.383
Troškovi kamata	2.947	2.991	2.945	2.989
Ostali financijski rashodi	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>5</u>
	<u>11.300</u>	<u>15.389</u>	<u>11.292</u>	<u>15.377</u>

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

11. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit obračunava se po stopi od 18% (2022.: 18%), koja se primjenjuje na oporezivu dobit tekuće godine. Ovisna društva porez na dobit obračunavaju po stopi od 18% (Obzor putovanja d.o.o.) i po stopi od 10% (Amadeus Croatia d.d.).

Društvo nema obvezu poreza na dobit tekuće godine s obzirom na prenesene gubitke iz prethodnih godina.

U 2022. godini nije bilo troška poreza na dobit na razini Grupe s obzirom da su oba ovisna društva iskoristila dio prenesenih gubitaka.

Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti je kako slijedi:

	2023.	2022.	2023.	2022.
	Croatia Airlines	Croatia Airlines	Croatia Airlines	Croatia Airlines
	Grupa	Grupa	d.d.	d.d.
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	eura	eura	eura	eura
Dobit/(gubitak) prije poreza	2.369	(17.935)	2.252	(18.203)
Porez po zakonskoj stopi	426	(3.230)	405	(3.278)
Porezno nepriznati troškovi	245	117	242	115
Neoporezivi prihodi	(29)	(10)	(29)	(6)
Porezne olakšice	(100)	(86)	(100)	(86)
Porezni gubici za koje nije priznata odgođena porezna imovina	-	3.255	-	3.255
Iskorišteni porezni gubici za koje nije bila priznata odgođena porezna imovina	(541)	(24)	(518)	-
Utjecaj različitih poreznih stopa	6	(22)	-	-
Porez na dobit	7	-	-	-

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

11. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Pregled poreznih gubitaka raspoloživih za prijenos na razini Društva je kako slijedi:

	2023.	2023.	2022.	2022.
	Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje	Porezna olakšica po stopi 18%	Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje	Porezna olakšica po stopi 18%
	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
Gubitak iz 2019. (istječe 2024.)	9.024	1.624	9.024	1.624
Gubitak iz 2020. (istječe 2025.)	60.511	10.892	60.511	10.892
Gubitak iz 2021. (istječe 2026.)	40.942	7.370	40.942	7.370
Gubitak iz 2022. (istječe 2027.)	18.077	3.254	-	-
	128.554	23.140	110.477	19.886

Porezni gubitak ovisnih društava je kako slijedi:

	2023.	2023.	2022.	2022.
	Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje	Porezna olakšica po stopi 10%	Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje	Porezna olakšica po stopi 10%
	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
Gubitak iz 2020. (istječe 2025.)	111	11	206	21
Gubitak iz 2021. (istječe 2026.)	23	2	111	11
	134	13	317	32

Odgođena porezna imovina nije priznata zbog neizvjesnosti ostvarivanja oporezive dobiti u budućnosti koja bi omogućila korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Nepriznata porezna imovina je izračunata primjenom porezne stope koja se očekuje primjenjivati.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA

Croatia Airlines Grupa

2023. godina	Software tisuće eura	Ulaganje u prava korištenja tisuće eura	Nematerijalna imovina u pripremi tisuće eura	Ukupno tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 1.1.2023.	5.333	1.373	112	6.818
Povećanja	183	15	388	586
Prijenos	54	-	(54)	-
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-	-	-	-
Otuđenja	(554)	(7)	-	(561)
Stanje 31.12.2023.	<u>5.016</u>	<u>1.381</u>	<u>446</u>	<u>6.843</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 1.1.2023.	5.118	1.282	-	6.400
Trošak amortizacije za godinu	168	60	-	228
Prijenos	-	-	-	-
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-	-	-	-
Otuđenja	(555)	(7)	-	(562)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Stanje 31.12.2023.	<u>4.731</u>	<u>1.335</u>	<u>-</u>	<u>6.066</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
Stanje 31.12.2023.	<u>285</u>	<u>46</u>	<u>446</u>	<u>777</u>
Stanje 1.1.2023.	<u>215</u>	<u>91</u>	<u>112</u>	<u>418</u>
2022. godina				
	Software tisuće eura	Ulaganje u prava korištenja tisuće eura	Nematerijalna imovina u pripremi tisuće eura	Ukupno tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 1.1.2022.	5.119	1.347	69	6.535
Povećanja	226	28	43	297
Tečajne razlike	(12)	(2)	-	(14)
Stanje 31.12.2022.	<u>5.333</u>	<u>1.373</u>	<u>112</u>	<u>6.818</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 1.1.2022.	4.966	1.236	-	6.202
Trošak amortizacije za godinu	163	49	-	212
Tečajne razlike	(11)	(3)	-	(14)
Stanje 31.12.2022.	<u>5.118</u>	<u>1.282</u>	<u>-</u>	<u>6.400</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
Stanje 31.12.2022.	<u>215</u>	<u>91</u>	<u>112</u>	<u>418</u>
Stanje 1.1.2022.	<u>153</u>	<u>111</u>	<u>69</u>	<u>333</u>

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.

2023. godina	Software tisuće eura	Ulaganje u prava korištenja tisuće eura	Nematerijalna imovina u pripremi tisuće eura	Ukupno tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 1.1.2023.	5.303	1.366	112	6.781
Povećanja	183	15	388	586
Prijenos	54	-	(54)	-
Otuđenja	(524)	-	-	(524)
Stanje 31.12.2023.	5.016	1.381	446	6.843
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 1.1.2023.	5.088	1.275	-	6.363
Trošak amortizacije za godinu	168	60	-	228
Prijenos	-	-	-	-
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-	-	-	-
Otuđenja	(525)	-	-	(525)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Stanje 31.12.2023.	4.731	1.335	-	6.066
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
Stanje 31.12.2023.	285	46	446	777
Stanje 1.1.2023.	215	91	112	418
2022. godina				
2022. godina	Software tisuće eura	Ulaganje u prava korištenja tisuće eura	Nematerijalna imovina u pripremi tisuće eura	Ukupno tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 1.1.2022.	5.089	1.341	69	6.499
Povećanja	200	28	69	297
Prijenos	26	-	(26)	-
Tečajne razlike	(12)	(3)	-	(15)
Stanje 31.12.2022.	5.303	1.366	112	6.781
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 1.1.2022.	4.937	1.229	-	6.166
Trošak amortizacije za godinu	163	49	-	212
Tečajne razlike	(12)	(3)	-	(15)
Stanje 31.12.2022.	5.088	1.275	-	6.363
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
Stanje 31.12.2022.	215	91	112	418
Stanje 1.1.2022.	152	112	69	333

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Croatia Airlines Grupa	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostalo	Zrakoplovi	Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati	Imovina u pripremi i dani predujmovi	Ukupno
2023. godina	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2023.	9.619	7.869	160.917	25.378	28	203.811
Povećanja	-	1.165	-	1.919	2.342	5.426
Prijenos	-	-	-	-	-	-
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	-	-	-	-	-
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	(88)	-	(88)
Otuđenja	-	(481)	(160.917)	(7.851)	-	(169.249)
Stanje 31.12.2023.	9.619	8.553	-	19.358	2.370	39.900
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2023.	4.885	6.877	143.095	19.321	-	174.178
Trošak amortizacije za godinu	278	553	2.753	1.206	-	4.790
Postkapitalizacija	-	8	-	701	-	709
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	(22)	-	(22)
Otuđenja	-	(481)	(145.848)	(7.060)	-	(153.389)
Stanje 31.12.2023.	5.163	6.957	-	14.147	-	26.267
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2023.	4.456	1.596	-	5.211	2.370	13.633
Stanje 1.1.2023.	4.734	992	17.822	6.057	28	29.633

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Croatia Airlines Grupa	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostalo	Zrakoplovi	Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati	Imovina u pripremi i dani predujmovi	Ukupno
2022. godina	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2022.	9.626	7.437	160.747	26.900	5	204.715
Povećanja	16	721	540	1.543	28	2.848
Prijenos	-	-	-	(477)	-	(477)
Otuđenja	-	(271)	-	(2.528)	(5)	(2.804)
Tečajne razlike	(23)	(18)	(370)	(60)	-	(471)
Stanje 31.12.2022.	9.619	7.869	160.917	25.378	28	203.811
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2022.	4.623	6.759	139.202	20.683	-	171.267
Trošak amortizacije za godinu	273	403	4.215	657	-	5.548
Prijenos	-	-	-	(170)	-	(170)
Otuđenja	-	(270)	-	(1.802)	-	(2.072)
Tečajne razlike	(11)	(15)	(322)	(47)	-	(395)
Stanje 31.12.2022.	4.885	6.877	143.095	19.321	-	174.178
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2022.	4.734	992	17.822	6.057	28	29.633
Stanje 1.1.2022.	5.003	678	21.545	6.217	5	33.448

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostalo	Zrakoplovi	Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati	Imovina u pripremi i dani predujmovi	Ukupno
2023. godina	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2023.	9.619	7.779	160.917	25.378	28	203.721
Povećanja	-	1.130	-	1.919	2.342	5.391
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	(88)	-	(88)
Otuđenja	-	(479)	(160.917)	(7.851)	-	(169.247)
Stanje 31.12.2023.	9.619	8.430	-	19.358	2.370	39.778
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2023.	4.885	6.811	143.095	19.321	-	174.112
Trošak amortizacije za godinu	278	542	2.753	1.206	-	4.780
Postkapitalizacija	-	8	-	701	-	710
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	(22)	-	(22)
Otuđenja	-	(479)	(145.848)	(7.060)	-	(153.386)
Stanje 31.12.2023.	5.163	6.882	-	14.147	-	26.193
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2023.	4.456	1.548	-	5.211	2.370	13.585
Stanje 1.1.2023.	4.734	969	17.822	6.058	28	29.610

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostalo	Zrakoplovi	Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati	Imovina u pripremi i dani predujmovi	Ukupno
2022. godina	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2022.	9.626	7.352	160.747	26.900	5	204.630
Povećanja	16	714	540	1.543	28	2.841
Prijenos	-	-	-	(477)	-	(477)
Otuđenja	-	(270)	-	(2.528)	(5)	(2.803)
Tečajne razlike	(23)	(17)	(370)	(60)	-	(470)
Stanje 31.12.2022.	9.619	7.779	160.917	25.378	28	203.721
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2022.	4.623	6.700	139.202	20.683	-	171.208
Trošak amortizacije za godinu	273	396	4.215	657	-	5.541
Prijenos	-	-	-	(170)	-	(170)
Otuđenja	-	(269)	-	(1.802)	-	(2.071)
Tečajne razlike	(11)	(17)	(322)	(47)	-	(397)
Stanje 31.12.2022.	4.885	6.810	143.095	19.321	-	174.111
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2022.	4.734	969	17.822	6.057	28	29.610
Stanje 1.1.2022.	5.003	652	21.545	6.217	5	33.422

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Do rujna 2023. godine u vlasništvu kompanije bilo je pet zrakoplova Airbus flote koji su pred istekom „životnog vijeka“. U rujnu 2023. godine proveden je Sale & lease back zrakoplova tipa Airbus 319/320 u procesu operativne zamjene flote jer je kao veliki rizik detektirana potreba adekvatnog zbrinjavanja pet zrakoplova tipa Airbus 319/320 po isteku „životnog vijeka“, a u vlasništvu su Croatia Airlinesa. Obaveza zbrinjavanja postojeće Airbus flote uvjetuje da se rješenje nađe dok su zrakoplovi još plovidbeni kako bi se mogli monetizirati njihovi motori, dijelovi i komponente. Stoga je donesen zaključak kako je najekonomičnije prodaju napraviti u paketu i u zatečenom stanju, po modelu tzv. Sale & lease back, dakle prodati zrakoplove dok su plovidbeni te ih istodobno uzeti u zakup dok ne budu zamijenjeni novim zrakoplovima. Prednost takvog pristupa jest osiguranje potrebne fleksibilnosti u provedbi plana zamjene flote (npr. produljenje najma u slučaju kašnjenja isporuka novih zrakoplova), uz prebacivanje rizika zbrinjavanja ne plovidbenih zrakoplova na leasing kompaniju. Ostali zrakoplovi u floti Croatia Airlinesa (flota Dash 8-Q400) bit će vraćeni vlasnicima/davateljima najma nakon što istekne zakup. Zrakoplov Airbus A319 registracije 9A-CTI odradio je 28.10.2023. zadnji let za kompaniju te je vraćen najmodavcu. Jedan od zrakoplova A320, koji je u operativnom najmu, imao je funkciju rezervnog zrakoplova te se koristio po potrebi, odnosno u slučaju poremećaja u prometu zbog tehničkih razloga, a prema ugovoru za njega su se plaćali samo ostvareni sati letenja

Flota na dan 31. prosinca 2023.

Tip zrakoplova	Količina	Oblik vlasništva
Airbus A320	2	najam
Airbus A319	4	najam
Dash 8-Q400	6	najam
Ukupno	12	

Imovina u pripremi i dani predujmovi

Imovina u pripremi u iznosu 2.370 tisuća eura odnosi se na plaćanje predujma za motore u iznosu 2.327 tisuća eura (2022: imovina u pripremi u iznosu 28 tisuća eura odnosila se na investicije u zrakoplove).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

14. ULAGANJA U NEKRETNINE

Pregled ulaganja u nekretnine u nastavku prikazuje pregled ulaganja u nekretnine i za Grupu i za Društvo.

2023. godina	Ulaganja u nekretnine tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1.1.2023.	1.793
Tečajne razlike	-
Stanje 31.12.2023.	<u>1.793</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1.1.2023.	1.793
Tečajne razlike	-
Stanje 31.12.2023.	<u>1.793</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST	
Stanje 31.12.2023.	-
Stanje 1.1.2023.	-
2022. godina	Ulaganja u nekretnine tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 1.1.2022.	1.797
Tečajne razlike	(4)
Stanje 31.12.2022.	<u>1.793</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	
Stanje 1.1.2022.	1.797
Tečajne razlike	(4)
Stanje 31.12.2022.	<u>1.793</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST	
Stanje 31.12.2022.	-
Stanje 1.1.2022.	-

Prihod od najma ostvaren po osnovu ulaganja u nekretnine iznosi 184 tisuće eura (2022.: 172 tisuće eura) i iskazan je unutar kategorije Ostalo u sklopu bilješke Ostali prihodi od prodaje.

Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na datum izvještavanja iznosi 1.793 tisuća eura.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

Naziv društva	Djelatnost	Udio	2023.	2022.	2023.	2022.
			Croatia Airlines Grupa tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Obzor putovanja d.o.o.	Turistička djelatnost	100%	-	-	135	135
Amadeus Croatia d.d.	Marketinške usluge	95%	-	-	211	211
			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>346</u>	<u>346</u>

Ovisna društva osnovana su u Republici Hrvatskoj. Postotak se odnosi na udio u vlasništvu te glasačkim pravima.

Odlukom od 3. studenog 2022. godine je društvo Croatia Airlines d.d. svoje potraživanje prema društvu Amadeus Croatia d.d. temeljem ugovora o namjenskom zajmu od 19. svibnja 2020. godine, u iznosu od 186 tisuća eura unijelo u kapitalne rezerve ovisnog društva.

16. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2023.	2022.	2023.	2022.
	Croatia Airlines Grupa tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Unaprijed plaćeno održavanje zrakoplova i motora	<u>32.571</u>	<u>23.512</u>	<u>32.571</u>	<u>23.512</u>
	<u>32.571</u>	<u>23.512</u>	<u>32.571</u>	<u>23.512</u>

17. DUGOTRAJNI DEPOZITI

	2023.	2022.	2023.	2022.
	Croatia Airlines Grupa tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Depoziti dani dobavljačima	7.877	5.610	7.875	5.609
Depoziti kod banaka za kredite djelatnika	131	167	131	167
Depoziti za izdavanje bankovnih garancija	4.341	3.520	4.101	3.408
Depoziti za najam poslovnih prostora	<u>35</u>	<u>27</u>	<u>35</u>	<u>27</u>
	<u>12.384</u>	<u>9.324</u>	<u>12.142</u>	<u>9.211</u>

Dugotrajni depoziti dani dobavljačima Društva sastoje se od depozita danih kao jamstva dobavljačima u iznosu 7.875 tisuća eura (2022: depoziti dani kao jamstva dobavljačima u iznosu 5.609 tisuća eura).

Kamatna stopa na dugoročne depozite za namjenske kredite djelatnika iznosi od 0% - 0,75%.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

18. ULAGANJA U VLASNIČKE INSTRUMENTE

		2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Hrvatska poštanska banka d.d.	0,18%	-	170	-	170
Star Alliance		25	25	25	25
		<u>25</u>	<u>195</u>	<u>25</u>	<u>195</u>

Ulaganja u vlasničke instrumente klasificirana su u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. S osnove usklađenja fer vrijednosti u 2023. godini u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti priznat je dobitak u iznosu 120 tisuća eura (2022.: dobitak u iznosu 20 tisuća eura). Na dan 31.12. ulaganja u dionice Hrvatske poštanske banke reklasificirana su u kratkotrajnu financijsku imovinu u iznosu od 289 tisuća eura, s obzirom da su ista namijenjena prodaji.

19. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Dani predujmovi	13.609	8.473	13.609	8.473
Potraživanja za stanove u otkupu	3	5	3	5
	<u>13.612</u>	<u>8.478</u>	<u>13.612</u>	<u>8.478</u>

Croatia Airlines je tijekom 2022. godine nastavio pregovore s Airbusom i sklopio dodatak kupoprodajnom ugovoru iz travnja 2008. kojim su se postojeće obveze vezane za A320neo zrakoplove zamijenile novom obvezom vezanom za kupovinu šest zrakoplova Airbus A220. S Airbusom je također postignut dogovor oko korištenja do sada plaćenih avansa (PDP iznosa) u iznosu od 9 milijuna USD za nove zrakoplove kao i otpis kamata u iznosu od 1,3 milijuna USD.

Tijekom 2023. godine je potpisan tripartitni ugovor s lezorom kojim će se dani predujmovi u iznosu od 13.609 tisuća eura (2022.: 8.473 tisuće eura) iskoristiti za financiranje nove flote.

Dugotrajna potraživanja za stanove u otkupu odnose se na potraživanja za 7 stanova u otkupu od fizičkih osoba. Dospijeće potraživanja je od 16 do 30 godina uz kamatu od 1% godišnje prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

20. ZALIHE

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Potrošni rezervni dijelovi	9.424	8.614	9.424	8.614
Zalihe hrane, pića i ostale zalihe	178	140	178	140
	<u>9.602</u>	<u>8.754</u>	<u>9.602</u>	<u>8.754</u>

Potrošni rezervni dijelovi terete trošak razdoblja prilikom stavljanja u upotrebu dok su rotirajući rezervni iskazani u kategoriji dugotrajne imovine u poziciji nekretnine, postrojenja i oprema.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Potraživanja od kupaca u zemlji	4.704	3.848	4.049	3.346
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	11.424	8.847	11.278	8.791
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(754)	(777)	(754)	(777)
	<u>15.374</u>	<u>11.918</u>	<u>14.573</u>	<u>11.360</u>

Sljedeće tablice prikazuju promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca temeljem očekivanih kreditnih gubitaka:

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca		
1. siječnja	777	777
Povećanja	53	53
Smanjenja	(2)	(2)
Otpisi	(59)	(59)
Tečajne razlike	(15)	(15)
31. prosinca	<u>754</u>	<u>754</u>

	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca		
1. siječnja	767	767
Otpisi	(1)	(1)
Tečajne razlike	11	11
31. prosinca	<u>777</u>	<u>777</u>

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Potraživanja od zaposlenih	12	14	12	14
Potraživanja od države i drugih institucija	1.590	2.670	1.571	2.670
Potraživanja za avanse dobavljačima	1.371	685	1.349	655
Dani zajmovi	-	-	250	-
Ostala potraživanja	455	-	443	-
	<u>3.428</u>	<u>3.369</u>	<u>3.625</u>	<u>3.339</u>

23. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	1.139	1.783	1.043	1.768
Obračunati prihodi	767	3.297	767	3.297
	<u>1.906</u>	<u>5.080</u>	<u>1.810</u>	<u>5.065</u>

24. KRATKOTRAJNI DEPOZITI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Dani depoziti	3.647	1.986	3.646	1.985
	<u>3.647</u>	<u>1.986</u>	<u>3.646</u>	<u>1.985</u>

Dani depoziti najvećim dijelom se odnose na jamstvene depozite za karte prodane na američkom i europskom tržištu.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

25. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Žiro račun	11.017	56.453	10.234	56.028
Devizni računi	5.316	9.352	5.307	9.042
Blagajna	2	-	-	-
Devizna blagajna	1	2	1	1
Kratkoročni depoziti	63.577	11.215	63.578	11.215
	79.913	77.022	79.120	76.286

Kratkoročni depoziti predstavljaju oročenja u bankama s dospijecom do 90 dana, uz godišnju kamatnu stopu od 0,80% do 5,16%.

26. DIONIČKI KAPITAL

Dana 31. prosinca struktura vlasništva Društva bila je kako slijedi:

2023.	Broj dionica	tisuće eura	Udio %
Dioničari			
Republika Hrvatska	91.610.821	91.611	99,16
Zračna luka Zagreb d.o.o.	477.121	477	0,52
HPB za Republiku Hrvatsku	173.768	174	0,19
Ostali	126.243	126	0,13
	92.387.953	92.388	100,00
2022.	Broj	tisuće	Udio
	dionica	eura	%
Dioničari			
Republika Hrvatska	62.010.821	82.303	98,76
Zračna luka Zagreb d.o.o.	477.121	633	0,76
HPB za Republiku Hrvatsku	173.768	231	0,28
Ostali	126.243	167	0,20
	62.787.953	83.334	100,00

Dionički kapital Društva iznosi 92.388 tisuća eura (2022.: 83.334 tisuća eura), a podijeljen je na ukupno 92.387.953 redovnih dionica (2022.: 62.787.953) nominalne vrijednosti 1 euro (2022: 1,33 eura).

Odlukom glavne skupštine od 22.12.2022. godine temeljni kapital Društva povećan je uplatom u novcu i izdavanju novih dionica kao mjera financijske pomoći Republike Hrvatske u skladu s Privremenim okvirom Europske komisije za državne potpore radi podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji Covid-a 19. Odluka glavne skupštine, kojom je temeljni kapital Društva povećan sa iznosa od 83.334 tisuće eura za iznos od 39.286 tisuća eura na iznos od 122.620 tisuća eura, provedena je u Trgovačkom sudu u Zagrebu 5. siječnja 2023. godine. Radi povećanja temeljnog kapitala izdano je 29.600.000 novih dionica na ime, svaka nominalne vrijednosti 1,33 eura.

Odlukom glavne skupštine od 13.4.2023., a prema Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, Društvo je uskladilo nominalni iznos dionice zaokruživanjem na iznos od 1 euro kao najbliži cijeli broj. Usklađenjem nominalne vrijednosti dionice na 1 euro usklađuje se i temeljni kapital Društva na način da se isti smanjuje sa iznosa od 122.620 tisuća eura, za iznos od 30.232 tisuće eura, na iznos od 92.388 tisuća eura.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

27. REZERVE

Zakonske rezerve

U skladu sa zakonom, zakonska rezerva formira se kao najmanje 5% dobiti za godinu do trenutka kad ukupni iznos rezerve ne dostigne 5% dioničkog kapitala Društva. Odlukom Skupštine održane 10. srpnja 2020. godine, zakonske rezerve iskorištene su za pokrivanje gubitaka tako da na dan 31. prosinca 2023. godine i 31. prosinca 2022. godine Društvo nema zakonskih rezervi.

Ostale kapitalne rezerve

Na dan 31.12.2022. godine ostale kapitalne rezerve sastoje se od 39.271 tisuća eura sredstava uplaćenih od strane Republike Hrvatske za povećanje temeljnog kapitala temeljem odluke Skupštine održane 22. prosinca 2022. godine. Povećanje temeljnog kapitala provedeno je 5. siječnja 2023. godine.

Ostale kapitalne rezerve na razini Grupe uključuju rezerve ovisnih društava. Tijekom 2021. godine zakonske i ostale rezerve društva Amadeus Croatia d.d. iskorištene su za pokrivanje gubitaka tako da na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2022. godine društvo nema rezervi. Društvo Obzor putovanja d.o.o. ima ostale kapitalne rezerve u iznosu od 546 tisuću eura (2022.: 431 tisuću eura).

Revalorizacijske rezerve

Revalorizacijske rezerve (rezerva fer vrijednosti) nastala je s osnove usklađenja ulaganja u vlasničke instrumente i fer vrednovanje dugotrajne materijalne imovine.

Zaštitna rezerva

Na dan 31. prosinca 2023. nema instrumenata zaštite novčanog toka.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

28. OSNOVNI I RAZRIJEĐENI (GUBITAK)/DOBITAK PO DIONICI

Zarada po dionici izračunata je na temelju neto dobiti raspodjeljive dioničarima i prosječnog ponderiranog broja postojećih redovnih dionica kako slijedi:

	2023. Croatia Airlines Grupa EUR	2022. Croatia Airlines Grupa EUR
Dobit/(gubitak) za godinu u tisućama	<u>2.362</u>	<u>(17.935)</u>
Broj izdanih dionica	92.387.953	62.787.953
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u EUR	<u>0,03</u>	<u>(0,29)</u>

	2023. Croatia Airlines d.d. EUR	2022. Croatia Airlines d.d. EUR
Dobit/(gubitak) za godinu u tisućama	<u>2.252</u>	<u>(18.203)</u>
Broj izdanih dionica	92.387.953	62.787.953
Osnovna i razrijeđena dobit/(gubitak) po dionici u EUR	<u>0,02</u>	<u>(0,29)</u>

Razrijeđena zarada po dionici je ista kao i osnovna jer Društvo nije imalo konvertibilnih instrumenata niti opcija u dionicama.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

29. REZERVIRANJA

Pregled rezerviranja Grupe i Društva je kako slijedi:

	Rezerviranja za sudske sporove tisuće eura	Rezerviranja za otpremne i jubilarne nagrade tisuće eura	Rezerviranja za održavanje unajmljenih aviona i motora tisuće eura	Ostala rezerviranja tisuće eura	Ukupno tisuće eura
Dugoročni dio	2.299	295	28.624	566	31.784
Kratkoročni dio	-	-	3.710	-	3.710
Stanje 31. prosinca 2022.	2.299	295	32.334	566	35.494
Stanje 31. prosinca 2022.	2.299	295	32.334	566	35.494
Rezervirano tijekom godine	70	-	15.323	250	15.643
Iskorišteno tijekom godine	(32)	-	-	(353)	(385)
Otpušteno tijekom godine	(913)	(16)	(4.882)	(213)	(6.024)
Tečajne razlike	-	-	(1.065)	-	(1.065)
Stanje 31. prosinca 2023.	1.424	279	41.710	250	43.663
Dugoročni dio	1.424	279	38.000	250	39.953
Kratkoročni dio	-	-	3.710	-	3.710
Stanje 31. prosinca 2023.	1.424	279	41.710	250	43.663

Rezerviranja za sudske sporove odnose se na rezervaciju vezanu za četiri radna spora, a temeljena su na procjeni odvjetnika koji zastupaju Društvo te ključnog rukovodstva Društva.

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade odnose se na procijenjena dugoročna primanja zaposlenih u trenutku umirovljenja odnosno ostvarenja jubilarne nagrade za 25 godina rada u Društvu u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora. Obveza se obračunava od strane neovisnog aktuaru. Značajne pretpostavke koje je koristio aktuar su kako slijedi: godišnja stopa odlazaka zaposlenika, diskontna stopa, dob odlaska u mirovinu koja je određena za svakog zaposlenika posebno uzimajući u obzir njegovu sadašnju dob i ukupno ostvareni staž.

Rezerviranja za održavanje unajmljenih zrakoplova i motora odnose se na unaprijed plaćene ugovorene obveze za održavanje zrakoplova i motora u iznosu od 32.570 tisuće eura (2022.: 23.512 tisuće eura) i rezerviranja za održavanje koje se mora obaviti na kraju najma neposredno prije povrata predmetne imovine najmodavcu, neovisno o njenom korištenju, u iznosu 9.140 tisuće eura (2022.: 8.822 tisuće eura).

U ostalim rezerviranjima (2023.: 250 tisuća eura, 2022.: 566 tisuća eura) iznos od 250 tisuća eura odnosi se na rezervaciju obveza prema putnicima. Rezerviranja iz 2022. godine odnosila su se na rezerviranja za prijevremene odlaske u mirovinu dijela radnika koji su ostvarili uvjete za prijevremene otpremnine, a u skladu s planom usuglašenim s Nadzornim odborom.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

30. DUGOROČNI KREDITI

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Dugoročni krediti	81.654	83.843	81.654	83.843
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	-	(2.950)	-	(2.950)
	81.654	80.893	81.654	80.893

Opis obveza po dugoročnim kreditima Društva je kako slijedi:

Namjena kredita	Izvorna valuta	Dospijeće	2023. tisuće eura	2022. tisuće eura
Kredit za investicijsko održavanje motora	EUR	6. mjesec 2023.	-	2.950
Kredit za održavanje financijske stabilnosti	HRK	1. mjesec 2025.	35.891	35.227
Kredit za održavanje financijske stabilnosti	HRK	12. mjesec 2025.	33.181	33.181
Kredit za održavanje financijske stabilnosti	HRK	11. mjesec 2028.	12.582	12.485
			81.654	83.843
Tekuće dospijeće			-	(2.950)
Dugoročni dio kredita			81.654	80.893

Plan otplate obveze po dugoročnim kreditima je kako slijedi:

Plan otplate obveza po dugoročnim kreditima je kako slijedi:

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
2024.	-	-
2025.	69.072	69.072
2026.	12.582	12.582

Knjigovodstvena vrijednost dugoročnih kredita odgovara njihovoj fer vrijednosti.

Usklada kretanja obveze po dugoročnim kreditima s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti iskazana je u sklopu bilješke 32.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

31. NAJMOVI

Grupa i Društvo unajmljuju zrakoplove i motore, poslovne prostore i automobile.

Imovina s pravom korištenja

Croatia Airlines Grupa

2023. godina	Zrakoplovi tisuće eura	Motori tisuće eura	Poslovni prostori tisuće eura	Automobili tisuće eura	Ulaganja u tuđu imovinu tisuće eura	Ukupno tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2023.	65.547	12.965	4.620	33	27.261	110.426
Povećanja	5.910	6.543	674	102	1.610	14.839
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	88	88
Istek ugovora o najmu	-	-	(43)	(2)	(656)	(701)
Stanje 31.12.2023.	71.457	19.508	5.208	133	28.303	124.609
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2023.	32.531	9.427	2.792	15	24.596	69.361
Trošak amortizacije za godinu	9.190	2.566	891	25	1.326	13.998
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	22	22
Istek ugovora o najmu	-	-	(53)	(2)	2	(53)
Stanje 31.12.2023.	41.721	11.993	3.630	38	25.946	83.328
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2023.	29.736	7.515	1.578	95	2.357	41.281
Stanje 1.1.2023.	33.016	3.538	1.828	18	2.665	41.065

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Croatia Airlines Grupa

2022. godina	Zrakoplovi	Motori	Poslovni prostori	Automobili	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno
	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2022.	69.853	9.643	4.938	16	41.915	126.365
Povećanja	-	-	282	22	-	304
Ulaganja u imovinu u najmu	-	-	-	-	1.426	1.426
Modifikacija ugovora o najmu	(821)	3.346	123	-	-	2.648
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	477	477
Prekid ugovora o najmu	(3.326)	-	(574)	-	(15.408)	(19.308)
Istek ugovora o najmu	-	-	(137)	(5)	(1.059)	(1.201)
Tečajne razlike	(159)	(24)	(12)	-	(90)	(285)
Stanje 31.12.2022.	65.547	12.965	4.620	33	27.261	110.426
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2022.	26.992	7.042	2.341	12	36.692	73.079
Trošak amortizacije za godinu	8.763	2.402	801	8	3.681	15.655
Jednokratna odobrenja	-	-	37	-	-	37
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	170	170
Prekid ugovora o najmu	(3.160)	-	(245)	-	(14.807)	(18.212)
Istek ugovora o najmu	-	-	(137)	(5)	(1.059)	(1.201)
Tečajne razlike	(64)	(17)	(5)	-	(81)	(167)
Stanje 31.12.2022.	32.531	9.427	2.792	15	24.596	69.361
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2022.	33.016	3.538	1.828	18	2.665	41.065
Stanje 1.1.2022.	42.861	2.601	2.597	4	5.223	53.286

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Croatia Airlines d.d.

2023. godina	Zrakoplovi	Motori	Poslovni prostori	Automobili	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno
	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2023.	65.547	12.965	4.480	33	27.261	110.286
Povećanja	5.910	6.543	660	102	1.610	14.825
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	88	88
Istek ugovora o najmu	-	-	(43)	(2)	(656)	(701)
Stanje 31.12.2023.	71.457	19.508	5.097	133	28.303	124.498
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2023.	32.531	9.427	2.703	15	24.597	69.273
Trošak amortizacije za godinu	9.190	2.566	860	25	1.326	13.967
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	22	22
Istek ugovora o najmu	-	-	(22)	(2)	2	(22)
Stanje 31.12.2023.	41.721	11.993	3.541	38	25.947	83.240
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2023.	29.736	7.515	1.556	95	2.356	41.258
Stanje 1.1.2023.	33.016	3.538	1.777	18	2.664	41.013

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Croatia Airlines d.d.

2022. godina	Zrakoplovi tisuće eura	Motori tisuće eura	Poslovni prostori tisuće eura	Automobili tisuće eura	Ulaganja u tuđu imovinu tisuće eura	Ukupno tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 1.1.2022.	69.853	9.643	4.797	16	41.915	126.224
Povećanja	-	-	282	22	-	304
Ulaganja u imovinu u najmu	-	-	-	-	1.426	1.426
Modifikacija ugovora o najmu	(821)	3.346	123	-	-	2.648
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-	-	-	-	477	477
Prekid ugovora o najmu	(3.326)	-	(574)	-	(15.408)	(19.308)
Istek ugovora o najmu	-	-	(137)	(5)	(1.059)	(1.201)
Tečajne razlike	(159)	(24)	(11)	-	(90)	(284)
Stanje 31.12.2022.	65.547	12.965	4.480	33	27.261	110.286
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Stanje 1.1.2022.	26.992	7.042	2.285	12	36.692	73.023
Trošak amortizacije za godinu	8.763	2.402	767	7	3.681	15.620
Jednokratna odobrenja	-	-	37	-	-	37
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	170	170
Prekid ugovora o najmu	(3.160)	-	(245)	-	(14.807)	(18.212)
Istek ugovora o najmu	-	-	(137)	(5)	(1.059)	(1.201)
Tečajne razlike	(64)	(17)	(4)	1	(80)	(164)
Stanje 31.12.2022.	32.531	9.427	2.703	15	24.597	69.273
SADAŠNJA VRIJEDNOST						
Stanje 31.12.2022.	33.016	3.538	1.777	18	2.664	41.013
Stanje 1.1.2022.	42.861	2.601	2.512	4	5.223	53.201

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Obveze po najmovima

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Dugoročne obveze po najmovima	25.848	28.992	25.848	28.967
Kratkoročne obveze po najmovima	12.663	11.320	12.637	11.290
	38.511	40.312	38.485	40.257

Plan otplate obveza po najmovima je kako slijedi:

Plan otplate obveza po najmovima je kako slijedi:

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
2024.	15.298	15.272
2025.	15.766	15.766
2026.	11.065	11.065
Poslije 2026.	9.601	9.601
	51.730	51.704

Usklada kretanja obveze po najmovima s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti je kako slijedi:

	Croatia Airlines Grupa 2023. tisuće eura	Croatia Airlines d.d. 2023. tisuće eura
Stanje na dan 1. siječnja 2023.	40.312	40.257
Promjene iz nenovčanih tokova		
Priznavanje tijekom godine	15.049	14.825
Modifikacije ugovora	-	-
Prekid najma	(2.531)	(2.531)
Jednokratna odobrenja	-	-
Kamata	1.793	1.779
Utjecaj promjene tečaja	(1.613)	(1.613)
Preračun tečaja	-	-
Ukupne promjene iz nenovčanih tokova	12.698	12.460
Promjene iz novčanih tokova		
Plaćena kamata	(1.793)	(1.779)
Plaćena glavnica	(12.706)	(12.453)
Ukupne promjene iz novčanih tokova	(14.499)	(14.232)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	38.511	38.485

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Obveze po najmovima (nastavak)

	Croatia Airlines Grupa 2022. tisuće eura	Croatia Airlines d.d. 2022. tisuće eura
Stanje na dan 1. siječnja 2022.	49.212	49.123
Promjene iz nenovčanih tokova		
Priznavanje tijekom godine	304	304
Modifikacije ugovora	2.648	2.648
Prekid najma	(336)	(336)
Jednokratna odobrenja	(37)	(37)
Kamata	1.786	1.784
Utjecaj promjene tečaja	264	264
Preračun tečaja	(109)	(108)
Ukupne promjene iz nenovčanih tokova	4.520	4.519
Promjene iz novčanih tokova		
Plaćena kamata	(1.786)	(1.784)
Plaćena glavnica	(11.634)	(11.601)
Ukupne promjene iz novčanih tokova	(13.420)	(13.385)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	40.312	40.257

32. KRATKOROČNI KREDITI

Tijekom 2023. i 2022. godine nije bilo kratkoročnih kredita.

Usklada kretanja obveze po kreditima s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti Grupe i Društva je kako slijedi:

	2023. Dugoročni kredit tisuće eura	2023. Kratkoročni kredit tisuće eura	Ukupno krediti tisuće eura
Stanje na dan 1. siječnja 2023.	83.843	-	83.843
Promjene iz financijskih novčanih tokova			
Primljeni krediti	-	-	-
Otplata kredita	(2.950)	-	(2.950)
Ukupne promjene iz financijskih novčanih tokova	(2.950)	-	(2.950)
Ostale promjene			
Obveza za kamate	761	-	761
Ukupne ostale promjene	761	-	761
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	81.654	-	81.654

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

32. KRATKOROČNI KREDITI (NASTAVAK)

	Dugoročni kredit tisuće eura	Kratkoročni kredit tisuće eura	Ukupno kredit tisuće eura
Stanje na dan 1.siječnja 2022.	72.550	-	72.550
<i>Promjene iz financijskih novčanih tokova</i>			
Primljeni krediti	12.481	-	12.481
Otplata kredita	(1.701)	-	(1.701)
Ukupne promjene iz financijskih novčanih tokova	10.780	-	10.780
<i>Ostale promjene</i>			
Obveza za kamate	674	-	674
Tečajne razlike	11	-	11
Efekt preračuna tečaja	(172)	-	(172)
Ukupne ostale promjene	513	-	513
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	83.843	-	83.843

33. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Obveze prema dobavljačima u zemlji	8.767	5.792	8.313	5.530
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	8.903	7.048	8.788	7.021
	17.670	12.840	17.101	12.551

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

34. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Obveze za usluge u zračnom prometu	22.184	22.541	22.184	22.541
Primljeni depoziti i predujmovi	2.016	1.423	2.005	1.420
Obveze za plaće	2.992	2.597	2.934	2.541
Ostale kratkoročne obveze	454	586	384	453
	<u>27.646</u>	<u>27.147</u>	<u>27.507</u>	<u>26.955</u>

Kratkoročne obveze za usluge u zračnom prometu odnose se na obvezu s osnove prodanih važećih, a još neiskorištenih putničkih karata. Ove obveze prestaju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte.

S početkom pandemije i povećanim zahtjevima za refundacijama kupljenih karata, a s ciljem očuvanja likvidnosti, pristupilo se postupku izdavanja travel voucher-a kupcima karata na letovima koji zbog COVID-19 pandemije nisu odrađeni, čime je ukupno uplaćeni iznos za neiskorištene karte zadržan u Društvu te predstavlja obvezu za buduća putovanja. Obveza po voucherima se smanjuje izdavanjem zrakoplovnih prijevoznih dokumenata u zamjenu za voucher ili povratom (refundacijom) uplaćenog iznosa. Na dan 31. prosinca 2023. ova obveza iznosila je 5.149 tisuća eura (2022.: 5.329 tisuća eura).

35. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Odgođeni prihodi	-	2	-	2
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	494	327	494	327
Obračunati troškovi	3.350	8.524	3.301	8.441
	<u>3.844</u>	<u>8.853</u>	<u>3.795</u>	<u>8.770</u>

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

36. ZAPOSLENICI

Broj zaposlenika na dan 31. prosinca je bio kako slijedi:

	2023.	2022.
Croatia Airlines d.d.		
Piloti i kopiloti	128	119
Kabinsko osoblje	171	164
Tehničko osoblje i održavanje	253	253
Prodaja i marketing	128	137
Zemaljska operativa	91	92
Ostali zaposlenici	140	145
	<u>911</u>	<u>910</u>
Ovisna društva		
Obzor putovanja d.o.o.	18	21
Amadeus Croatia d.o.o.	6	7
Ukupno	<u>935</u>	<u>938</u>

37. PREUZETE OBVEZE

Preuzete obveze planirane su Poslovnim planom 2023.-2026. godine koji se temelji na inicijativama Post-Covid strategije, a na dan 31.12.2023. godine uključuju ugovorene obveze temeljem sklopljenog ugovora s tvrtkom Air Lease Corporation Clover za nabavu šest od ukupno petnaest novih zrakoplova, a iznose kako slijedi:

	2023.
	tisuće
	eura
2024.	1.213
2025. - 2028.	54.950
2029. godina nadalje	142.473
	<u>198.636</u>

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

38.1 TRANSAKCIJE S OVISNIM DRUŠTVIMA

Transakcije s ovisnim društvima prikazane su u nastavku:

	2023. tisuće eura	2022. tisuće eura
Prihodi		
Obzor putovanja d.o.o.	22	25
Amadeus Croatia d.d.	-	-
Ukupni prihodi	22	25
Prihodi od kamata		
Obzor putovanja d.o.o.	-	-
Amadeus Croatia d.d.	3	5
Ukupni prihodi od kamata	3	5
Rashodi		
Obzor putovanja d.o.o.	10	7
Amadeus Croatia d.d.	-	-
Ukupni rashodi	10	7
	2023. tisuće kuna	2022. tisuće eura
Potraživanja od kupaca		
Obzor putovanja d.o.o.	2	5
Amadeus Croatia d.d.	-	-
Ukupna potraživanja	2	5
Dani zajmovi		
Obzor putovanja d.o.o.	250	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-
Ukupno dani zajmovi	250	-

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.2 TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Društvo je u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske koja svojim udjelom u vlasništvu i glasačkim pravima ima značajni utjecaj na poslovanje Društva. S obzirom na značajni utjecaj države u vlasništvu, Društvo je u povezanom odnosu s državnim institucijama i društvima gdje država drži većinski udio odnosno kontrolu ili ima značajan utjecaj.

U svrhu objava transakcija s povezanim društvima, Društvo ne smatra rutinske transakcije (kao plaćanje poreza, pristojbi i slične) s raznim lokalnim društvima (u direktnom ili indirektnom vlasništvu države) ili s drugim državnim tijelima, transakcijama s povezanim društvima.

Značajnije transakcije koje Društvo ima s državnim poduzećima odnose se na troškove zračnih luka i goriva te prihodi od prodaje karata i prihodi od prijevoza tereta (pošte).

Transakcije s povezanim stranama, društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske ili društvima od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku prikazane su u nastavku:

	2023	2022
	tisuće	tisuće
	eura	eura
<i>Prihodi</i>		
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	33	8
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	61	68
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	-	1
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	27	-
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	479	173
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	723	333
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	2	2
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	524	551
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	-	1
Ukupni prihodi	1.849	1.137
<i>Rashodi</i>		
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	66	56
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	274	198
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	15	5
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	322	286
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	3.016	2.659
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	1.966	1.683
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	27	50
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	4	3
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	34.157	38.150
Ukupni rashodi	39.847	43.090

Transakcije s ostalim društvima u državnom vlasništvu i državnim institucijama nisu značajne.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.2 TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE (NASTAVAK)

	2023	2022
	tisuće	tisuće
	eur	eur
Potraživanja		
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	1	-
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	7	4
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	-	-
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	-	-
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	67	97
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	146	92
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	-	-
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	55	63
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	-	-
Ukupna potraživanja	276	256
Obveze		
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	14	6
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	22	21
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	2	5
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	24	10
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	516	369
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	184	-
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	2	7
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	-	-
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	3.167	2.077
Ukupne obveze	3.931	2.495

PSO naknada

Tijekom godine Društvo je temeljem PSO naknade, odnosno naknade Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za očuvanje prometne povezanosti regija u domaćem linijskom zračnom prijevozu realiziralo prihod u iznosu 15.558 tisuća eura (2022.: 14.782 tisuće eura). Potraživanje na datum izvještavanja po osnovi PSO naknade iznosi 1.526 tisuća eura i iskazano je unutar potraživanja od države i državnih institucija u bilješki 22. (2022.: 2.638 tisuća eura).

Dugoročni krediti

Tijekom godine Društvo nije uzimalo dugoročne kredite banke u vlasništvu Republike Hrvatske (2022.: Društvo nije uzimalo dugoročne kredite).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.2 TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE (NASTAVAK)

Dugoročni krediti (nastavak)

Temeljem zajma Ministarstva mora, prometa i infrastrukture ukupne vrijednosti 33.181 tisuća eura, od čega je Društvo 2020. godine dobilo 19.909 tisuća eura, 2019.: 13.272 tisuća eura, Društvo ima obvezu po zajmu na datum izvještavanja u iznosu 33.181 tisuća eura (2022.: 33.181 tisuću eura).

Temeljem zajma Ministarstva mora, prometa i infrastrukture odobrenog tijekom 2020. godine u iznosu 33.181 tisuća eura, odnosno tisuća eura, kojeg je Društvo u cijelosti dobilo 2020. godine, Društvo ima obvezu po zajmu na datum izvještavanja u iznosu 33.181 tisuća eura (2022.: 33.181 tisuću eura).

Temeljem zajma Ministarstva mora, prometa i infrastrukture odobrenog tijekom 2022. godine u iznosu 12.476 tisuća eura, kojeg je Društvo u cijelosti dobilo 2022. godine, Društvo ima obvezu po zajmu na datum izvještavanja u iznosu 12.476 tisuća eura.

Trošak kamata priznat tijekom godine iznosio je 1.165 tisuća eura (2022.: 1.078 tisuća eura). Obveza za kamate iskazana unutar dugoročnih kredita iznosi 2.816 tisuća eura (2022.: 2.056 tisuća eura), dok obveza za obračunati trošak kamata, iskazana unutar obračunatih troškova iznosi 1.054 tisuća eura (2022.: 649 tisuća eura).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.3 TRANSAKCIJE S KLJUČNIM ČLANOVIMA RUKOVODSTVA I ČLANOVIMA NADZORNOG ODBORA

Ukupno isplaćene naknade članovima uprave, direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva iznosile su kako slijedi:

	2023.	2022.
	tisuće	tisuće
	eura	eura
Plaće i naknade - bruto	803	772
Primici u naravi - bruto	17	15
	<u>820</u>	<u>787</u>

Na dan 31. prosinca 2023. na položajima članova uprave, direktora i drugih ključnih članova rukovodstva bilo je zaposleno 12 osoba (2022.: 13 osoba).

Naknade članovima Nadzornog odbora tijekom godine iznosile su 18 tisuća eura (2022.: 22 tisuće eura).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Financijski instrumenti i upravljanje financijskim rizicima

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Značajniji rizici, zajedno s metodama koje se koriste u upravljanju tim rizicima, navedeni su u nastavku.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između poznatih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom.

Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tijekove, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku.

Metode procjene ili pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Društvo uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Financijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorizirani su u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

1. prva razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze,
2. druga razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na inpute izvedene izravno za promatrana sredstva ili obveze (tj. kao cijene) ili neizravno (izvedeni iz cijena), i
3. treća razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Odnos duga i kapitala

Kao zrakoplovni prijevoznik u međunarodnom zračnom prometu, Grupa i Društvo su izloženi promjenama cijena, kamatnih stopa i valutnih tečajeva. Iz tog razloga, Grupa i Društvo primjenjuju politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima, kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Odnos duga i kapitala na kraju godine bio je kako slijedi:

	2023. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2022. Croatia Airlines Grupa tisuće eura	2023. Croatia Airlines d.d. tisuće eura	2022. Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Dug	120.165	124.155	120.139	124.100
Novac i novčani ekvivalenti	(79.913)	(77.022)	(79.120)	(76.286)
Neto dug	40.252	47.133	41.019	47.814
Glavnica	15.170	12.277	14.480	11.695
Odnos duga i glavnice	265%	384%	283%	409%

Kamatni rizik

Kamatni rizik je mogućnost promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili novčanih tijekova povezanih s financijskim instrumentom uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa, a odnosi se uglavnom na potraživanja i obveze s dospeljećem preko jedne godine.

Grupa i Društvo su izloženi kamatnom riziku s obzirom da je dio primljenih zajmova odobren s varijabilnom kamatnom stopom. Kamatne stope na depozite su prikazane u bilješci 17. Da je kamatna stopa bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne kamatne stope, iznos od 3 tisuće eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (2022.: tisuću eura), i obrnuto, da je kamatna stopa bila manja za 0,5% iznos od tisuću eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2022. godinu (2022.: tisuću eura).

Valutni rizik

Grupa i Društvo su izloženi transakcijskom riziku, a to je rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva u odnosu na euro na novčane tijekove iz komercijalnih aktivnosti; i bilančnom riziku, a to je rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u euro kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Najznačajniji valutni rizik kojem su Grupa i Društvo izloženi proizlazi iz obveza temeljem dugoročnih najмова, kako je opisano u bilješkama 30. i 31., a koji su većim dijelom denominirani u američkim dolarima. Grupa i Društvo ovu izloženost pokrivaju s prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruju dostatne priljeve za pokriće otplate dugova.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na neto monetarna potraživanja/obveze denominirane u dolarima na datum izvještavanja (jačanje/slabljenje za 0,50%) je kako slijedi:

tisuće eura	Utjecaj promjene dolara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobit / (gubitak)	<u>121</u>	<u>41</u>

Da je tečaj dolara bio veći za 0,5% u odnosu na važeći tečaj iznos od 121 tisuću eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (2022.: 41 tisuća eura), i obrnuto, da je tečaj dolara bio manji za 0,5% iznos od 121 tisuću eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (2022.: 41 tisuća eura).

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na prihode (jačanje/slabljenje za 0,50%) je kako slijedi:

tisuće eura	Utjecaj promjene dolara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobit / (gubitak)	<u>305</u>	<u>198</u>

Da je tečaj dolara bio veći za 0,5% u odnosu na važeći tečaj iznos od 305 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (2022.: 198 tisuća eura), i obrnuto, da je tečaj dolara bio manji za 0,5% iznos od 305 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (2022.: 198 tisuća eura).

Kreditni rizik

Prijevoz putnika i tereta fakturira se većim dijelom putem agencija koje posluju po pravilima IATA-e i po zadanim uvjetima pristupa prema kojima, u okviru pravila BSP sustava, obvezno prilažu bankovne garancije. Agenti pojedinci, koji nisu članovi IATA-e dužni su priložiti odgovarajuće instrumente osiguranja, kako bi mogli poslovati s Društvom. Kreditni rizik povezan s agentima relativno je nizak zbog toga što iznosi potraživanja od bilo kojeg agenta pojedinca nisu značajni.

Ako uvjetima plaćanja nije izričito drugačije ugovoreno, potraživanja i obveze iz međusobnih odnosa zrakoplovnih tvrtki po osnovi prijevoza uobičajeno se podmiruju na neto osnovi putem IATA-ine klirinške kuće, što uvelike doprinosi smanjenju rizika neplaćanja.

U svim drugim odnosima plaćanja Grupa i Društvo procjenjuju solventnost i urednost plaćanja klijenata i prate izloženost prema bilo kojem klijentu primjenjujući limite, čiju primjerenost Grupa i Društvo periodički provjeravaju. Ako postoje čimbenici koji upućuju na nemogućnost klijenta da podmiri sve ili dio obveza, Grupa i Društvo knjiže odgovarajući ispravak vrijednosti, kojim se knjigovodstveni iznos potraživanja svodi na njihov nadoknativi iznos. Kreditni rizik povezan s ulaganjima i derivativnim financijskim instrumentima proizlazi iz rizika neplaćanja druge ugovorne strane. Budući da su transakcije zaključene sa stranama izuzetno velike kreditne sposobnosti, rizik neplaćanja je, po mišljenju Uprave Društva, nizak.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku povezanom s promjenama cijene mlaznog goriva za zrakoplove, koje čini značajnu stavku troškova Društva. Cijena mlaznog goriva na tržištu je u proteklim godinama izrazito volatilna.

Da je cijena goriva na tržištu bila veća za 5% u odnosu na važeće tržišne cijene, iznos od 2.545 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je cijena goriva na tržištu bila manja za 5%, iznos od 2.545 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2023. godinu (2022.: 2.760 tisuća eura).

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja s poteškoćama u podmirenju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijea. Grupa i Društvo upravljaju rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijea obveza te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivani novčani izdaci.

39.1 Tablice rizika likvidnosti

U sljedećim tablicama prikazana je struktura nederivativne financijske imovine i obveza Društva na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine prema očekivanom dospijecu. Prikazani podaci su bazirani na nediskontiranom novčanom tijeku financijske imovine i obveza.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

31.12.2023.	Ukupno tisuće eura	Manje od 6 mjeseci tisuće eura	Od 6 mjeseci do 1 godine tisuće eura	Od 1 do 2 godine tisuće eura	Više od 2 godine tisuće eura
Imovina					
Dugoročni depoziti	12.142	-	-	-	12.142
Ulaganja u vlasničke instrumente	25	-	-	-	25
Dugoročna potraživanja	13.612	-	-	13.612	-
Potraživanja od kupaca	14.573	14.573	-	-	-
Ostala potraživanja	3.625	3.625	-	-	-
Kratkoročni depoziti	3.646	81	3.565	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	79.120	79.120	-	-	-
Ukupno	126.743	97.399	3.565	13.612	12.167
Obaveze					
Dugoročni krediti	78.837	-	-	-	78.837
Kamate po kreditima	2.816	-	-	-	2.816
Obaveze po najmovima	51.704	7.730	7.542	15.766	20.666
Obaveze prema dobavljačima	17.101	17.101	-	-	-
Ostale obaveze	27.507	22.358	5.149	-	-
Ukupno	177.965	47.189	12.691	15.766	102.319
Razlika	(51.222)	50.210	(9.126)	(2.154)	(90.152)

31.12.2022.	Ukupno	Manje od 6 mjeseci	Od 6 mjeseci do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Više od 2 godine
Imovina					
Dugoročni depoziti	9.211	-	-	-	9.211
Ulaganja u vlasničke instrumente	195	-	-	-	195
Dugoročna potraživanja	5	-	-	5	-
Potraživanja od kupaca	11.360	11.360	-	-	-
Ostala potraživanja	6.636	6.636	-	-	-
Kratkoročni depoziti	1.985	99	1.886	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	76.286	76.286	-	-	-
Ukupno	105.678	94.381	1.886	5	9.406
Obaveze					
Dugoročni krediti	83.843	2.950	-	-	80.893
Kamate po kreditima	4.470	35	-	-	4.435
Obaveze po najmovima	44.229	6.409	6.561	11.567	19.692
Obaveze prema dobavljačima	12.551	12.551	-	-	-
Ostale obaveze	23.858	17.880	5.329	-	649
Ukupno	168.951	39.825	11.890	11.567	105.669
Razlika	(63.273)	54.556	(10.004)	(11.562)	(96.263)

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

40. NAKNADE REVIZORU

Za obavljanje revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe Croatia Airlines za 2023. godinu ugovorena je naknada u visini od 30 tisuća eura uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost (za 2022. godina 26 tisuća eura uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost).

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Intenzivno su nastavljene aktivnosti vezane za prihvat prvih novih zrakoplova Airbus A220 u flotu sukladno definiranim strateškim inicijativama „Post Covid“ strategije Croatia Airlinesa. Isporuka prvoga novog zrakoplova A220 očekuje se sredinom 2024. godine čime počinje obnova cjelokupne flote novim i tehnološki naprednijim zrakoplovima u tržišnom segmentu od 100 do 150 sjedala. U odnosu na prethodne generacije zrakoplova, prema podacima proizvođača, Airbus A220 opremljen je s motorima najnovije generacije koji po sjedalu smanjuju buku za 50% i imaju 25% nižu potrošnju goriva i emisije CO₂ te 40% nižu emisiju dušikovih oksida (NO_x). Naravno, i putnici mogu očekivati višu udobnost putovanja. Osim letenja u novim i tišim zrakoplovima, na raspolaganju će im biti i druge pogodnosti tijekom leta, kao što su pristup internetu, punjači za mobitel (USB A i USB C) u svakom sjedalu i komfornija putnička kabina.

Mreža opsluživanja u prvom kvartalu 2024. godine obuhvaćala je 13 međunarodnih i sedam domaćih destinacija. U promatranom razdoblju Društvo je ostvarilo nalet od 6.900 blok sati, a zabilježeno je 5.272 leta, što predstavlja rast naleta za 3 posto u letovima i blok satima u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Ukupan broj prevezenih putnika iznosio je 321.936 što je 6 posto više u odnosu na prvi kvartal 2023. godine. Ostvareni putnički kilometri veći su za 6 posto, uz ostvareni putnički faktor popunjenosti (PLF) od 59,7 posto što je 1,6 postotnih bodova manje u odnosu na prvi kvartal 2023. godine. Broj putnika u domaćem redovitom prometu veći je za 9 posto, a u međunarodnom redovitom prometu za 6 posto u odnosu na prvi kvartal 2023. godine.

Ovogodišnjim ljetnim redom letenja Društvo planira povezati Hrvatsku s ukupno 28 međunarodnih odredišta, odnosno 29 europskih zračnih luka, a zrakoplovi Croatia Airlinesa pritom će letjeti na 50 međunarodnih linija. Značajno se širi mreža međunarodnih letova iz Zagreba i Splita uvođenjem novih izravnih linija Zagreb – Tirana, Zagreb – Berlin, Zagreb – Stockholm i Split – Istanbul.

Ukupno je planirano više od 17.200 letova, a u ponudi će biti gotovo 2 milijuna sjedala ili oko 6 posto više u vršnom opterećenju sezone. Letovi na pojedinim sezonskim linijama započeli su već potkraj ožujka 2024. godine, odnosno ranije nego lani, i obavljat će se sve do listopada 2024., čime će Croatia Airlines dodatno pridonijeti produljenju turističke sezone u Hrvatskoj.

Mreža međunarodnih i domaćih letova Croatia Airlinesa tijekom ovogodišnje turističke sezone prilagođena je tržišnoj potražnji za uslugom zračnog prijevoza, a širenjem mreže odredišta i povećanjem broja letova nacionalni avioprijevoznik planira pružiti snažan doprinos razvoju hrvatskoga turističkog proizvoda i unapređenju prometne infrastrukture Republike Hrvatske.

Bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

---

42. ODOBRENJE ODVOJENIH I KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane i odvojene financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 22. travnja 2024. godine.

Nataša Ikasović-Dautović

Direktorica Sektora financija i računovodstva

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave